

DZIENNIK RZADOWY

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami
Oświęcimskim i Zatorskim, tudzież z Wielkim
Księstwem Krakowskim.

Rok 1854.

Oddział pierwszy.

Część XXXI.

Wydana i rozesłana dnia 5. Sierpnia 1854.

Landes - Regierungs - Blatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern
Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

Jahrgang 1854.

Erste Abtheilung.

XXXI. Stück.

Ausgegeben und versendet am 5. August 1854.

134.

Rozrządzenie Ministerstwa Finansów z dnia 29. Kwietnia 1854.,

(Dziennik praw Państwa, część XLVII., nr. 128., wydana dnia 31. Maja 1854.),

którem obwieszczonym zostaje protokół ostateczny, najwyższém postanowieniem z dnia 6. Marca 1854. roku uchwalony przez Państwa nad rzeką Elbą położone, przy trzeciej komisji rewizyjnej, co do żeglugi na rzecce Elbie, ułożony, wraz z spisem alfabetycznym artykułów towarów, w opłacie celnj na rzecce Elbie znizonych, lub od téjże opłaty wolnych.

Najwyższém postanowieniem z dnia 6. Marca 1854. raczył Najjaśniejszy Pan Jego C. K. Apostolska Mość najlaskawiej uchwalić i zaratyfikować protokół ostateczny z dnia 8. Lutego 1854., ułożony przez Państwa nad rz. Elbą położone, przy trzeciej komisji rewizyjnej, co do żeglugi na rzecce Elbie.

W skutek téj nawyższej rezolucyi ogłasza się niniejszém rzeczony protokół ostateczny wraz z spisem alfabetycznym towarów, w opłacie cła na rzecce Elbie znizonych, lub od téjże opłaty wolnych *).

Wspomniane w protokóle ostatecznym znizenia cła na rz. Elbie nie znajdują wprawdzie zastosowania do Austrii, albowiem cła na rzecce Elbie zupełnie zniesione są w skutek najwyższego postanowienia z d. 4. Maja 1850. (Dziennik praw Państwa, nr. 184. z r. 1850.); atoliż postanowienia §§^{fów} 1., 4., 6., 7., 10. i 11. protokólu tegoż wchodzą w życie z dniem 1. Czerwca 1854. r., o ile dla niektórych z nich nie jest inny termin osobno ustanowiony.

Baumgartner m. p.

*) Wydane są w osobnym dodatku, do niniejszej części Dziennika załączonym.

134.

Erlaß des Finanzministeriums vom 29. April 1854,

(Im Reichs-Gesetzblatte, XLVII. Stück, Nr. 128, ausgegeben am 31. Mai 1854),

womit das, mit Allerhöchster Entschließung vom 6. März 1854 genehmigte, von den Elbeufer-Staaten bei der dritten Elbeschiffahrts-Revisions-Kommission vereinbarte Schlußprotokoll, nebst dem alphabetischen Verzeichnisse der im Elbezoll ermäßigten und elbezollfreien Waarenartikel kundgemacht wird.

Seine k. k. Apostolische Majestät haben mit Allerhöchster Entschließung vom 6. März 1854 das, von den Elbeufer-Staaten bei der dritten Elbeschiffahrts-Revisions-Kommission vereinbarte Schlußprotokoll vom 8. Februar 1854 Allergnädigst zu genehmigen und zu ratifiziren geruht.

In Folge dieser Allerhöchsten Resolution wird das genannte Schlußprotokoll nebst dem alphabetischen Verzeichnisse der im Elbezoll ermäßigten und elbezollfreien Waarenartikel hiermit *) veröffentlicht.

Die in dem Schlußprotokolle angeführten Elbezoll-Ermäßigungen haben zwar auf Oesterreich keine Anwendung, da die Elbezölle mit Allerhöchster Entschließung vom 4. Mai 1850 (Reichs-Gesetzblatt, Nr. 184, vom Jahre 1850) gänzlich aufgehoben wurden; die Bestimmungen der §§. 1, 4, 6, 7, 10 und 11 dieses Protokolles treten aber mit 1. Juni 1854 in Wirksamkeit, in soweit nicht für einige derselben ein anderweitiger Termin besonders festgesetzt ist.

Baumgartner m. p.

*) Dieselben werden in einer besonderen, diesem Stücke angeschlossenen Beilage ausgegeben.

Załączenie do nr. 134. Dziennika praw Państwa.**Protokół końcowy****trzeciej Komisji, do rewizji żeglugi na Elbie wyznaczonej.**

W skutku dotychczasowych rozpraw trzeciej Komisji, do rewizji żeglugi na Elbie wyznaczonej, Pełnomocnicy wyznaczeni, a mianowicie:

od Austrii:

c. k. Konsul jeneralny w mieście wolném i hanzeatyckim Hamburgu, Ernest Merck,

od Prus:

król. tajny Radzca wyższy Skarbu i Dyrektor podatków prowincjonalny dla prowincyi Saskiej, Ludwik Aleksander de Jordan,

od Saksonii:

król. Dyrektor ceł i podatków, tudzież Pełnomocnik Związku celnego, Wojciech de Zahn,

od Hanoweru:

król. Radzca wyższy podatkowy, Jan Karol Herman Rasch,

od Danii:

król. Amtman, Szambelan Karol Ludwik de Warnstedt.

od Meklenburga:

Wielko-książęcy Radzca rządowy i tajny legacyjny, Dr. Karol Fryderyk Wilhelm Prosch,

od Anhalt-Desau-Köthen i Anhalt-Bernburg:

książęcy Anhalt-Bernburski Radzca rządowy, Henryk Hempel,

od Lubeki, z powodu wspólnego posiadania Bergedorfu:

Syndyk Dr. Piotr Ludwik Elder,

od Hamburga:

Dr. Adolf Soetbeer,

z zastrzeżeniem zatwierdzenia przez Rządy swoje zgodzili się ostatecznie w następujących punktach:

Beilage zu Nr. 134 des Landes-Regierungsblattes, I. Abtheilung.

Schluß - Protokoll

der dritten Elbe-Schiffahrts-Revisions-Kommission.

In Folge der bisherigen Verhandlungen der dritten Elbe-Schiffahrts-Revisions-Kommission sind die Bevollmächtigten, nämlich:

für Oesterreich:

der kais. k. königl. General-Konsul bei der freien und Hansestadt Hamburg Ernst Merck,

für Preußen:

der königl. geheime Ober-Finanzrath und Provinzial-Steuerdirektor für die Provinz Sachsen Ludwig Alexander von Jordan,

für Sachsen:

der königl. Zoll- und Steuerdirektor und Zoll-Vereins-Bevollmächtigte Albert von Zahn,

für Hannover:

der königl. Ober-Steuerath Johann Karl Hermann Rasch,

für Dänemark:

der königl. Amtmann, Kammerherr Karl Ludwig von Warnstedt,

für Mecklenburg:

der großherzogl. Regierungs- und geheime Legationsrath Dr. Karl Friedrich Wilhelm Prosch,

für Anhalt-Deßau-Köthen und Anhalt-Bernburg:

der herzogl. Anhalt-Bernburgische Regierungsrath Heinrich Hempel,

für Lübeck, wegen des Mitbesizes von Bergedorf:

der Syndikus Dr. Peter Ludwig Elder,

für Hamburg:

Dr. Adolph Soetbeer,

unter Vorbehalt der Genehmigung ihrer Regierungen, schließlich über nachstehende Punkte übereingekommen:

§. 1.

Do artykułu IV. aktu żeglugi na Elbie z dnia 23. Czerwca 1821. r.
i do §§. 11. i 13. aktu dodatkowego z dnia 13. Kwietnia 1844.

Zwrot paten-
tów okręto-
wych nieważ-
nych.

W każdym patencie okrętowym należy zamieścić uwagę, na mocy której na przewodnika okrętu wkłada się obowiązek pod karą 10 talarów, zwrócenia patentu okrętowego, w razie, gdy straci ważność swoją w przeciągu czterech tygodni, od dnia nastąpisznej nieważności jego licząc, do rąk władzy, która go wystawiła.

§. 2.

Do artykułów IX. i XVI. aktu żeglugi na Elbie i do §§. 23., 24.,
25. i 30. aktu dodatkowego.

Zmniejszenie
urzędów do po-
bięcia cła
na Elbie
przez połą-
czenie tako-
wych.

Połączenie istniejących urzędów do pobierania cła na Elbie, położonych w jedném i témże samém, albotóż w kilku sąsiednich Państwach nadelbiańskich w celu wspólnego wybięcia cła za wszystkie w tym sposobie połączone urzędy, pozostawia się do wolnego postanowienia pojedynczych Rządów, a względnie do układu między niemi zawrzeć się mającego, a jeżeli w skutku takiego połączenia należy opłacać cło z góry za kilka przestrzeni celnych, jakkolwiek jeszcze okrętami nie przebytych, obowiązani do płacenia nie będą mogli wzbraniać się tego.

Przepis tyczący się nastąpiszenia obowiązku zapłaty na rozmaitych przestrzeniach celnych, objęty w §. 24. aktu dodatkowego, nie ulega przezto żadnej zmianie.

§. 3.

Do artykułu X. aktu żeglugi na Elbie, do §. 26. aktu
dodatkowego.

Zniżenie cel
na Elbie.

Wszystkie Państwa, nad brzegami Elby położone, wprowadzą a względnie utrzymają następujące zniżenia cła na Elbie.

na połowę ustanowy normalnej:

Bawełna, blajwas (węglan ołowiu) i biel cynkowa w żegludze dolnej, cykorye (preparowane) w żegludze dolnej, towary żelazne i części maszyn w żegludze górnej, skóry i skórki, przednie towary drewniane i bawidełka drewniane, chroman potażu, kropa, korzenie kropowe i garancine (kropa preparowana), papier w żegludze górnej, porcelana w żegludze górnej, ryż, olej rzepakowy, lniany i

§. 1.

Zum Artikel IV. der Elbeschifffahrts-Akte vom 23. Juni 1821 und zu den §§. 11 und 13 der Addizional-Akte vom 13. April 1844.

In jedes Schiffspatent ist ein Vermerk aufzunehmen, wodurch dem Schiffsführer, Zurückgabe un-
unter Androhung einer Strafe bis zu 10 Thalern, für den Fall eintretender Ungil- giltig gewor-
tigkeit des Patentes die Zurückgabe desselben binnen vier Wochen, vom Eintritte der dener Schiffspatente.
Ungiltigkeit an gerechnet, an die Ausstellungsbehörde zur Pflicht gemacht wird.

§. 2.

Zu den Artikeln IX. und XVI. der Elbeschifffahrts-Akte und zu den §§. 23, 24, 25 und 30 der Addizional-Akte.

Eine Zusammenlegung der bestehenden, in einem und demselben oder in mehreren Verringerung
benachbarten Elbeuferstaaten belegenen Elbezoll-Hebestellen zur gemeinschaftlichen Zoll- der Elbezoll-
Erhebung für die in dieser Weise vereinigten Zollstellen bleibt der freien Entschleßung Hebestellen
der einzelnen Regierungen, beziehungsweise der darüber unter ihnen zu treffenden Ver- durch Zusam-
einbarung vorbehalten, und soll, dafern in Folge einer solchen Zusammenlegung die menlegung
Zollgebühren für die mehreren, wenn auch von den Schiffen noch nicht berührten Zoll- derselben.
strecken im Voraus zu entrichten sind, den Zahlungspflichtigen ein Widerspruchsrecht
hiergegen nicht zustehen.

Die rücksichtlich des Eintrittes der Zollpflicht in den verschiedenen Zollstrecken im §. 24 der Addizional-Akte getroffene Bestimmung erleidet hierdurch keine Abänderung.

§. 3.

Zum Artikel X. der Elbeschifffahrts-Akte und dem §. 26 der Addizional-Akte.

Sämmtliche Elbeuferstaaten werden nachbemerkte Ermäßigungen des Elbezolles Elbezoll-Er-
eintreten, beziehungsweise fortbestehen lassen, nämlich: mäßigungen.

auf die Hälfte des Normalsatzes:

Baumwolle, Blei- und Zinkweiß in der Niederfahrt, Zichorien (präparirte) in der Niederfahrt, Eisenwaaren und Maschinentheile in der Auffahrt, Häute und Felle, feine Holzwaaren und hölzerne Spielwaaren, chromsaures Kali, Krapp, Krappwurzeln und Garanzine, Papier in der Auffahrt, Porzellan in der Auffahrt, Reis, Rüb-, Wein- und Mohn-Öel, Salpeter (anderer als roher Südsee-Salpeter), Schellak, Schmalze

makowy, saletra (inna jak saletra południowo-morska surowa), szelak (gummi-lak w tabliczkach), szmalta czyli kobalt zeszlony i zafra (mieszanka niedokwasu kobaltowego z mielonym piaskiem krzemicznym), suszone frukta południowe, terpentyna i olej terpentynowy, terra catechu i japonica, wajsztyn (winik) i cremor tartari, zapalki i rekwizyta zapalne;

na jedną czwartą ustanowy normalnej:

arszenik, oliwa, piérze pościelne, ehléb, masło w naczyniach bednarskich, luskii kakaowe, dywidwy (galasówki z akacyi amerykańskiej), czernidło drukarskie, towary żelazne i części maszyn w żegludze dolnej, drzewo farbierskie i kwercytron, alun pierzasty, mięso peklowane i wędzone, surowy liszbin, olej konopny, żywice i gummy wszelkiego rodzaju, oset, mąka kartosłana, miedź i mosiądz, płótno czyste i mieszane włącznie płótna pacznego i worowiny w żegludze dolnej, mahóń i inne drzewa wyrobowe, także drzewo korkowe i kije surowe, tudzież wszelkie gatunki trzein zagraniczne, gdzieindziej nieutaryfowane osobno, towary rękodzielnicze wszelkiego rodzaju (materye tkane) w żegludze dolnej, olej palmowy i kokosowy, papier w żegludze dolnej, porcelana w żegludze dolnej, radix alcannae, kwas saletrosolny, kwas solny, kwas siarczany (olej wityriolowy), źwiérciadło w ramach, krochmal, sumak, syrop, urset (farba) i rezeda żółtofarbnik, wełna (wełna owcza i jagnięca, szersć garbarska, wyczoski wełniane, kutner z sukna ostrzyganego (ostrzyżyny sukienne), szczytki sukienne lub wełniane, skubanka wełniana czyli shudy-wełna);

na jedną piątą ustanowy normalnej:

Octan ołowiu, węgiel kościany, wyjąwszy sadze z kości zniżone na $\frac{1}{40}$, olejczyki, potaż, siarka, soda, tran;

na jedną dziesiątą ustanowy normalnej:

owoce suszone na ogniu i jagody suszone, caput mortuum, farby ziemne i glinki farbne, grafit, śledzie, syrop burakowy, saletra południowo-morska (surowa);

na jedną dwudziestą ustanowy normalnej:

asfalt (smoła żydowska),

na jedną czterdziestą ustanowy normalnej:

używany węgiel kościany, o ile w otwartym lub bezpakownym stanie na okręcie się znajduje, i tak przeselanym bywa, w żegludze dolnej.

Powyżej wyrażone zniżenie cel pozostanie w swój mocy i wykonaniu aż do 31. Grudnia 1859. r., a jeżeli 6 miesięcy przed upływem powyższego terminu żaden Rząd interesowany nie oświadczył urzędownie innym Rządom zamiaru swego, iż znieść zamyśla ich skutek, natenczas zniżenie to pozostanie jeszcze przez trzy lata poza ten termin, i tak dalej od trzech do trzech lat

Spis alfabetyczny towarów, doznających powyższego zniżenia cel, ogłoszony zostanie przez Rządy.

und Zaffern, trockene Südfrüchte, Terpentin und Terpentin = Del, Terra catechu und japonica, Weinstein und Crémor tartari, Zündhölzer und Zündrequisiten;

auf ein Viertel des Normalsatzes:

Arsenik, Baum = Del, Bettfedern, Brot, Butter in Holzgebunden, Kakaoschalen, Divibivi, Druckerschwärze, Eisenwaaren und Maschinentheile in der Niederfahrt, Farbeholz und Quercitron, Federweiß, gepöckeltes und geräuchertes Fleisch, rohes Fischbein, Hanf = Del, Harze und Gummen aller Art, Karben, Kartoffelmehl, Kupfer und Messing, Leinen, reine und gemischte, einschließlicly Pack- und Sackleinen in der Niederfahrt, Mahagony und andere fremde Nughölzer, auch Korkholz und rohe Stöcke, sowie alle nicht anderweitig besonders tarifirte ausländische Rohr = Arten, Manufaktur = Waaren aller Art (gewebte Stoffe) in der Niederfahrt, Palm- und Kokus = Del, Papier in der Niederfahrt, Porzellan in der Niederfahrt, Radix alcannae, Salpeter = und Salzsäure, Schwefelsäure (Vitriol = Del), Spiegel in Rahmen, Stärke, Sumach, Syrop, Waid und Wau, Wolle (Schaf- und Kammwolle, Gerberwolle, Flockwolle, Scheerwolle, Tuch- oder Wolltrümmer, Zupf- oder Shuddy = Wolle);

auf ein Fünftel des Normalsatzes:

Bleizucker, Knochenkohle, mit Ausnahme der auf $\frac{1}{40}$ ermäßigten, Beinschwarz, Del-Ruchen, Pottasche, Schwefel, Soda, Ibran;

auf ein Zehntel des Normalsatzes:

Bacobst und trockene Beeren, Caput mortuum, Erdfarben und Farbenerde, Graphit, Seringe, Runkelrübensyrop, Südsee = Salpeter (roher);

auf ein Zwanzigstel des Normalsatzes:

Asphalt;

auf ein Vierzigstel des Normalsatzes:

gebrauchte Knochenkohle, soweit sie lose im Schiffe oder sonst unverpackt versandt wird, in der Niederfahrt.

Die vorstehenden Zoll = Ermäßigungen sollen bis zum 31. Dezember 1859 und, wenn 6 Monate vor dem Ablaufe dieses Zeitraumes keine der bethelligten Regierungen den anderen mittelst offizieller Erklärung ihre Absicht, die Wirkung derselben aufhören zu lassen, kund thun sollte, noch drei Jahre über diesen Zeitpunkt hinaus und so fort-dauernd von drei zu drei Jahren in Kraft und Anwendung bleiben.

Ein alphabetisches Verzeichniß der von den vorstehenden Zoll = Ermäßigungen berührten Waarenartikel wird von den Regierungen bekannt gemacht werden.

Prusy, Saksonia i Anhalt pozostawiają na przeciąg trwania wspomnianych zniżeń cła, te uwolnienia od cła i zniżenia cła, jakie już teraz co się tycze ich części cła na Elbie pozwalają, a względnie rozciągną takowe stosunkowo na przedmioty wyżwspomnione doznające zniżenia cła.

Austria pozostawi uwolnienie od cła, dozwolone drogą administracyjną na swojej przestrzeni Elby przez przeciąg niniejszej konwencji, tylko co się tycze drzewa, spławianego wodą nadół, zastrzega sobie dalsze rozporządzenie.

§. 4.

Do artykułu XIX. aktu żeglugi na Elbie, i do odnośnego artykułu osobnego aktu dodatkowego.

Rewizya okrętów parowych. Postanowienia, przyjęte wspólnie w artykule osobnym aktu dodatkowego z dnia 13. Kwietnia 1844. do artykułu XIX. aktu żeglugi na Elbie na korzyść żeglugi parowej, zatrzymują moc swoją niezmienną tak długo, jak długo trwać będzie traktat z dnia 20. Grudnia 1853., wspomniony w §. 5. niniejszego protokółu końcowego.

§. 5.

Do artykułu XXIII. aktu żeglugi na Elbie, i §. 35. aktu dodatkowego.

Postępowanie przy rewizji pod Witenbergiem.

Po upływie traktatu zawartego między Rządami Prus, Saksonii, Hanoweru, Danii i Meklenburg-Szwerynu w dniu 30. Sierpnia 1843. r., w przedmiocie postępowania przy rewizji na Elbie, został w tym samym przedmiocie zawarty nowy traktat między wspomnionemi Rządami w dniu 20. Grudnia 1853. r. na przeciąg czasu od dnia 1. Stycznia 1854. r. do 31. Grudnia 1865 r., mocą którego Rządy hanowerski, duński i meklenburg-szweryński, wyjąwszy przypadki gorącego podejrzenia o przemytnictwo, zrzekły się ze swęj strony czynić rewizyę szczegółową na tych okrętach i promach, które przechodzą przez główny urząd celny Witenbergu, i tamże albo wprost, albo téż przez kontrolę karty konwojowej pod szczegółową kontrolę poddanemi zostały, na czas trwania traktatu o tyle, o ile — po przystąpieniu Hanoweru do Związku celnego — takowa rewizya przedsięwzięta nie będzie w upoważnionym do tego urzędzie celnym, lub podatkowym w Hanowerze.

§. 6.

Do artykułu XXVIII. aktu żeglugi na Elbie, i §. 55. aktu dodatkowego.

Postępowanie w tym przypadku, gdy przez budowę

W przypadku, gdy przez budowle w rzęce, lub na brzegach jęj nastąpi chociażby tylko chwilowa przeszkoda w ciągłym i nieprzerwaném odbywaniu się żeglugi na Elbie, i takowęj, według położenia okoliczności uniknąć nie

Preußen, Sachsen und Anhalt werden für die Dauer der hier gedachten Zoll-Ermäßigungen diejenigen Elbezoll-Befreiungen und Elbezoll-Ermäßigungen, welche sie in Bezug auf ihre Elbezoll-Quoten zur Zeit gewähren, fortbestehen lassen und beziehungsweise auf die vorgenannten, im Zolle ermäßigten Gegenstände verhältnißmäßig ausdehnen.

Oesterreich wird während der Dauer der Uebereinkunft die im administrativen Wege bewilligte Zollfreiheit auf seine Elbestrecke fortbauern lassen, nur in Betreff des Holzes in der Thalfahrt wird weitere Verfügung vorbehalten.

§. 4.

Zum Artikel XIX. der Elbeschifffahrts-Akte und zu dem darauf bezüglichen Separat-Artikel der Addizional-Akte.

Die im Separat-Artikel der Addizional-Akte vom 13. April 1844 zum Artikel XIX. der Elbeschifffahrts-Akte zu Gunsten der Dampfschiffahrt vereinbarten Bestimmungen behalten für die Dauer des im §. 5. des gegenwärtigen Schlußprotokollés gedachten Staatsvertrages vom 20. Dezember 1853 ihren unveränderten Bestand.

Revision der
Dampfschiffe.

§. 5.

Zum Artikel XXIII. der Elbeschifffahrts-Akte und §. 35 der Addizional-Akte.

Nach Ablauf des am 30. August 1843 zwischen den Regierungen von Preußen Sachsen, Hannover, Dänemark und Mecklenburg-Schwerin abgeschlossenen Vertrages über das Revisionsverfahren auf der Elbe, ist hierüber zwischen den genannten Regierungen am 20. Dezember 1853 für die Zeit vom 1. Jänner 1854 bis zum 31. Dezember 1865 aufs Neue ein Vertrag vereinbart worden, durch welchen die Regierungen von Hannover, Dänemark und Mecklenburg-Schwerin, die Fälle dringenden Verdachts der Defraude ausgenommen, auf die eigene spezielle Revision derjenigen Schiffe und Flöße, welche das preussische Haupt-Zollamt Wittenberge passiren, und dort unmittelbar oder durch die Begleitschein-Kontrolle einer speziellen Revision unterworfen werden, für die Dauer des Vertrages in soweit verzichtet haben, als solche nicht — nach dem Eintritte Hannovers in den Zollverein — bei einer dazu befugten hannoverschen Zoll- oder Steuerstelle vorzunehmen ist.

Revisions-
Verfahren bei
Wittenberge.

§. 6.

Zum Artikel XXVIII. der Elbeschifffahrts-Akte und §. 55 der Addizional-Akte

In den Fällen, wenn bei Strom- und Uferbauten eine, wenn auch nur zeitweilige Einwirkung auf den ungestörten und ununterbrochenen Betrieb der Elbeschiffahrt vortritt und den Umständen nach nicht zu vermeiden ist, werden die betreffenden Re-

Verfahren bei
unermeld-
licher Störung
der Schifffahrt

wle w rzecce można, Rządy, których się tycze, czynią o tém ogłoszenia dokładne i wczesne, żegluga dozna i żeglarzom wszystkich Państw nadbrzeżnych dostatecznie przystępne, zaniun przeszkody i jeszcze takowe budowie się rozpoczną, i wykonanemi będą. nieuchronnej.

§. 7.

Do artykułu XXVIII. aktu żeglugi na Elbie, i §. 56. aktu dodatkowego.

Oglądanie strumienia.

Komisya do rewizyi żeglugi na Elbie wyznaczona (artykuł XXX. aktu żeglugi na Elbie i §. 56. aktu dodatkowego) jest obowiązana sprowadzić uchwałę w tym przedmiocie, czyli i w którym czasie aż do zgromadzenia się najbliższej komisji rewizyjnej miejsce mieć będzie wspólne badanie i rozpoznawanie strumienia Elby, przez techników wodnych wszystkich Państw nadbrzeżnych. Do uchwalonego w tym sposobie badania rzeki przystąpi się na wezwanie tego Rządu, do którego należy zwołanie komisji rewizyjnej, i takowe w regule przed zgromadzeniem téjże komisji bezpośrednio skutecznioném być powinno.

Najbliższe rozpoznawanie rzeki nastąpi w ciągu roku 1858. w stosownej porze roku.

§. 8.

Do artykułu XXX. aktu żeglugi na Elbie, i §. 57. aktu dodatkowego.

Czas i miejsce najbliższej komisji rewizyjnej.

Czwarta komisya rewizyjna zgromadzi się w ciągu roku 1858. w Hamburgu.

Przed ukończeniem narad swoich rzeczona komisya ustanowi czas i miejsce najbliższego zgromadzenia.

Jeżeli się wydarzą powody nagłe, Państwa nadbrzeżne porozumieją się jeszcze przed upływem rzeczzonego terminu względem zgromadzenia się komisji rewizyjnej.

§. 9.

Do dodatku II. aktu żeglugi na Elbie, i dodatku E. aktu dodatkowego.

Sposób pobierania cła w Eslingen.

Zamiast dawniejszego sposobu pobierania cła w Eslingen w kwocie 4 szylingów hamburskiego kuranta od ciężaru okrętu, wynoszącego 4000 funtów brutto (wagi hamburskiej) i małej należitości od zapisu, nastąpiło, za porozumieniem się wszystkich Rządów interesowanych, pobieranie tegoż cła w kwocie 4½ szylinga kurant, licząc talar 14 stopy talarowej po 40 szylingów, od ciężaru, wynoszącego 40 cetnarów wagi celnjej elbiańskiej, a zaś opłacanie szczególniej należitości od zapisu więcej już miejsca nie ma.

gierungen dem Angriffe und der Ausführung solcher Bauten vollständige, rechtzeitige durch Strom- und den Schifffahrttreibenden aller Uferstaaten ausreichend zugängliche Bekanntmachungen vorausgehen lassen. Bauten.

§. 7.

Zum Artikel XXVIII. der Elbeschifffahrts-Akte und §. 56 der Addizional-Akte.

Die jedesmalige Elbeschifffahrts-Revisions-Kommission (Artikel XXX. der Elbestromschau-Schifffahrts-Akte und §. 56 der Addizional-Akte) ist verpflichtet, einen Beschluß darüber zu vermitteln, ob und zu welcher Zeit, bis zum Zusammentritte der nächsten Revisions-Kommission eine gemeinschaftliche Befahrung und Untersuchung des Elbestromes durch Hydrotechniker sämmtlicher Uferstaaten stattfinden soll. Zu der also beschlossenen Stromschau soll sodann auf die Aufforderung derjenigen Regierung geschritten werden, welcher die Zusammenberufung der Revisions-Kommission obliegt, und soll dieselbe in der Regel dem Zusammentritte der letzteren unmittelbar vorausgehen.

Die nächste Stromschau soll im Laufe des Jahres 1858 in der dazu geeigneten Jahreszeit Statt haben.

§. 8.

Zum Artikel XXX. der Elbeschifffahrts-Akte und §. 57 der Addizional-Akte.

Die vierte Revisions-Kommission wird im Laufe des Jahres 1858 in Hamburg Zeit und Ort der nächsten zusammentreten. Revisions-

Dieselbe hat vor Beendigung ihrer Berathungen Zeit und Ort der nächsten Zusammenkunft festzustellen. Kommission.

Sollten dringende Veranlassungen vorkommen, so werden die Uferstaaten sich auch vor Ablauf der verabredeten Frist über den Zusammentritt einer Revisions-Kommission verständigen.

§. 9.

Zu der Anlage II. der Elbeschifffahrts-Akte und Anlage E. der Addizional-Akte.

Statt der früheren Erhebungsweise des Eßlinger Zolles mit 4 Schilling Hamburger Erhebungs- Kourant pr. Schiffslast von 4000 Pfund brutto (Hamburger Gewicht) und einer weise des Eß- geringen Schreibgebühr ist, unter Zustimmung aller beteiligten Regierungen, die Erhe- linger Zolles. bung dieses Zolles mit 4 1/2 Schilling Kourant, den Thaler des 14 Thalerfußes zu 40 Schilling gerechnet, pr. Last à 40 Zentner Elbezollgewicht eingetreten, woneben die Entrichtung einer besonderen Schreibgebühr nicht mehr stattfindet.

§. 10.

Do §. 5. aktu dodatkowego, i §§. 23. i 29. układu z dnia 13. Kwietnia 1844. r., zawartego co do przepisów żeglarstwa i Policji rzecznej na Elbie.

Zaprowadzenie ksiąg służbowych dla ludzi okrętowych.
A.

1. W celu zaprowadzenia ksiąg służbowych dla ludzi okrętowych, jadących na Elbie między Melnikiem i Hamburgiem, zaprowadzone zostaną w wykonanie z dniem 1. Lipca 1854. r. zawarte w załączeniu A. przepisy, i Rządy wczesniej poczynią kroki ku temu potrzebne.

2. Książki służbowe, wypełnione według formularza do A. załączonego, uważanemi będą względem ich posiadaczy, jak długo ciż się znajdują na okrętach, na których służbę czynią, za dostateczne do wykazania się co do ich osoby we wszystkich Państwach, nad brzegami Elby położonych.

3. Każdemu Państwu nadbrzeżnemu zostawioną jest wolność dla ksiąg służbowych, które przez ich własne urzędy, żeglarzom ze swego własnego obrębu wystawione być mają, przepisać jeszcze szczególne dodatki, oprócz wymogów obecnie umówionych.

4. Za książki służbowe pobieraną będzie tylko cena wystarczająca do pokrycia kosztów, na ich sprawienie łożonych, wszelkie zaś zapisanie, jakoteż wszelkie zatwierdzenie urzędowe zamieszczone w nich będzie bezpłatnie.

§. 11.

Do §§. 8., 14. i 17. układu z dnia 13. Kwietnia 1844. w przedmiocie przepisów żeglarstwa i policji rzecznej zawartego.

Zaprowadzenie sygnałów nocnych na okrętach parowych.

Postanowienia, zawarte w artykułach 8., 14. i 17. układu z d. 13. Kwietnia 1844. r., w przedmiocie przepisów żeglugi i policji rzecznej, zawartego względem sygnalizowania zapomocą oświetlonych latarni w czasie nocy lub mgły gęstej, zostają rozciągnięte i zmienione co do okrętów parowych, wyżej Hamburga lub Harburga po Elbie jadących, w sposobie następującym:

1. Od d. 1. Lipca 1854. powinien każdy okręt parowy, gdy noc zapada, lub w czasie gęstej mgły, wywieszać następujące latarnie:

a) gdy jest w ruchu:

jasne, białe światło w górze na maszcie (na żerdzi), albotież w górze, na przodzie na kominie,

światło zielone na stronie pokładu od stępu (po prawej),

światło czerwone na stronie pokładu tylnej (po lewej);

b) gdy stoi na kotwicy:

§. 10.

Zu §. 5 der Addizional-Akte und §§. 23 und 29 der Uebereinkunft vom 13. April 1844 wegen der schifffahrts- und strompolizeilichen Vorschriften für die Elbe.

1. Zum Zwecke der Einführung von Dienstbüchern für die, die Elbe zwischen Melnik und Hamburg befahrenden Schiffsleute sollen die in der Anlage A. enthaltenen Vorschriften mit dem 1. Juli 1854 zur Ausführung kommen und von den Regierungen die dazu nöthigen Anordnungen rechtzeitig getroffen werden.

Einführung
von Dienst-
büchern für die
Schiffsleute.
A.

2. Die nach dem der Anlage A. beigefügten Formulare vorschriftsmäßig ausgefüllten Dienstbücher sollen für ihre Inhaber, so lange dieselben sich bei den Schiffen, auf welche ihr Dienst sich bezieht, befinden, als genügender persönlicher Ausweis in allen Elbeuferstaaten angenommen werden.

3. Jedem Uferstaate steht es frei, für die von seinen Behörden auszufertigenden Dienstbücher der Schiffer aus seinem eigenen Gebiete, außer den dormalen verabredeten Erfordernissen, noch besondere Zusätze vorzuschreiben.

4. Für die Dienstbücher soll nur ein die Anschaffungskosten etwa deckender Preis erhoben werden, jede Eintragung in dieselben aber, sowie jede darin vorzunehmende amtliche Beglaubigung, gebührenfrei geschehen.

§. 11.

Zu den §§. 8, 14 und 17 der Uebereinkunft vom 13. April 1844 wegen der schifffahrts- und strompolizeilichen Vorschriften.

Die in Artikel 8, 14 und 17 der Uebereinkunft vom 13. April 1844 wegen schifffahrts- und strompolizeilicher Vorschriften enthaltenen Bestimmungen über Signalisirung mittelst erleuchteter Laternen bei Nacht oder dichtem Nebel werden in Betreff der oberhalb Hamburg oder Harburg die Elbe befahrenden Dampfschiffe, wie folgt, erweitert und verändert:

Einführung
von Nacht-
signalen für die
Dampfschiffe

1. Vom 1. Juli 1854 an soll jedes Dampfschiff, vom Eintritte der Nacht an, sowie bei dichtem Nebel, folgende Laternen führen:

a) wenn es in Bewegung ist:

ein helles weißes Licht oben am Mast (an einer Stange) oder oben vorne am Schornstein,

ein grünes Licht an der Steuerbordseite (rechts),

ein rothes Licht an der Backbordseite (links);

b) wenn es vor Anker liegt:

zwyczajne jasne światło w górze na maszcie (na żerdzi), lub też na przodzie na kominie;

2. Latarnie urządzone być powinny w taki sposób, żeby światło świeciło równo, nieprzerwanie i jasno.

3. Latarnie boczne z światłem kolorowém należy umieścić na skrzyni koło otaczającej, i takowe od strony pokładu okrętowego zaopatrzyć osłonami, najmniej na trzy stopy wielkimi tak, żeby światło jednej strony nie było widzielnym z drugiej strony.

n. Jak znaki powyższe mają być użytymi, okazuje się z objaśnienia, w dodatku *B.* załączonego.

4. Oprócz tego przepisy, zawarte w traktacie z d. 13. Kwietnia 1844., mianowicie przepisy dotyczące się dawania znaków zapomocą dzwona lub piszczałki parowej, tudzież dotyczące się oświetlenia okrętów parowych w czasie nocy lub gęstej mgły, zachowują moc swoją.

§. 12.

Przepisy powyżej zgodnie ustanowione wejdą w moc i wykonanie z dniem 1. Kwietnia 1854. roku, o ile dla niektórych z pomiędzy nich inny termin nie jest wyznaczony, i od tegoż równie terminu zaprowadzone będą znizenia cła na Elbie zgodnie uchwalone, jeżeli takowe już dotąd faktycznie nie są dozwolone.

Zastrzeżone zatwierdzenie niniejszego protokołu końcowego nastąpi w przeciagu czterech tygodni w takim sposobie, iż Rząd każdy interesowany wystawi w tym przedmiocie tylko jeden dokument, który będzie złożony w archiwum trzeciej komisji, przeznaczonój do rewizji żeglugi na Elbie. Rząd królewsko-pruski odbierze dokument rzezony od innych Rządów, i takowe o tém zawiadomi, skoro tylko zatwierdzenie ze wszech stron nastąpi.

Działo się w Magdeburgu dnia ósmego Lutego tysiąc ósmset pięćdziesiątego czwartego roku.

(L. S.) Ernest Merck.

(L. S.) Ludwik Aleksander de Jordan.

(L. S.) Wojciech de Zahn.

(L. S.) Jan Karol Herman Rasch.

(L. S.) Karol Ludwik de Warnstedt.

(L. S.) Karol Fryderyk Wilhelm Prosch.

(L. S.) Henryk Hempel.

(L. S.) Piotr Ludwik Elder.

(L. S.) Adolf Suetbeer.

ein gewöhnliches helles Licht oben am Mast (an einer Stange) oder oben vorne am Schornstein;

2. Die Laternen müssen so eingerichtet seyn, daß das Licht gleichmäßig, ungebroschen und klar scheint.

3. Die Seitenlaternen mit farbigem Lichte sind vorne am Mast anzubringen und nach der Seite des Schiffsdecks mit mindestens drei Fuß hohen Schirmen zu versehen, damit das Licht der einen Seite von der anderen nicht gesehen werden kann.

Die Anwendung der vorstehend angeordneten Zeichen ergibt sich aus der in der Anlage B. beigefügten Erläuterung.

B.

4. Uebrigens bleiben die in der Uebereinkunft vom 13. April 1844 enthaltenen Vorschriften, namentlich über die Zeichen mittelst der Glocke oder der Dampfpfeife, und über die Beleuchtung der Segelschiffe bei Nacht oder dichtem Nebel, in Kraft.

§. 12.

Die vorstehend vereinbarten Bestimmungen sollen, in soweit nicht für einige derselben ein anderweitiger Termin besonders festgestellt ist, vom 1. April 1854 an in Kraft und Wirksamkeit treten, und werden insbesondere auch die vereinbarten Elbezoll-Ermäßigungen, soweit selbige nicht schon bisher faktisch gewährt sind, von diesem Zeitpunkte an einzuführen seyn.

Die vorbehaltene Genehmigung des gegenwärtigen Schlußprotokolles wird binnen vier Wochen in der Art erfolgen, daß darüber von jeder betheiligten Regierung nur eine zur demnächstigen Hinterlegung in dem Archiv der dritten Elbeschiffahrts-Revision-Kommission bestimmte Urkunde auszustellen ist. Die königlich-preussische Regierung wird diese Urkunde von Seiten der übrigen Regierungen entgegennehmen und letztere davon benachrichtigen, sobald die Genehmigung allseitig erfolgt ist.

So geschehen Magdeburg, den achten Februar Eintausend achthundert vier und fünfzig.

(L. S.) Ernst Merck.

(L. S.) Louis Alexander von Jordan.

(L. S.) Albert von Zahn.

(L. S.) Johann-Karl Hermann Masch.

(L. S.) Karl Ludwig von Warnstedt.

(L. S.) Karl Friedrich Wilhelm Prosch.

(L. S.) Heinrich Hempel.

(L. S.) Peter Ludwig Elder.

(L. S.) Adolph Soetbeer.

Dodatek A.

1. Ktokolwiek służy na okręcie lub promie, na Elbie jadącym (uczeń, chłopiec, parobek okrętowy, parobek do pociągu, palacz, czeladnik, majtek, bocman lub sternik), musi być zaopatrzony książką służbową, stosownie do załączonego wzoru sporządzoną, i takową w każdej podróży przy sobie mieć powinien.

2. Władze do wystawiania książek służbowych właściwe, które każde Państwo nadbrzeżne w swoim obrębie poda do publicznej wiadomości, obowiązane są do każdej książki służbowej, przed jej wręczeniem, zaciągnąć opis osoby jej posiadacza po udowodnieniu tożsamości jego.

3. Właściciele okrętów, kierownicy okrętów lub promów winni są w razie przyjmowania na służbę, kazać sobie przedłożyć księgę służbową, i do niej zamieścić to co znamionuje, stosunek służbowy przyjęty.

Względem stosunków służbowych, przed wydaniem niniejszych przepisów przyjętych, należy te przepisy wypełnić w przeciągu trzech miesięcy.

4. Sługa nie może w swojej książce służbowej czynić zmian, ani dodatków, ani też pozwolić, żeby kto inny, prawa do tego nie mający takowe czynił.

5. Książka służbowa powinna być na żądanie każdego czasu okazaną tak panu, jakoteż każdej władzy policyjnej.

6. Jest obowiązkiem władz policyjnych, załatwiać zaskarżenia sług, wniesione z powodu świadectwa mu udzielonego lub mu odmówionego, i domieścić w księdze służbowej zmiany i dodatki, przez to spowodowane.

7. Na każdym okręcie na Elbie należy prowadzić i zachować spis osób, znajdujących się w służbie. Przy nazwisku każdego sługi oddalonego należy zamieścić uwagę co do początku i końca czasu służby jego, jakoteż słowny odpis świadectwa wydanego mu przy odejściu.

Rzeczony spis na żądanie każdej władzy, do czuwania nad żeglugą przeznaczonój, jakoteż każdej władzy policyjnej na Elbie, okazany być powinien.

8. Przekroczenia powyższych przepisów ukarane będą w miarę artykułu 30. konwencji z dnia 13. Kwietnia 1844. r., tyczącej się wydania przepisów co do żeglugi i policyi rzecznej na Elbie.

/

Książka służbowa

dla

(czeladnika, chłopca okrętowego i t. d.)

Wystawiona w..... dnia 18.....

(Podpis władzy wystawiającej).

Opis osoby posiadacza.

Imię i nazwisko:

Miejsce urodzenia:

Wiek:

Wzrost:

Włosy:

Oczy:

Oznaki szczególne:

Własnoręczny podpis posiadacza:

(Imię i nazwisko).

Podpisano w przytomności, i potwierdzono przez urzędnika:

Przedruk rozporządzenia ddto.

w przedmiocie zaprowadzenia ksiąg służbowych dla sług na statkach, na Elbie jadących.

Świadcstwo №.....

Nazwisko właściciela lub przewodnika okrętu (przewodnika promu), tudzież okrętu, który prowadzi.

Pod którą datą, i od której władzy wydanym mu jest patent.

Dzień wstąpienia do służby.

Posiadacz służy

jako.....

na czas od.....

za zasługę

Dzień oddalenia ze służby.

Przyczyna oddalenia.

Własnoręczne i całym nazwiskiem podpisane świadcstwo właściciela lub przewodnika okrętu (przewodnika promu) co do zachowania się i zdolności sługi.

Uwagi władzy policyjnej.

Świadcstwo №.....

Anlage A.

1. Jeder Dienstmann auf einem Elbeschiffe oder Floße (Vehrling, Junge, Schiffsknecht, Zugknecht, Heizer, Geselle, Matrose, Bootsmann, Steuermann) muß mit einem Dienstbuche nach dem anliegenden Muster versehen seyn und dasselbe auf jeder Reise bei sich führen.

2. Die zur Ausstellung der Dienstbücher zuständigen Behörden, welche jeder Uferstaat für sein Gebiet, zur öffentlichen Kenntniß bringen wird, haben in jedes von ihnen auszugebende Dienstbuch, vor Aushändigung desselben, das Signalement des Inhabers, nachdem dessen Identität nachgewiesen worden seyn wird, vollständig einzutragen.

3. Schiffzeigner, Schiff- oder Floßführer haben bei jeder Annahme eines Dienstmannes sich dessen Dienstbuch vorlegen zu lassen und darin über das einzugehende Dienstverhältniß das Erforderliche einzutragen.

Die Befolgung dieser Vorschriften in Beziehung auf schon vor Erlassung derselben eingegangene Dienstverhältnisse ist binnen drei Monaten nachzuholen.

4. Der Dienstmann darf in seinem Dienstbuche keine Aenderungen oder Zusätze machen, oder durch Unberechtigte machen lassen.

5. Das Dienstbuch muß sowohl dem Dienstherrn als einer jeden Polizeibehörde auf Verlangen jederzeit vorgelegt werden.

6. Den Polizeibehörden liegt es ob, Beschwerden des Dienstmannes über ein demselben ertheiltes oder verweigertes Zeugniß zu erledigen und die dadurch etwa herbeigeführten Aenderungen und Zusätze im Dienstbuche nachzutragen.

7. Auf jedem Elbeschiffe ist ein Verzeichniß der Personen, welche auf demselben in Dienst getreten sind, zu führen und aufzubewahren. Dem Namen jedes entlassenen Dienstmannes ist eine Bemerkung über Anfang und Ende seiner Dienstzeit und eine wörtliche Abschrift des ihm bei seinem Abgange ertheilten Zeugnisses beizusetzen.

Jenes Verzeichniß ist jeder Schiffahrts- und Polizeibehörde an der Elbe auf Verlangen zur Einsicht vorzulegen.

8. Uebertretungen der obigen Vorschriften werden nach Maßgabe des Artikel 30 der, die Erlassung schiffahrts- und strompolizeilicher Vorschriften für die Elbe betreffenden Uebereinkunft vom 13. April 1844 bestraft.

Dienstbuch

für den

(Schiffsgesellen, Schiffsjungen u.)

Ausgefertigt zu den 18.....

(Unterschrift der ausfertigenen Behörde).

Bezeichnung des Inhabers.

Name:

Geburtsort:

Alter:

Größe:

Haare:

Augen:

Besondere Zeichen:

Eigenhändige Unterschrift des Inhabers:

(Vor- und Zuname.)

Unterzeichnet in Gegenwart und attestirt von dem Beamten:

Abdruck der Verordnung ddo.

wegen Einführung von Dienstbüchern für die Dienstleute auf den Elbe-Fahrzeugen.

Zeugniß N.

Name des Schiffseigners oder Schiffsführers (Flossführers) und des von ihm geführten Schiffes.

Angabe, unter welchem Datum und von welcher Behörde ihm das Patent ertheilt ist.

Tag des Dienstantrittes.

Inhaber dient

als.....

auf die Zeit von

gegen einen Lohn von.....

Tag der Dienstbeendigung.

Angabe des Entlassungs-Grundes.

Eigenhändig mit vollem Namen zu unterschreibendes Zeugniß des Schiffseigners oder Schiffsführers (Flossführers) über Betragen und Lüchtigkeit des Dienstmannes.

Bemerkungen der Polizeibehörde.

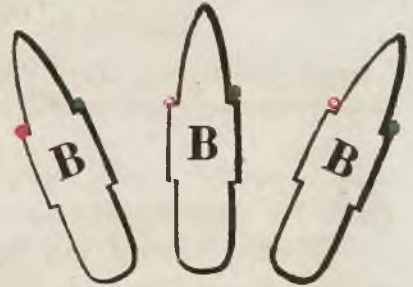
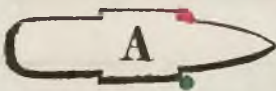
Zeugniß N.

Dodatek B.**O b j a ś n i e n i a,**

tyczące się użycia świateł kolorowych na statkach parowych w ciągu nocy, dla uniknięcia spotkania się.

Stanowisko 1.

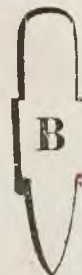
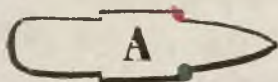
W tém stanowisku okręt parowy A będzie mógł widzieć tylko czerwone światło okrętu parowego B w 3 położeniach onegoż tu wskazanych.— A będzie zatem pewny, że B zwraca ku niemu lewy bok okrętu, i że w jednym lub drugim kierunku od prawej strony okrętu ku lewemu bokowi (od prawej ku lewej) obok niego przejdzie. Zatem A, jeżeli okręty są tak blisko siebie, iż obawiać się należy spotkania,— z bezpieczeństwem wiosło swoje założy na lewy bok okrętu, i wolnym będzie od przeszkód. Z drugiej strony okręt parowy B w każdym z trzech położeniach swoich zobaczy światło zielone, czerwone, i światło na maszcie okrętu A w formie trójkąta, i ztąd pozna, iż się zbliża do niego okręt parowy, według czego zatem poczyni rozporządzenia swoje.

Nie trzeba wspominać, że światło masztowe w każdym kierunku na przodzie jest widzialnym.

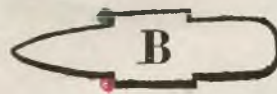
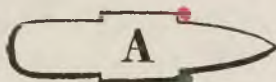
Stanowisko 2.

W tym razie A widzieć będzie tylko zielone światło okrętu B i ztąd pozna, iż B w kierunku od lewej ku prawej stronie okrętu około niego przechodzi. Z drugiej strony trzy światła okrętu A wszystkie dla B widzialne, wskażą temuż iż się zbliża ku niemu.

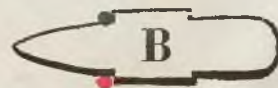
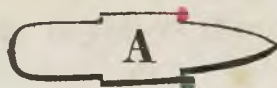
Stanowisko 3.

A i B widzieć będą wzajemnie tylko światła czerwone jeden drugiego, ponieważ zasłony pokrywają zielone. Obydwa okręty zatem przejdą jeden obok drugiego lewymi stronami do siebie obrócone.

Stanowisko 4.

W tém położeniu A i B widzieć będą wzajemnie tylko zielone światła jeden drugiego, ponieważ zasłony pokrywają czerwone. Przejdą zatem jeden obok drugiego prawymi stronami do siebie obrócone.

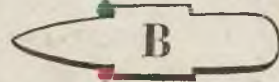

Stanowisko 5.

To położenie wymaga szczególnej ostrożności. Ponieważ czerwone światło widzialnym jest dla A, zielone zaś dla B, dlatego to będzie znakiem dla obojgu, iż się ku sobie zbliżają w kierunku ukośnym. Zaczém A powinien, według powszechnego prawidła dla następującego stanowiska danego, stérem od lewój kierować.

Stanowisko 6.

Tu pokazują oba światła kolorowe, widzialne dla obojgu statków, że te prosto ku sobie stérują. W tém stanowisku więc zastosowaną być ma powszechnie przyjęta reguła, że oba od lewój wiosłem kierować mają.

Jest rzeczą potrzebną, światła kolorowe wewnątrz od pokładu zaopatrzyć zasloną z drzewa lub płótna żaglowego dla zapobieżenia, aby obojda razem nie były widzianymi z innój jeszcze strony, jak od przodu. To jest ważnym, ponieważ inaczej wszelkie obliczenie ustaje, jak wyżwskazane stanowiska dostatecznie dowodzą. Jeżeli zaś światła kolorowe zaopatrzone są zaslonami, niepodobną jest rzeczą, aby się pomylić w ocenieniu kierunku, w którym okręt płynie.

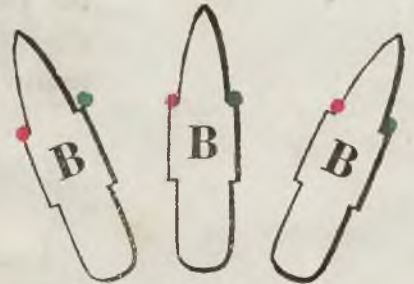
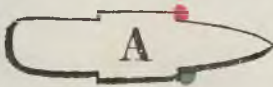
Anlage B.

Erklärungen

in Betreff der Anwendung der farbigen Lichter auf Dampfschiffen während der Nacht, zur Verhütung des Ansegelns.

1. Stellung.

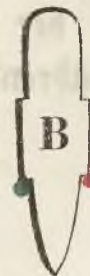
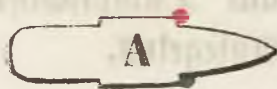
In dieser wird das Dampfschiff A nur das rothe Licht des Dampfschiffes B in dessen 3 hier angeedeuteten Stellungen sehen können. — A wird daher sicher seyn, daß B ihm die Backbordseite zuwendet und daß es in einer oder der anderen Richtung vom Steuerbord nach Backbord (von rechts nach links) hin an ihm vorübersegelt. A wird demnach — wenn die Schiffe sich so nahe sind, daß ein Ansegeln zu befürchten steht — mit Sicherheit sein Ruder Backbord legen und klar werden. Auf der anderen Seite wird das Dampfschiff B in jeder seiner drei Stellungen das grüne, rothe und Mastlicht von A in Form eines Dreiecks sehen, und daraus entnehmen, daß sich ihm ein Dampfschiff nähert, wonach es dann seine Anordnungen treffen kann.

Es bedarf kaum der Erwähnung, daß das Mastlicht in jeder Stellung nach vorne zu sehen ist.

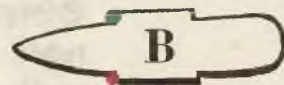
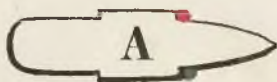
2. Stellung.

Hier wird A nur das grüne Licht von B sehen, und daraus entnehmen, daß B in der Richtung von Backbord nach Steuerbord an ihm vorübergeht. Auf der anderen Seite werden die drei Lichter von A, die sämtlich für B sichtbar sind, diesem zeigen, daß es nach ihm hinsteuert.

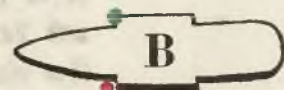
3. Stellung.

A und B werden nur die beiderseitigen rothen Lichter sehen, da die Schirme die grünen bedecken. Beide Schiffe werden daher Backbord an einander vorbeugehen.

4. Stellung.

Hier werden A und B nur die beiderseitigen grünen Lichter sehen, indem die Schirme die rothen bedecken. Sie fahren daher Steuerbord an einander vorbeugehen.

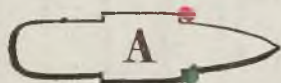
5. Stellung.

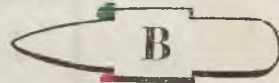
Diese Stellung erheischt ganz besondere Vorsicht. Daß das rothe Licht für A und das grüne für B sichtbar ist, wird beiden andeuten, daß sie sich in schiefer Richtung einander nähern. A muß daher sein Ruder nach der allgemeinen Regel der folgenden Stellung Backbord legen.

6. Stellung.

Hier werden die beiden farbigen Lichter, die beiden Fahrzeugen sichtbar sind, anzeigen, daß sie gerade auf einander lossegeln. In dieser Stellung wird die bereits allgemein angenommene Regel befolgt, daß beide das Ruder Backbord legen.

Es ist nothwendig, die farbigen Lichter innenbords mit einem Schirme von Holz oder Segeltuch zu versehen, um dem vorzubeugen, daß sie beide zugleich noch von einer anderen Richtung, als der von Vorn her gesehen werden. Dieß ist von Wichtigkeit, weil sonst jede Berechnung aufhört, was die angeführten Stellungen zur Genüge darthun. Sind die farbigen Lichter hingegen mit Schirmen versehen, so ist kein Irrthum in Bezug auf die Richtung des Laufes der Schiffe möglich.

Taryfa cła normalnego na Elbie.

Państwa nadbrzeżne, na których rachunek cło na Elbie jest pobieraném	Oznaczenie przestrzeń	Cło na Elbie płacić się mające od cetnara celnego elbiańskiego = 50 kilogramom w kurancie na stopę 14 talarów, 1 tal. = 50 gr. sr. = 360 fen.					
		Za przestrzenie szczegółowe			Za całą przestrzeń każdego Państwa nadbrzeżnego		
		tal.	gr. sr.	feniki	tal.	gr. sr.	feniki
Austria	a) za całą przestrzeń od Melnika aż do granicy saskiej	—	2	1
	b) za przestrzeń od Melnika do Aussig	—	1	1	.	.	.
	c) " " " Aussig aż do granicy saskiej.....	—	1	—	.	.	.
Saksonia	a) za całą przestrzeń od granicy czeskiej aż do granicy pruskiej	—	6	4
	b) za przestrzeń od granicy czeskiej do Pirny.....	—	1	6	.	.	.
	c) " " " Pirny do Drezna	—	1	6	.	.	.
	d) " " " Drezna aż do granicy pruskiej	—	3	4	.	.	.
Prusy	a) za całą przestrzeń od granicy saskiej do meklemburskiej	—	16	7
	b) za przestrzeń od granicy saskiej aż do anhaltskiej	—	4	10	.	.	.
	c) za przestrzeń od granicy anhaltskiej aż do meklemburskiej	—	10	11	.	.	.
	d) za konwój To chhajmski	—	—	10	.	.	.
	e) z Anhaltskiego aż do Dornburg (Anhalt).....	—	2	—	.	.	.
	f) za kurs z Schnakenberg, do Schnakenberg i okolicy	—	1	7	.	.	.
Anhalt-Bernburg	za zetknięcie się z konwojem Koswigskim	—	—	10	—	—	10
Anhalt - Dessau-Köthen	—	—	—	—	1	8
	a mianowicie:						
	za zetknięcie się z konwojem Roslanskim	—	—	10	.	.	.
	" " " " Dessauskim	—	—	10	.	.	.

Tarif des Normal-Elbezolles.

Uferstaaten, für deren Rechnung der Elbezoll erhoben wird	Bezeichnung der Strecken	Zu entrichtender Elbezoll vom Elbezoll-Zentner = 50 Kilo- gramm in Courant zum 14 Thalerfuß, 1 Th'r. = 30 Sgr. = 360 Pf.					
		Für die einzelnen Strecken			Für die ganze Strecke eines jeden Uferstaates		
		Thlr.	Sgr.	Pf.	Thlr.	Sgr.	Pf.
Oesterreich	a) für die ganze Strecke von Melnik bis zur sächsischen Grenze.....	.	.	.	—	2	1
	b) " " Strecke von Melnik bis Ruzig....	—	1	1	.	.	.
	c) " " " " Ruzig bis zur sächsi- schen Grenze.....	—	1	—	.	.	.
Sachsen.....	a) für die ganze Strecke von der böhmischen bis zur preussischen Grenze	—	6	4
	b) " " Strecke von der böhmischen Grenze bis Pirna	—	1	6	.	.	.
	c) " " Strecke von Pirna bis Dresden	—	1	6	.	.	.
	d) " " " " Dresden bis an die preussische Grenze	—	3	4	.	.	.
Preußen.....	a) für die ganze Strecke von der sächsischen bis zur meckleb. Grenze.....	.	.	.	—	16	7
	b) " " Strecke von der sächsischen bis zur anhaltischen Grenze	—	4	10	.	.	.
	c) " " Strecke von der anhaltischen bis zur meckleb. Grenze.....	—	10	11	.	.	.
	d) " das Locheimer Geleit.....	—	—	10	.	.	.
	e) aus dem Anhaltischen bis nach Dorn- burg (Anhalt).....	—	2	—	.	.	.
	f) für den Kurs von und nach Schnakenburg und Gegend	—	1	7	.	.	.
Anhalt-Dernburg .	für die Berührung des Geleits von Roswig....	—	—	10	—	—	10
Anhalt-Dessau- Köthen	—	—	—	—	1	8
	und zwar:						
	für die Berührung des Geleits von Roslau....	—	—	10	.	.	.
	" " " " " " " Dessau....	—	—	10	.	.	.

Państwa nadbrzeżne, na których rachunek cło na Elbie jest pobieraném	Oznaczenie przestrzeń	Cło na Elbie płacić się mające od cetnara celnego elbiańskiego = 50 kilogramom w kurancie na stopę 14 talarów, 1 tal. = 50 gr. sr. = 360 fen.					
		Za prze- strzenie szczegółowe			Za całą prze- strzeń każdego Państwa nad- brzeżnego		
		tal.	gr. sr.	fe- niki	tal.	gr. sr.	fe- niki
Hanower	a) za całą przestrzeń od granicy pruskiej aż do konwoju Boicenburgskiego.....	.	.	.	—	3	2
	b) za zetknięcie się z konwojem Schnakenburgskim	—	1	1	.	.	.
	c) za zetknięcie się z konwojem Hitzakerskim.....	—	1	—	.	.	.
	d) za zetknięcie się z konwojem Blekedeskim.....	—	1	1	.	.	.
Meklemburg-Szweryn	a) za całą przestrzeń	—	2	3
	b) za zetknięcie się z konwojem Dömitz....	—	1	2	.	.	.
	c) " " " " Boitzenburg	—	1	1	.	.	.
Dania	za zetknięcie się z konwojem Lawenburg	—	1	—	—	1	—
	Suma za przestrzeń od Melniku do Hamburga	1	3	11

Uwaga. Cło dawniej z Eslingen przeniesione do Hamburga opłacać będą tylko okręty płynące z Hamburga pod wodę, w kwocie $4\frac{1}{2}$ Cour., licząc talar według stopy talarowej po 40 β, od 40 cetn. celnym elbiańskich.

Spis alfabetyczny

towarów w opłacie cła elbiańskiego zmierzonych, i od tęże wolnych.

U w a g i.

1. Towary, których nazwa zadeklarowana nie jest wymieniona w niniejszym spisie alfabetycznym, podlegają w razie, gdy nazwa ta niewątpliwie to samo znaczy, co nazwa towaru w niniejszym spisie wyrażona, lub w niej jest objęta, ustanowie celnéj dla ostatniej zamieszczonej, w przeciwnym zaś razie ustanowie normalnéj.

2. Towary kilku klas, razem zapakowane, podlegają, jeżeli różne gatunki towarów i ich ilości nie dają się oznaczyć przez rewizję specjalną, a oraz przewodnik okrętu nie żąda wyraźnie oznaczenia takowego, temu cłu, które przypada na gatunek towarów, w pakunku znajdujących się, najwyżej utaryfowany.

3. Zniżenia cła elbiańskiego, stosownie do protokołu końcowego trzeciej Komisji rewizyjnej co do żeglugi elbiańskiej ddo. Magdeburg dnia 8. Lutego 1854. r. nadal jeszcze w mocy zostające, gwiazdką są oznaczone.

Przedmioty	Opłata usta- nowy celnéj	Przedmioty	Opłata usta- nowy celnéj
* Odpadki z bawełny	$\frac{1}{2}$	Drzewo akacyowe , obacz Drzewo .	
— z wyrobów złota i srebra (odpadki men- niczne)	$\frac{1}{5}$	Alabaster surowy, także szlifowany w blatach	$\frac{1}{5}$
— z rogu (wióry rogowe).....	$\frac{1}{5}$	Alun , także palony	$\frac{1}{4}$
— ze skóry (odrzynki skórzane na klój)....	$\frac{1}{5}$	Ziemia alunowa }	$\frac{1}{40}$
— z piaskowca (gruz kamienny).....	$\frac{1}{40}$	Kamień alunowy }	$\frac{1}{40}$
— z fabrykacji cukru (piana kościana lub glinka do rafinowania cukru; używany węgiel kościany, znajdujące się w stanie nieopakowanym na okręcie (w żegludze dolnej).....	$\frac{1}{40}$	Alc (piwo) w beczkach i flaszkiach	$\frac{1}{5}$
Kamienie (marmurki) do ostrzenia (oselki gatunku przedniego).....	$\frac{1}{5}$	* Alkana	$\frac{1}{4}$
* Drzewo mahoniowe	$\frac{1}{4}$	Alquifoux (kruszec ołowiany garnear- ski, kostkokrusz)	$\frac{1}{4}$
Osie , drewniane, z skowem żelaznym i bez takowego.....	$\frac{1}{5}$	Alumen ustum (alu palony).....	$\frac{1}{4}$
Dębianki mielone i niemielone	$\frac{1}{5}$	Kowadła	$\frac{1}{4}$
Sprzet rolniczy drewniany, z skowem żelaznym i bez takowego	$\frac{1}{5}$	* Amidyna (ekstrakt krochmalu).....	$\frac{1}{4}$
Jabłka , obacz Owoce .		* Skórki angoryjskie	$\frac{1}{2}$
Drzewo klonowe , obacz Drzewo .		Anyż (wyłącz. badyanu).....	$\frac{1}{4}$
		Kotwice i łańcuchy kotwiczne	$\frac{1}{4}$
		Olów antymonialny (olów twardy)....	$\frac{1}{4}$
		Antymon	$\frac{1}{4}$
		Drzewo jabłoniowe , ob. Drzewo .	
		Aprykozy , obacz Owoce .	

Alphabetisches Verzeichniß

der

im Elbezolle ermäßigten und elbezollfreien Waarenartikel.

Anmerkungen.

1. Waaren, deren deklarirte Benennung in diesem alphabetischen Verzeichniße nicht aufgeführt ist, unterliegen, falls jene Benennung unzweifelhaft mit einer in diesem Verzeichniße aufgeführten Waarenbenennung gleichbedeutend oder darunter begriffen ist, dem der letzteren beigefügten Zollsätze, anderen Falls aber dem Normalssätze.
2. Waaren mehrerer Klassen, durcheinander verpackt, unterliegen, falls die verschiedenen Waarengattungen und deren Quantitäten nicht durch spezielle Revision ermittelt sind und der Schiffsführer diese Ermittlung nicht ausdrücklich verlangt, demjenigen Zolle, welcher die am höchsten tarifirte der, in der Verpackung befindlichen Waarengattungen trifft.
3. Die in Gemäßheit des Schlußprotokolles der dritten Elbeschiffahrts-Revisionss-Kommission, ddo. Mogdeburg den 8. Februar 1854, bis auf Weiteres bestehenden Elbezoll-Ermäßigungen sind mit einem Sternchen bezeichnet.

Gegenstände	Satz vom Normalssatze	Gegenstände	Satz vom Normalssatze
* Abfälle von Baumwolle	1/2	Akazienholz, siehe Holz.	
— von der Gold- und Silberbearbeitung (Münzkrähe).....	1/5	Alabaster, roher, auch geschliffener in Platten u.	1/5
— von Horn (Hornspäne)	1/5	Alaun, auch gebrannter.....	1/4
— von Leder (Keimleder).....	1/5	Alaunerde }	1/40
— von Sandstein (Steingrus).....	1/40	Alaunstein }	1/40
— von der Zuckerrabrikation (Knochen-schaum, oder Zuckereerde; gebrauchte Knochenkohle, lose im Schiff oder sonst unverpackt (in der Niederfahrt)	1/40	Alle (Bier) in Fässern oder in Flaschen.....	1/5
Abziehsteine (feine Websteine)	1/5	* Allkanna.....	1/4
* Acajouholz	1/4	Alquifoux (Safnererz, Weiglantz).....	1/4
Achsen, hölzerne, mit und ohne Eisenbeschlag	1/5	Alumen ustum (gebrannter Alaun)	1/4
Ackerdoppen (Eckerdoppen) gemahlene und ungemahlene	1/5	Amboße.....	1/4
Ackergeräth, hölzernes, mit und ohne Eisenbeschlag	1/5	* Amtdam (Krautmehl)	1/4
Aepfel, siehe Obst.		* Angorafelle.....	1/2
Ahornholz, siehe Holz.		Anis (excl. Sternanis).....	1/4
		Anker und Ankerketten.....	1/4
		Antimonialblei (Hartblei)	1/4
		Antimonerz	1/4
		Apfelbaumholz, siehe Holz.	
		Aprikosen, siehe Obst.	

Przedmioty	Opłaca usta- nowy celnój	Przedmioty	Opłaca usta- nowy celnój
* Arkot (mosiądz topiony)	1/8	*b) suszone do spożycia (bzowe, borówki, truskawki i t. p.); tudzież szałaki; także świeże i suszone jagody jałowcowe	1/10
* Glinka armeńska (Bolus)	1/10	* Sadze z kości	1/5
* Arsenik wszelkiego gatunku	1/8	* Żywica benzoesowa	1/8
Ruda arsenikowa czyli kruszec pi- ryt arsenikowy	1/8	Drzewo berberysowe i korzenie berberysowe	1/10
Karczochy świeże	1/20	* Okra	1/10
* Asbest	1/8	Smola ziemna	1/8
Popiół ordynaryjny drzewny i roślinny, także torfiany, i popiół węgla kamien- nego, tak wylugowany jak niewylugo- wany	1/40	* Sandaraka (farba czerwono-żółta)	1/10
* Potaż zwyczajny; także popiół winno- drożdżowy, potaż najczystszy, popiół kamienny i szmelcuga, tudzież popiół ołowiany, czyli ołów skalcyonowany	1/5	Maź skalna	1/10
Woda wapienna	1/40	Miotły z chróstu (miotły brzoszowe i t. d.), tudzież wrzosowe	1/20
* Asfalt (smola żydowska)	1/20	* Piórze pościelne	1/8
* Błaty asfaltowe	1/30	Ziemia pszczelna (gniazda pszczelne, woszczyzny, odpadek z wyrobu wosku)	1/40
Kamienie asfaltowe	1/40	Koszki pszczoł lub ule próżne	1/5
Wilezook (biały witryol)	1/8	Piwo wszelkiego gatunku tak w becz- kach jak we flaszkach lub dzbanach	1/5
Skorupy ostrygowe	1/40	Dzbanki od piwa szklane, z pokry- wami metalowemi i bez takowych	1/8
* Owoce suszone	1/10	— gliniane (ordynaryjne)	1/10
Cegły palone	1/40	Pumeks, tak surowy jakoteż szlamo- wany i formowany	1/8
* Skóry z szérścią (jak skóry i skórki)	1/2	Sitowiny	1/20
* Skóry niedźwiedzie	1/2	Maty sitowiane na ambalaze	1/5
Siemię widłaka (<i>Semen lycopodii</i>), surowe i mielone	1/8	Kora brzoszowa	1/8
Drzewa do rozsadzenia	1/20	Gruszki obacz Owoce.	
* Trzciny bambusowe surowe	1/8	Drzewo gruszkowe, obacz Drzewo.	
Żelazo więzowe	1/8	* Biscuit, (porcelana bez polewy) obacz Porcelana.	
Drzewo bednarskie, jakoto: niewy- robione obręcze, i wyrobione obręcze bezkowe	1/10	* Kamiesz, ob. Drzewo farbiarskie	
* Róg wierzchniej szczeki wielo- rybić na fiszbin	1/8	Liście, obacz Kwiaty.	
* Barylla (surowa soda)	1/5	Blacha żelazna wszelkiego rodzaju, włą- cznie blachy pokostowanej i bielo- nej	1/8
Bazalt	1/40	Pasy blaszane żelazne, na obręcze ...	1/8
Lyko (kora drzewna) do plecia na maty	1/5	Ołów surowy, w blokach, w niekach, blachach, krągach i t. d., także stary; tudzież ołów antymonialny (ołów twardy)	1/8
Drzewo budowlowe, także bednar- skie	1/10	* Popiół ołowiany	1/5
* Oliwa	1/8	Proszek do bielenia (chlorek wapna)	1/8
* Bawełna surowa, tudzież czesana	1/2	Ziemia ołowiana, ruda ołowiana, kostkokrusz (w stanie surowym i mielonym)	1/8
* Towary bawełniane w żegludze dol- nej, obacz Towary rękodzielnicze.		Białokrusz	1/8
Jagody:		Błaty ołowiane	1/8
a) świeże (wyjawszy jagódki jałowcowe)	1/20		

Gegenstände	Maß vom Normalmaße	Gegenstände	Maß vom Normalmaße
* Arcot (geschmolzenes Messing)	1/4	* b) getrocknete zum Genuß (Flieder-, Heidel-, Preiselbeeren u.); ingleichen Kreuzbeeren; auch frische und trockene Wachholderbeeren	1/10
* Armentische Erde (Bolus)	1/10	* Beinschwarz	1/5
* Arsenik aller Art	1/4	* Benzocharz	1/4
* Arsenikerz oder Arsenikkies	1/4	Verberbischholz und Verberbischwurzeln	1/10
Artischofen, frische	1/20	* Berggels (Ofer)	1/10
* Asbest (Federweiß)	1/4	Bergpech (Erdbech)	1/4
Asche, gemeine Holz- und Pflanzen- auch Torf- und Steinkohlensache, sowohl ausgelaugte als unausgelaugte	1/40	* Bergroth (Farbenerde)	1/10
* Asche (Pottz), gewöhnliche; auch Drusen-, Perl-, Stein- und Waidasche; dergleichen Bleiasche	1/5	Bergtheer	1/10
Aschenkalk oder Kalkächer	1/40	Besen, aus Reisig (Birkenbesen u.), ingl. Halbbesen	1/20
* Asphalt (Subenpech)	1/20	* Bettfedern	1/4
* Asphaltplatten	1/20	Bienenerde (Bienenkeule, Bienenrab, Abfall von der Wachsbereitung)	1/40
Asphaltsteine	1/40	Bienentörbe oder Bienenstöcke, leere	1/5
Augenstein (weißer Vitriol)	1/4	Bier aller Art, sowohl in Fässern als in Flaschen oder Krügen	1/5
Musterschalen	1/40	Bierkrüge, gläserne, mit und ohne Metalldeckel	1/4
* Backobst (getrocknetes Obst)	1/10	— thönerne (gemeine irdene)	1/10
Backsteine	1/40	Bimsstein, sowohl roher wie geschlemmter und geformter	1/4
* Bälge (wie Häute und Felle)	1/2	Binsen	1/20
* Bärenfelle	1/2	Binsenmatten zu Emballagen	1/6
Bärlyppfamen (Semen lycopodii), roh und gemahlen	1/4	Birkenrinde	1/5
Bäume zum Verpflanzen	1/20	Birnen, siehe Obst.	
* Bambusstöcke, rohe	1/4	Birnbaumholz, siehe Holz.	
Band Eisen	1/4	* Biscuit, siehe Porzellan.	
Bandholz, als: unverarbeitete Bandstücke und verarbeitete Tonnenbände	1/40	* Blauholz, siehe Farbholz.	
Bandstücke	1/10	Blätter, siehe Blumen.	
* Barden (Wallfisch)	1/2	Blech: Eisenblech aller Art, einschließlich des gefirnisten und verzinnten	1/4
* Barilla (rohe Soda)	1/5	Blechstreifen, eiserne, zu Fassbändern	1/4
Basalt	1/40	Blei, rohes, in Blöcken, Mulden, Platten, Rollen u., auch altes; desgl. Antimonialblei (Harblei)	1/4
Bast (Baumrinde) zum Flechten von Matten	1/5	* Bleiasche	1/5
Bastmatten zu Emballagen	1/5	Bleichpulver (Chloralk)	1/4
Bauholz, auch abgebundenes	1/10	Bleierde, Bleierz, Bleiglanz (roh und gemahlen)	1/4
Baumrinde, siehe Holzbork.		Bleiglätte	1/4
* Baum-Oel	1/4	Bleiplatten	1/4
* Baumwolle, rohe; desgl. Kardätsche	1/2		
* Baumwollwaaren in der Niederfahrt, siehe Manufakturwaaren.			
Beeren:			
a) frische (mit Ausnahme der Wachholderbeeren)	1/20		

Przedmioty	Opłaca usta- nowy celnój	Przedmioty	Opłaca usta- nowy celnój
* Węglan ołowiu (białwas) w żegludze dolnej	1/2	Drzewo bukowe, obacz Drzewo.	
* Octan ołowiu	1/5	* Drzewo bukszpanowe	1/4
Kwiaty, liście i kwiecica świeże	5/20	Hreczka	1/4
Krew z bydła bitego, tak płynna jako i zeschna	1/10	* Białki, obacz Papier.	
Pomocnik (lapis homatides) surowy i mielony	1/4	Rogi bawole	1/5
Rogi kozle	1/5	Maszy z przodu okrętu (bugspryty)	1/10
Nasionie Bożej trawy (foenum graecum) mielone i niemielone	1/4	* Kierz wszelkiego rodzaju	1/20
Kamienie czeskie nieprawdziwe (fluory do naśladowania kamieni drogich)	1/4	Masło przesłane nie w beczkach lub innych naczyniach bednarskich, lecz bez zapakowania, lub też w garnkach albo koszach	1/10
Towary bednarskie grube (nowe i używane) z obrczami żelaznymi i bez takowych	1/5	* — w naczyniach bednarskich	1/4
Dyle	1/10	* Łuski kakaowe	1/4
Bób (polny i ogrodowy) zielony czyli świeży — suszony	1/20	* Drzewo kamiesz, obacz Drzewo farbiarskie.	
* Bolus	1/10	Mysi bez, czyli Nasionie kanarkowe	1/4
Bomby	1/4	Deski na skrzynki do kantyżu (bukowe)	1/10
Moździerz do rzucania bomb ...	1/4	Popiół kupelkowy (szczątki)	1/5
Sześć (świńska)	1/5	* Caput mortuum (głowa umarła prochu)	1/10
Sól morską	1/4	Carbolein (sztuczny materiał palny z kamiennych węgli, mazi i t. d.)	1/40
Braha (wywar gorzalczany)	1/40	* Katechu	1/2
Brytwanny żelazne, lane	1/4	* Kauczuk (guma sprężysta)	1/4
— gliniane	1/10	* Drzewo cedrowe, (obacz Drzewa pozaeuropejskie)	1/4
Węgle brązne ziemne	1/40	Cement surowy lub prażony kamień mielony (puzzolana, tuf, tarraś, cement ceglarski), tudzież mastyks żywicami i innymi materiałami preparowany i t. d. cement	1/40
* Braunrot, szczątki przy robotach chemicznych	1/10	Pieczarki świeże	1/20
* Manganezya (braunsztyń) w stanie surowym i mielonym	1/10	* Chili-saletra, obacz Saletra południowo-morska.	
Brejhau (piwo), w beczkach, fiaskach lub dzbanach	1/5	* Skórki kinkilowe	1/2
Proso	1/4	Chlorek wapna suszony, płynny, także woda chlorku wapiennego	1/4
Drzewo opałowe	1/20	Ruda chromu w sztukach lub mielona	1/4
Stal cementowa	1/4	* Chroman potażu	1/2
Drzewa na deski, deski, kloce na deski, z drzewa europejskiego	1/10	* Cykorye (podrózniki), palone, w proszku w żegludze dolnej	1/2
* Chleb	1/4	* Korzonki cykoryi zielone, także krajane i suszone	1/20
Wagi mostkowe, obacz Maszyny.		Zarzewia	1/40
Żelazo w łomach stare	1/10	Skórki cytrynowe	1/2
Szkło w łomach	1/40	Drzewo klawiaturowe nieheblowane z drzewa europejskiego	1/10
* Miedź w łomach i mosiadz w łomach	1/4	— heblowane tego samego gatunku	1/5
Kamienie łonne	1/40		
Rury studienne, oba cz Rury.			
Bukiew	1/4		

Gegenstände	Satz vom Normalpreise	Gegenstände	Satz vom Normalpreise
* Bleiweiß, in der Niederfahrt	1/2	Brunnenröhren, siehe Röhren.	
* Bleizucker	1/3	Bucheckern, Buchelnerne	1/4
Blumen, Blätter und Blüthen, frische	1/20	Buchenholz, siehe Holz.	
Blut von geschlachtetem Vieh, sowohl flüssiges als eingetrocknetes	1/10	* Buchebaumholz	1/4
Blutstein, roh und gemahlen	1/4	Buchweizen oder Heidekorn	1/4
Bockhörner	1/5	* Bücher, siehe Papier.	
Bockshornsamem (loenum graecum), gemahlen und ungemahlen	1/4	Büffelhörner	1/5
Böhmische Steine, unechte (Glasstücke zur Nachahmung echter Steine)	1/3	Bugsprizete	1/10
Böttcherwaaren, grobe (neue und gebrauchte), mit und ohne eiserne Meisen	1/5	Busch aller Art	1/20
Bohlen	1/10	Butter, die nicht in Tonnen oder anderen Holzgebinden, sondern unverpackt oder in Töpfen oder Körben verkauft wird	1/10
Bohnen (Feld- und Garten-), grüne	1/20	— in Holzgebinden	1/4
— trockene	1/4	* Cacaoschalen	1/4
* Bolus	1/10	* Campecheholz, siehe Farbeholz.	
Bomben	1/4	Canariensamen	1/4
Bomben-Mörser	1/4	Candistiftenbretter (buchene)	1/10
Borke, siehe Holzbörke.		Capellafche (Gefäß)	1/5
Borstten, Schweine-	1/6	* Caput mortuum (Totenkopf)	1/10
Bohsalz (Seesalz)	1/6	Carbolein (künstliches Brennmaterial aus Steinkohlen, Theer u.)	1/40
Brauntweinspülig	1/40	* Catechu	1/3
Bratpfannen, eiserne, gegossene	1/3	* Caoutchouc (Gummi elasticum)	1/4
— irdene	1/10	* Cedernholz (siehe Hölzer, außereuropäische)	1/4
Braunkohlen	1/40	Cement, roher oder gerösteter gemahlener Stein (Puzzolanderde, Luffstein, Trass, Ziegelement), ingleichen mit Harzen und anderen Materialien präparirter Mastix u. Cement	1/40
* Braunroth, Rückstände bei chemischen Arbeiten	1/10	Cementstahl	1/4
* Braunstein, roh und gemahlen	1/10	Champignons, frische	1/20
Breihan (Bier), in Fässern, Flaschen oder Krügen	1/5	* Chilli-Salpeter, siehe Südsee-Salpeter.	
Brein (Hirse)	1/4	* Chinchillafelle	1/2
Brennholz	1/20	Chlorkalk, trockener, flüssiger, auch Chlorlalkwasser	1/4
Brennstahl (Zementstahl)	1/4	Chromerz in Stücken oder gemahlen	1/4
Brettbäume, Bretter, Bretterklöße, von europäischem Holze	1/10	* Chromsaures Kali	1/2
* Brot	1/4	* Cichorien, gebrannte, pulverisirte, in der Niederfahrt	1/2
Brüdentwagen, siehe Maschinen.		Cichorienturzeln, grüne auch geschnittene und gedörnte	1/20
Bruch Eisen, altes	1/10	Cinders	1/30
Bruchglas	1/40	* Citronenschalen	1/3
* Bruchkupfer und Bruchmessing	1/4	Claviaturholz, ungehobeltes von europäischem Holze	1/10
Bruchsteine	1/40	— gehobeltes dergleichen	1/5

Przedmioty	Opłaca usta- nowy celnej	Przedmioty	Opłaca usta- nowy celnej
Konaks	$\frac{1}{40}$	Efektą podróżujących	wolne
*Kopal (gumowywica)	$\frac{1}{4}$	Brony, obacz Sprzęt rolniczy.	
*Colcothar (caput mortuum).....	$\frac{1}{10}$	Cis, obacz Drzewo.	
Koryander (kolendra ogrodowa) ziele....	$\frac{1}{2}$	Żoładź	$\frac{1}{20}$
Drzewo dereniowe, obacz Drzewo.		Dębina, obacz Drzewo.	
*Cremor tartari (winian potażu)	$\frac{1}{2}$	Kora dębowa	$\frac{1}{5}$
Ogórki świeże	$\frac{1}{20}$	Jaja	$\frac{1}{10}$
Kmin (rzymski).....	$\frac{1}{4}$	Lód	wolny
Kurkume	$\frac{1}{5}$	Żelazo i stal, tudzież przedmioty żela- zne lub stalowe:	
Oceł cydrowy.....	$\frac{1}{5}$	a) stare żelazo w łomach, stare używane i łomane szyny od kolei żelaznej, opilki żelazne i żużel, także stare gwoździe żelazne	$\frac{1}{10}$
Dachówki żłobowate	$\frac{1}{40}$	b) żelazo surowe wszelkiego rodzaju (prze- toż także osemund, żelazo fryszowa- ne kręczone); żelazo topione na bryły (fryszowane żelazo w formie brył lub kręgów); żelazo kowane w sztabach, nawet jeżeli wyrobione jest na ga- tunki przedniejsze (żelazo czworo- granne, żelazo fasonowane i t. d.); żelazo walcowane, żelazo obręczowe, żelazo krągło-kręczone, szyny do kolei żelaznej; stal surowa, cementowa, lana, fryszowana, stal do gładzenia czyli polerowania, rafinowana i krągła; tu- dzież żelazo surowo przygotowane na grube części składowe maszyn i wo- zów (na korby, osie, obręcze kołowe [tyres] i t. p.); blacha żelazna wszel- kiego rodzaju włącznie pokostowanój i pobielanój; żelazo przyrządzone na wszelkie rodzaje wiązania, blaty, ko- wadła, kotwice i łańcuchy kotwiczne, homby, drut żelazny i stalowy, równie tęz grube towary żelaza lanego, jako- to: piece, blaty, kraty i t. d.; także wagi, kufy, kotły, kule i t. d. z żelaza lanego, nareszcie lane gwoździe że- lazne	$\frac{1}{4}$
Płyty do dachu, obacz Blaty.			
Rynny pod dach, obacz Rynny.			
Trzcina do pokrycia dachu (bło- tna trzcina).....	$\frac{1}{20}$		
Eupek do pokrycia dachu	$\frac{1}{40}$		
Gonty	$\frac{1}{10}$		
Dachówki	$\frac{1}{40}$		
*Skórki bersukowe.....	$\frac{1}{2}$		
Dziegieć (maź hrzozowa)	$\frac{1}{10}$		
Maszyny parowe, obacz Maszyny.			
*Daktyle	$\frac{1}{2}$		
Klepkki (wanczos).....	$\frac{1}{10}$		
Przykrywadła obacz Rezonanse.			
Byle	$\frac{1}{10}$		
Nasienie koprowe	$\frac{1}{4}$		
Pszensica orkisz	$\frac{1}{4}$		
*Dywidywi (libidibi) [galasówki z akacyi amerykańskiej]	$\frac{1}{4}$		
Kanianka (Inianka).....	$\frac{1}{4}$		
Witryol dubeltowy (witryol mieszany)	$\frac{1}{4}$		
Inkrustacya żolna nawozowa, utworzona w gradyerniach cierniowych	$\frac{1}{40}$		
Konopie	$\frac{1}{4}$		
Drut żelazny i stalowy	$\frac{1}{4}$		
Struny druciane (fortepianowe) obacz Drut.			
Warsztaty tokarskie, drewniane	$\frac{1}{3}$		
*Czernidło drukarskie	$\frac{1}{4}$		
Druzy	$\frac{1}{40}$		
Popiół winnodrożdżowy (ze spalo- nego i zwapnionego lagru).....	$\frac{1}{3}$		
Wapno nawozowe.....	$\frac{1}{20}$		
Nawóz, jakoto: gnój, ściern i t. d.	$\frac{1}{40}$		
Sól nawozowa.....	$\frac{1}{4}$		
*Heban	$\frac{1}{4}$		
Jarzębinowe jagódki świeże	$\frac{1}{20}$		
Dębianki mielone i niemielone	$\frac{1}{4}$		
		Starkan żelaza (koperwas)	$\frac{1}{4}$
		Szyny do kolei żelaznej	$\frac{1}{4}$
		Krzesa do wagonów od kolei żelaznej	$\frac{1}{4}$
		Blacha żelazna (czarna, pokostowana i biała).....	$\frac{1}{4}$
		Drut żelazny.....	$\frac{1}{4}$

Gegenstände	Zahl vom Normalfuß	Gegenstände	Zahl vom Normalfuß
Coaks.....	$\frac{1}{40}$	Effekten der Reisenden.....	frei
* Copal (Gummiharz).....	$\frac{1}{6}$	Eggen, siehe Ackergeräth.	
* Colcothar (capul mortuum).....	$\frac{1}{10}$	Eichenholz, siehe Holz.	
Coriander.....	$\frac{1}{6}$	Eicheln.....	$\frac{1}{20}$
Cornelholz, siehe Holz.		Eichenholz, siehe Holz.	
* Cremor Tartari.....	$\frac{1}{2}$	Eichenrinde.....	$\frac{1}{6}$
Cucumern (Gurken), frische.....	$\frac{1}{20}$	Eier.....	$\frac{1}{10}$
Cumin (römischer Kümmel).....	$\frac{1}{6}$	Eis.....	frei
Curcume.....	$\frac{1}{5}$	Eisen und Stahl und daraus verfertigte Gegenstände:	
Cydereffig.....	$\frac{1}{5}$	a) altes Bruch Eisen, alte, abgenutzte und zerbrochene Eisenbahnschienen, Eisenselle und Hammer Schlag, auch alte eiserne Nägel.....	$\frac{1}{10}$
Dachpfannen (Dachziegel).....	$\frac{1}{40}$	b) Roh-Eisen aller Art (daher auch Ofen- mund); Luppen Eisen (gefrischtes Eisen in der Gestalt von Luppen oder Kuchen); geschmiedetes Eisen in Stäben, auch wenn es zu feineren Sorten (Quadratischeisen, façonirtes Eisen u.c.) verarbeitet ist; Reckeisen, Reifeneisen, Rundeisen, Eisen- bahnschienen; Roh-, Cement-, Guß-, Frisch-, Gerbe-, raffinirter und Rund- stahl; dergleichen Eisen, welches zu gro- ben Bestandtheilen von Maschinen und Wagen (Kurbeln, Achsen, Radkränze u.c.) roh vorgeschmiedet ist; Eisenblech aller Art, einschließl. des gefirniften und verzinneten; Band Eisen, Platten, Ambosse, Anker und Ankerketten, Bomben, Eisen- und Stahlkraft; dergleichen grobe Guß- eisenwaaren in Defen, Platten, Gittern u.c.; auch Gewichte, Rümpen, Kesseln, Kugeln u.c. von Gußeisen, endlich ge- gossene eiserne Nägel.....	$\frac{1}{4}$
Dachplatten, siehe Platten.		Eisen, schwefelsaures (Eisenvitriol).....	$\frac{1}{6}$
Dachrinnen, siehe Rinnen.		Eisenbahnschienen.....	$\frac{1}{6}$
Dachrohr.....	$\frac{1}{20}$	Eisenbahnstühle.....	$\frac{1}{6}$
Dachschiefer.....	$\frac{1}{40}$	Eisenblech (schwarzes, gefirniftes und weißes)	$\frac{1}{6}$
Dachschindeln, Dachspäne.....	$\frac{1}{10}$	Eisendraht.....	$\frac{1}{6}$
Dachziegel.....	$\frac{1}{40}$		
* Dachsfelle.....	$\frac{1}{2}$		
Daggert (Wirkenther).....	$\frac{1}{10}$		
Dampfmaschinen, siehe Maschinen.			
* Datteln.....	$\frac{1}{2}$		
Dauben (Faßholz).....	$\frac{1}{10}$		
Deckelholz, siehe Resonanzbretter.			
Dielen.....	$\frac{1}{10}$		
Dillsamen.....	$\frac{1}{6}$		
Darkel oder Spelz.....	$\frac{1}{6}$		
* Dividivi (Elibibibi).....	$\frac{1}{6}$		
Doder (Leinbotter).....	$\frac{1}{4}$		
Doppel-Vitriol (gemischter Vitriol).....	$\frac{1}{6}$		
Dornschlag.....	$\frac{1}{40}$		
Dosse (Hanf).....	$\frac{1}{4}$		
Draht, Eisen- und Stahl-Draht.....	$\frac{1}{6}$		
Drahtsaiten (Clavierdraht), siehe Draht.			
Drehbänke, hölzerne.....	$\frac{1}{5}$		
* Druckerfchwärze.....	$\frac{1}{6}$		
* Drusen.....	$\frac{1}{40}$		
* Drusenafche (Weinhefenafche).....	$\frac{1}{5}$		
Düngelalk.....	$\frac{1}{20}$		
Dünger, als: Mist, Stoppeln u.c.....	$\frac{1}{40}$		
Düngesalz.....	$\frac{1}{6}$		
* Ebenholz.....	$\frac{1}{6}$		
Eberescheneeren (Vogelbeeren), frische....	$\frac{1}{20}$		
Eckerdoppeln, gemahlene und ungemahlene	$\frac{1}{5}$		

Przedmioty	Opłaca usta- nowy celnój	Przedmioty	Opłaca usta- nowy celnój
Kruszec żelazny, czyli ruda żelazna	1/4	wiany (ruda ołowiu, kostkokrusz, ruda glazurowa i t. d.), ruda chromu, kruszec żelazny (pomocnik, czyli krwawnik i t. d.), piryt żelaza lub siarki, kruszec lany, kobalt, amalgam kobaltu, kruszec miedziany (lazur miedzany i t. d.) szmergiel, ruda antymonu i t. d. tudzież niedokwas cynku (tucya).....	1/4
Opilki żelazne	1/10	Towary gliniane: zwyczajne towary garncarskie wszelkiego rodzaju, łącznie fajek, tyglów szmelcarskich i kulek czyli gaceczek kamiennych, lub glinianych do zabawy służących, także gliniane formy cukiernicze z obwiązami drewnianymi lub bez takowych; tudzież fajans, masa farfurowa, syderolit i towary wedźwudowe	1/10
Piryt żelaza, lub piryt siarki	1/4	Farby ziemne (ziemie farbne)	1/10
Błaty żelazne lane, kowane i walcowane	1/4	Żyvice ziemne	1/20
Koperwas	1/4	Kasztanki ziemne czyli migdały ziemne, jak korzenie podróżnika.	
Towary żelazne, obacz Żelazo i stal i t. d.		Orzechy ziemne (pistacype ziemne)	1/4
— inne w żegludze górnej.....	1/2	* Kit z skałokleju (asfalt)	1/20
— inne w żegludze dolnej	1/4	Olszyna, obacz Drzewo.	
Rogi losie	1/5	Rudy, obacz Ziemie i rudy.	
Ambalaża używaua, jakoto: płótno, flanela i t. d.	1/5	Jesion, obacz Drzewo.	
Groch zielony	1/20	Sparceta pastewna czyli kokosza wyka, obacz Koniczyna i nasienie koniczyny.	
— suchy.....	1/4	Ocet wszelkiego gatunku	1/5
Ziemniaki	1/20	Szczepy (latorośle drzew i winnej macicy)	1/30
Poziońki	1/20	Beczki próżne, także klepki z rozłożonych naczyń bednarskich i beczek, tudzież beczki próżne służące do przetwarzania tratw	1/5
Kartofle	1/10	* Drzewa farbierskie wszelkiego rodzaju w blokach, tudzież mielone lub raszplowane	1/4
Ziemie (glinki) i rudy:		Ziemie farbne. obacz Farby ziemne.	
a) ziemia ordynaryjna, jakoto: ziemia ceglarska, glina, margiel, piasek i żwir, także piasek drobny (miałki), czyszczone, tarty, szlamowany; tudzież piasek do posypowania, także farbowany, piasek srebrzysty i t.d., i piasek hiszpański; glinka zwyczajna, porcelanowa, farfurowa na fajki i glina garncarska, także ziemia cukiernicza i solarska; kamień alunowy i ziemia alunowa, szpat ciężki (siarkan baryty) w kawałkach krystalizowanych; tudzież galmaj, ruda wityriolowa (piryt wityriolowy) i żużel kruszcowy	1/40	* Farby i pudelka z tuszami	1/2
*b) farby ziemne i glinki farbne, jakoto: żółta, zielona, czerwona, brunatna glinka, sandaraka, bolus, kręda biała, czarna, czerwona, surowa, mielona i szlamowana, okra, rubryka; tudzież tłuczona, mielona i na farbę przyrządzona baryta, czyli ziemia ciężka; również téż talk, terra di Siena, terra sigillata, trypla, także ziemie mineralne metaliczne	1/20	Faszyny	1/20
c) Rudy wszelkiego rodzaju (z wyłączeniem wyżej pod a) już wymienionych) w kawałkach krystalizowanych lub mielone, mianowicie: ruda arsenikowa czyli piryt arsenikowy, kruszec oło-		Klepki (bednarki, drzewo beczkowe)	1/10
		Bednarki z rozłożonych naczyń bednarskich i beczek	1/5
		Fajans	1/10
		Drób	1/5
		* Pierze pościelne	1/4
		* Alun piierzasty	1/4

Gegenstände	Zahl vom Normalmaße	Gegenstände	Zahl vom Normalmaße
Eisenerz oder Eisenstein	1/4	seniterz oder Arsenikkies, Bleierz (Bleierde, Bleiglanz, Glasurierz u.), Chromerz, Eisenerz oder Eisenstein (Blutstein, Blaskopf u.), Eisenkies oder Schwefelkies, Gubierz, Kobalt, Kobaltspiese, Kupfererz (Kupferglasur u.), Schmirgel, Spießglanzerz u.; ingleichen zinkischer Ofenbruch (lutia)	1/4
Eisenfeile oder Eisenfeilspäne	1/10		
Eisenkies oder Schwefelkies	1/4		
Eisenplatten, gegossene, geschmiedete und gewalzte	1/4		
Eisenvitriol	1/4		
Eisenwaaren, siehe Eisen und Stahl u.			
— sonstige, in der Auffahrt	1/2	Erdenwaaren: gewöhnliche Löpferwaaren jeder Art, mit Einschluß von Tabakspfeifen, Schmelztiegel und Knicker oder Steinpuffer, auch thönerner Zuckerformen mit und ohne Holzböden; ingleichen Fayance, Steingut, Siderolith und Weggewood-Waaren	1/10
— sonstige in der Niederfahrt	1/4		
Elendthier: Geweihe	1/5	* Erdfarben (Farberden)	1/10
Emballage, gebrauchte, als: Leinwand, Flanellstücke u.	1/5	* Erdharze	1/20
Erbsen, grüne	1/20	Erddandeln, wie Cichorienwurzeln.	
— trockene	1/4	Erdmüsse (Erdbisajien)	1/4
Erdäpfel	1/20	* Erdpechfitt (Asphalt)	1/20
Erdbeeren	1/20	Erhlenholz, siehe Holz.	
Erdbirnen	1/20	Erze, siehe Erden und Erze.	
Erden und Erze:		Efchenholz, siehe Holz.	
a) gemeine Erde, als: Ziegelerde, Lehm, Mergel, Sand und Grand oder Steinkies, auch Gießsand (Formsand), gewaschener, geriebener, geschlemmter; ferner Streusand, auch gefärbter, Silbersand u. und spanischer Sand; Thon-, Porzellan-, Pfeifen- und Löpfererde, auch Zuckerbäcker- und Walkerde; Alaunstein und Alaunerde; Schwerspath (schwefelsaure Schwererde) in krySTALLISIRTEN Stücken; ingleichen Galmstein, Vitriolerz (Vitriolkies) und Erzschlacken	1/40	Esparsette, siehe Klee und Kleesaat.	
* b) Erdfarben und Farberden, als: gelbe, grüne, rothe, braune Erde, Bergroth, Bolus, Kreide, weiße, schwarze, rothe, roh, gemahlen und geschlemmt, Oker, (Berggelb); Rothstein (Röthel); ferner gepochter, gemahlener und zu Farbe bereiteter Schwerspath; ingleichen Talk oder Talkerde, Terra di Siena, Terra Sigillata, Kripel, auch metallische Mineralerden	1/10	Essig aller Art	1/5
c) Erze aller Art (mit Ausschluß der unter a) schon genannten) in krySTALLISIRTEN Stücken oder gemahlen, namentlich: Ar-		Fächser (Schößlinge von Bäumen und Neben)	1/20
		Fässer, leere, auch Fassstäbe von zerlegten Gebinden und Fässern, ingleichen leere Fässer, welche zum Tragen der Holzflöße dienen	1/5
		* Farbehölzer aller Art, in Blöcken; desgl. gemahlen oder geraspelt	1/4
		* Farberden, siehe Erdfarben.	
		* Farben- und Zuchkasten	1/2
		Faschinen	1/20
		Fassdauben (Fassstäbe, Fassholz)	1/10
		Fassstäbe von zerlegten Gebinden und Fässern	1/5
		Fayance	1/10
		Federvieh	1/5
		* Federn, Bett-	1/4
		* Federweiß	1/4

Przedmioty	Opłaca usta- nowy celnój	Przedmioty	Opłaca usta- nowy celnój
* Figi	1/2	* Wyczoski wełniane (odpady w przę- dzeniu), obacz Wełna .	
Owoce polne , obacz Zboże , Trawa , Ogrodowiny , Słoma .		Nasienie pleszne , mielone i niemielone	1/4
Feldszpat	1/40	Sprzęty tratwowe , do żeglugi słu- żące, tudzież powracające.....	wolne
Dzwona obrobione, surowe (drzewo dzwonowe), przez stelmacha jeszcze nieobrobione.....	1/10	Flusszpat , surowy.....	1/40
* Skórki wszelkiego rodzaju, do wypra- wienia.....	1/2	Foenum graecum (nasienie Bożej tra- wy) surowe i mielone.....	1/4
— wszelkiego rodzaju do wyprawienia na futra.....	1/2	Wyroby formierskie z gliny garn- carskiej, fajansu lub masy farfurowej	1/10
Koper	1/4	Piasek drobny , (miałki na formy) su- rowy, czyszczony, tarty lub szlamowany	1/40
Szyby do okien	1/4	Forniry z drzewa europejskiego, niehé- blowane.....	1/10
Ramy okienne , drewniane bez szkła i farby.....	1/5	— héblowane z takiego samego drzewa....	1/5
Tłustość , z bydła i owiec (tój).....	1/4	* — inne, obacz Drzewa pozaeuropej- skie .	
Hubka surowa i przyrządzona.....	1/4	Szkoło kamienne , szkło panieńskie (Matki Bożej lód).....	1/20
Krzemienie surowe.....	1/40	Stal fryszowana	1/4
Sośnina , obacz Drzewo .		Frukta , obacz Zboże , Owoce , Ogro- dowiny .	
Kora sosnowa	1/5	Pestki owocowe	1/20
Nasienie sosnowe	1/4	Lisie skóry	1/2
* Fiszbin surowy.....	1/4	Tafle na posadzkę , czyli parkiety drewniane.....	1/5
Ryby , żyjące i świeże, do których to ostatnich liczyć należy także ryby solą posypane lub słoną wodą polane li do utrzymania ich w transporcie, a to je- żeli w koszach wprowadzone są.....	1/40	Nogi bydłce i owcze	1/5
Klój rybi (karuk).....	1/4	Zioła paszne	1/20
Żelazo spłaszczone	1/4	Opalki	1/5
Len	1/4	Gęsi	1/5
Fłaszki ze szkła, także faszki szklane, które w koszach bywają umieszczone....	1/4	* Gallipot (gatunek żywicy białej sosno- wój).....	1/4
Flasze gliniane (kamionki).....	1/10	Siarkan cynku (koperwas biały).....	1/4
Puzdra z faszami	1/4	Galasówki	1/5
Wielokłuby	1/5	Galareta do użycia fabrycznego (gala- reta klejowa).....	1/4
Ściągną (zwiężące).....	1/5	Galasy	1/5
Witwiny	1/10	Galmaj i galman skamieniały	1/40
* Mięso wędzone i peklowane.....	1/4	* Garancina (kropla preparowana).....	1/2
Bzłonki obacz Jagody .		* Międz czysta	1/4
Kwiat bzowy świeży	1/20	Ziemia ogrodowa	1/40
Skorupokrusz czyli trucizna na muchy (zwykle kobaltowa, lub też arszenikowa).....	1/4	Ogrodowiny i t. d.:	
Flizy , z kamienia piaskowego.....	1/40	a) świeże ogrodowiny , jakoto jarzyna i kapusta różnego rodzaju; ogórki, me- lony, sałata i t. d.; kartofle, gatunki rzepy i inne jadalne korzenie, dalej też korzenie podróznika, zielone, także	
— z gliny wypalane.....	1/10		
— z marmuru.....	1/5		
Flintglas	1/4		

Gegenstände	Habit vom Normalsatz	Gegenstände	Habit vom Normalsatz
* Feigen	1/2	* Flockwolle (Abfall beim Spinnen), siehe Wolle.	
Feldfrüchte, siehe Getreide, Gras, Gartengewächse, Stroh.		Flohhsamen, gemahlen und ungemahlen	1/4
Feldspath	1/40	Floßgeräthschaften, zum Behufe der Fahrt, ingleichen rückgehende	frei
Felgen, bearbeitete	1/5	Flußspath, roher	1/40
— rohe (Felgenholz) vom Stellmacher noch nicht bearbeitet	1/10	Foenum graecum (Bockshornfasen, Siebenzeiten), roh und gemahlen	1/4
* Felle aller Art, zur Lederbereitung	1/2	Formerarbeit aus Löpferthon, Fayauce oder Steingut	1/10
— aller Art, zur Pelzwerkbereitung	1/2	Formsand (Gießsand), roh, gewaschen, gerieben oder geschlemmt	1/40
Fenchel	1/4	Fourniere von europäischem Holze:	
Fensterglas	1/4	— ungehobelte	1/10
Fensterrahmen, hölzerne, ohne Glas und Farbe	1/5	— gehobelte dergleichen	1/5
Fett von Rind- und Schafvieh (Talg)	1/4	* — andere, siehe außereuropäische Hölzer.	
Feuerschwamm, roh und bereitet	1/4	Fraueneis, Frauenglas	1/20
Feuersteine, rohe	1/40	Frischstahl	1/4
Fichtenholz, siehe Holz.		Früchte, siehe Getreide, Obst, Gartengewächse.	
Fichtenrinde	1/5	Fruchtkerne von Obstfrüchten	1/20
Fichtenstamm	1/4	* Fuchsbälge	1/2
* Fischbein, rohes	1/4	Fußbodentafeln oder Parquetten, hölzerne	1/5
Fische, lebendige und frische, zu welchen letzteren auch die, bloß zur Erhaltung auf dem Transporte mit Salz bestrichen oder mit Salzwasser begossenen Fische dann zu rechnen sind, wenn sie in Körben eingehen	1/10	Füße, Rind- und Schaf-	1/5
Fischleim	1/4	Futterkräuter	1/20
Flacheisen	1/4	Futterschlingen	1/4
Flachs	1/6	Gänse	1/5
Flaschen von Glas, auch dergleichen Korbfaschen	1/4	* Gallipot	1/4
Flaschen von Thon	1/10	Gallisenstein	1/4
Flaschenkeller	1/4	Galläpfel	1/5
Flaschenzüge	1/5	Gallerte zum Fabrikgebrauch (Leimgallerte)	1/4
Flechten (Thierflechten)	1/5	Gallus (Galläpfel)	1/5
Flechtweiden	1/10	Galmei und Galmeistein	1/40
* Fleisch, geräucherter und gepökeltes	1/6	* Garancine	1/2
Fliederbeeren, siehe Beeren.		* Garkupfer	1/4
Fliederblüthen, frische	1/20	Gartenerde	1/40
Fliegenstein	1/4	Gartengewächse zc.:	
Fliesen, aus Sandstein	1/40	a) Frische Gartenfrüchte, als: Gemüse und Krautarten; Gurken, Melonen, Salat zc;	
— aus Thon gebrannt	1/10	Kartoffeln; Rüben und andere esbare Wurzeln; ferner Cichorienwurzeln, grüne, auch geschnittene und gedörrete; ingleichen	
— aus Marmor	1/5		
Flintglas	1/4		

Przedmioty	Opłaca usta- nowy celnej	Przedmioty	Opłaca usta- nowy celnej
krajane i suszone; tudzież buraki i liście burakowe, tak zielone jak suszone.....	$\frac{1}{20}$	szklane, nawet gdy te są nawlękane, guziki szklane, nawet gdy są opatrzone uszkami metalowemi, lub w metale oprawione fluory (kamienie fałszywe), przędziwo szklane, masa szklana (wyjęta z dołu topialnego i na nieregularne sztuki oziębla fryta [roztopiony zacier], służąca do tworzenia dęciem szkła sztucznego), sieczka szklana, lzy czyli bąble szklane, nieoprawione szkła optyczne (szkła zapalne, okularne i t. d.), nieprawdziwemi kamieniami czeskiemi (fluory do naśladowania kamieni prawdziwych), szkła zwierciadlane poléwane, dzbany szklane z pokrywami metalowemi lub bez takowych, nakoniec pudra z flaszkami i inne towary szklane z bocznemi częściami składowemi	$\frac{1}{5}$
b) kwaśna kapusta.....	$\frac{1}{5}$	Wieniec szklane do pajaków	$\frac{1}{4}$
(Suszony groch i bób, obacz Zboże i Owoce strączkowe).		Ułomki szklane, szczyrby szkła	$\frac{1}{40}$
Płastwo , żyjące ptaki i bity drób, także płastwo dzikie.....	$\frac{1}{5}$	Fluory	$\frac{1}{4}$
Drzewo skrząpcowe , obacz Deski rezonansowe.		Glazgal , (szumowiny z masy szklanej)....	$\frac{1}{5}$
Opilki menniczne	$\frac{1}{5}$	Naczynie szklane	$\frac{1}{4}$
* Chrościna (drzewko farbierskie) obacz Drzewo farbne.		Przędziwo szklane	$\frac{1}{4}$
Lilia zawojek (maleszka kurkume)	$\frac{1}{5}$	Piasek szklany do posypywania	$\frac{1}{40}$
Rogi dzikięj kozy	$\frac{1}{5}$	Guziki szklane , takowe także z uszkami metalowemi lub w metale oprawione	$\frac{1}{4}$
Jarżyna , obacz Ogrodowiny.		Hemałyta (ruda żelazna).....	$\frac{1}{4}$
Sprzęty , jak towary z metalów, z których są sporządzone.		Masa szklana (wyjęta z dołu topialnego w nieforemne kawałki ostygły zacier do wydymywania szkła sztucznego)	$\frac{1}{4}$
Dębica garbarska (garbnik)	$\frac{1}{5}$	Perły szklane , paciorki czyli korale szklane, takowe także gdy są na nić nawlękane.....	$\frac{1}{4}$
* Szerść garbarska , obacz Wełna.		Szumowiny z masy szklanej (glazgal))	$\frac{1}{5}$
Stalica (do gładzenia gładyszka).....	$\frac{1}{4}$	Sieczka szklana	$\frac{1}{4}$
Jęczmień , także na sład przyrządzony — z łupin obrany, perłowy (krupy)	$\frac{1}{4}$	Skorupy szklane	$\frac{1}{40}$
Krzewy do rozsadzenia	$\frac{1}{20}$	Lzy czyli bąble szklane	$\frac{1}{4}$
Zboże i owoce strączkowe , jako to: bób, hreczka, groch, jęczmień, owies, proso, żyto, soczowica, kukurudza, orkisz, pszenica, wyka, także zboża w słomie	$\frac{1}{2}$	Ruda poléwna (glazurowa)	$\frac{1}{4}$
Ziarnka zboża , śrutowane lub z łupin obrane	$\frac{1}{4}$	Masa glazurowa , gruba (kompozycya z krzemionki, z niedokwasu ołowiu i z alkali)	$\frac{1}{4}$
Rośliny świeże do rozsadzenia	$\frac{1}{20}$	Towary szklane , obacz Szkieło.	
* Broń wszelkiego rodzaju , jak Towary żelazne.		Glejta złota	$\frac{1}{4}$
Rogi jelenie	$\frac{1}{5}$		
Wagi (gwichty) z żelaza lanego	$\frac{1}{4}$		
Piasek mialki na formy, w stanie surowym lub czyszczony, tarty, szlamowany	$\frac{1}{40}$		
Gips surowy	$\frac{1}{40}$		
— palony	$\frac{1}{20}$		
Mąka gipsowa	$\frac{1}{20}$		
Kraty żelazne , lane	$\frac{1}{4}$		
Szkła optyczne (szkiełka zapalające, okularne i t. d.) nieoprawione	$\frac{1}{4}$		
Glejta (białokrusz, srebrna i złota glejta)	$\frac{1}{4}$		
Szkło i towary szklane bez różnicy, włącznie z wiencami do pajaków, tudzież perły szklane, korale czyli paciorki			

Gegenstände	Satz vom Normalmaße	Gegenstände	Satz vom Normalmaße
Runkelrüben und Runkelrübenblätter, sowohl grün als getrocknet	1/20	an Fäden gereiht sind, Glasknöpfen, auch dergl. mit Metallöhr versehenen oder in Metall gefassten, Glasflüssen, Glasgespinnsten, Glasmasse (die aus dem Hafen austretende zu unregelmäßigen Stücken erkaltete Fritte für die Kunstglasblaselei), Glaschmelz, Glas tropfen, ungefassten optische Gläser (Brenngläser, Brillengläser etc.), unechten böhmischen Steinen (Glasflüsse zur Nachahmung echter Steine), belegtem Spiegelglase, gläsernen Bierkrügen mit und ohne Metallbedel, ingl. Flaschenkeller und sonstige Glaswaaren mit Nebenbestandtheilen	1/4
b) Sauerkraut	1/5	Glasbehänge zu Kronleuchtern	1/4
(Trockene Erbsen und Bohnen, siehe Getreide und Hülsenfrüchte.)		Glasbrocken, Glasbruch	1/40
Beflügel, lebende Vögel und geschlachtetes Federvieh, auch Federwild	1/5	Glasflüsse	1/5
Seigenholz, siehe Resonanzbretter.		Glasgalle	1/5
Getränk (Münzgetränk)	1/5	Glasgeschirr	1/4
* Gelbholz, siehe Farbholz.		Glasgespinnste	1/4
Gelbwurzeln (Curcume)	1/5	Glasglanz (Streuglanz)	1/40
Gemshörner	1/5	Glasknöpfe, auch dergl. mit Metallöhr versehenen oder in Metall gefasste	1/4
Gemüse, siehe Gartengewächse.		Glaslopf (Eisenerz)	1/4
Geräthe, wie Waaren aus dem Materiale, woraus sie gefertigt sind.		Glasmasse (die aus dem Hafen austretende, zu unregelmäßigen Stücken erkaltete Fritte für die Kunstglasblaselei)	1/4
Gerberlohe	1/5	Glasperlen, Glaskorallen, auch wenn sie an Fäden gereiht sind	1/4
* Gerberwolle, siehe Wolle.		Glaschaum	1/5
Gerbestahl	1/4	Glaschmelz	1/4
Gerste, auch gemälzte	1/4	Glascherben	1/40
— geschälte, gerollte (Graupen)	1/4	Glas tropfen	1/4
Getränke zum Verpflanzen	1/20	Glasur etc.	1/4
Getreide und Hülsenfrüchte, als: Bohnen, Buchweizen, Erbsen, Gerste, Hafer, Hirse, Korn (Roggen), Linsen, Mais, Spelz, Weizen, Wicken, auch Getreide in Stroh	1/4	Glasurmasse, grobe (eine Komposition von Kieselerde, Bleioxyd und Alkali)	1/4
Getreidekörner, geschrotete und geschälte	1/4	Glaswaaren, siehe Glas.	
Gewächse, frische zum Verpflanzen	1/40	Goldglätte	1/4
* Gewehre aller Art, wie Eisenwaaren.			
Geweibe (Hörner)	1/5		
Gewichte von Gusseisen	1/4		
Gießsand (Formsand), in rohem Zustande oder gewaschen, gerieben, geschlemmt	1/40		
Gips, roher	1/40		
— gebrannter	1/20		
Gipsmehl	1/20		
Gitter, eiserne, gegossene	1/4		
Gläser, optische (Brenngläser, Brillengläser etc.), ungefasste	1/4		
Glätte (Blei-, Silber- und Gold-)	1/4		
Glas und Glaswaaren ohne Unterschied, mit Einschluß von Kronleuchterbehängen, Glasperlen, Glaskorallen, auch wenn sie			

Przedmioty	Opłaca usta- nowy celnéj	Przedmioty	Opłaca usta- nowy celnéj
Kamienie nagrobne , o ile nie są w nich objęte utwory kunsztu, zdziałane przez wyższe ich obróbenia artystyczne:		Konopie i sienie konopiane	$\frac{1}{4}$
a) z marmuru, szlifowanego granitu lub porfiru	$\frac{1}{5}$	Olój konopny	$\frac{1}{4}$
b) z kamienia piaskowego	$\frac{1}{40}$	Arfy do czyszczenia lub przerzucania zboża, drewniane	$\frac{1}{5}$
Opiłki (odpadki) z wyrobu srebra i złota	$\frac{1}{5}$	Grabie drewniane	$\frac{1}{5}$
Grubożwir (piasek gruby)	$\frac{1}{40}$	Ołów twardy (metal drukarski).....	$\frac{1}{4}$
Granit	$\frac{1}{40}$	Żywice wszelkiego rodzaju	$\frac{1}{4}$
— szlifowany w blokach lub blatach	$\frac{1}{5}$	Orzechy laskowe	$\frac{1}{20}$
Żelazniaki (grube towary z żelaza lanego).....	$\frac{1}{4}$	Skórki zajęcze	$\frac{1}{2}$
Grafit w sztukach lub mielony	$\frac{1}{40}$	Sprzęty domowe , jak towary z materiału, z którego są sporządzone.	
Trawa	$\frac{1}{20}$	Paczesie i zgrzebie czyli kłaki i pakuly	$\frac{1}{4}$
Krupy, kaszka i kasza z różnego zboża	$\frac{1}{4}$	Tatarka (hreczka)	$\frac{1}{4}$
Mąka razowa	$\frac{1}{4}$	Borówki, obacz Jagody.	
Grafki z szyfru (grafki szyfrowe)	$\frac{1}{10}$	Hamulce z drzewa wyżłobionego	$\frac{1}{5}$
Kasza	$\frac{1}{4}$	Sledzie	$\frac{1}{10}$
Gwajak lekarski, drzewo (lignum sanctum)	$\frac{1}{4}$	Siano	$\frac{1}{20}$
Gwano (nawóz ptasi ziemia nawozowa peruańska)	$\frac{1}{40}$	Nasienie sienne	$\frac{1}{4}$
Amomek, rajskie ziarnka	$\frac{1}{4}$	Nasienie widłaka (Semen lycopodii)	$\frac{1}{4}$
Gumy wszelkiego rodzaju	$\frac{1}{2}$	Maliny, obacz Jagody.	
Gumożywice	$\frac{1}{4}$	Hinty , gatunek miary pospolicie do zboża.	$\frac{1}{5}$
Ogórki świeże	$\frac{1}{20}$	Rogi jelenie	$\frac{1}{5}$
Żelazo lane w bryłach trzygraniastych i innych kawałach	$\frac{1}{2}$	Skóry jelenie	$\frac{1}{2}$
Kruszec lany	$\frac{1}{4}$	Jeleni róg raszplowany	$\frac{1}{5}$
Stal lana	$\frac{1}{4}$	Łój jeleni	$\frac{1}{4}$
Towary odlwane z żelaza lanego, grube, jako to: piece, blaty, kotły, kraty i t. d.	$\frac{1}{4}$	Proso surowe , także tłuczone lub z lupin obrane.....	$\frac{1}{4}$
Gutta percha	$\frac{1}{4}$	Warsztaty stolarskie do hęblowania, drewniane	$\frac{1}{5}$
Własy i szczeń z świń, kóz, koni i bydła rogatego	$\frac{1}{5}$	Drzewa pozaeuropejskie wszelkiego rodzaju dla tokarzy, stolarzy i t. d., w blokach i tarcicach; takowe w fornirach rznionych	$\frac{1}{4}$
Sieczka	$\frac{1}{20}$	Rogi, obacz Róg.	
Skóry wszelkiego rodzaju, do wyprawienia	$\frac{1}{2}$	Szkło wpukłe	$\frac{1}{4}$
— wszelkiego rodzaju na futra.....	$\frac{1}{2}$	Farba czerwona holenderska (braurot)	$\frac{1}{10}$
Owies	$\frac{1}{4}$	Drzewo i towary drewniane:	
Kasza owsiana	$\frac{1}{4}$	a) Drzewo opałowe i chróst wszelkiego rodzaju, faszyny, wiązki chróstu (drzewo gałęziowe), pniaki, także hęblowiny i trociny, tudzież kory drzewne do opału; dalej miotły z gałązek drobnych (miotły brzożowe i t. d.) i miotły wrzosowe	$\frac{1}{20}$
Kruszec garncarski (alquifoux-kostkokrusz).....	$\frac{1}{4}$	b) drzewo europejskie budowlowe i wyrobowe, jako to: belki, krokwie, krzy-	
Głóg, obacz Owoce.			
Żędra (żużel).....	$\frac{1}{10}$		
Młynki ręczne, obacz Maszyny.			

Gegenstände	Maß vom Normalmaße	Gegenstände	Maß vom Normalmaße
Grabsteine , in soferne durch höhere artistische Bearbeitung hervorgebrachte Kunstwerke hierunter nicht begriffen werden:		Hanf und Hanfsaat	1/4
a) von Marmor, geschliffenem Granit oder Porphyr	1/5	* Hanföl	1/4
b) von Sandstein	1/40	Harfenlebe , hölzerne	1/5
Gräße (Münzgekräh, Abfälle von der Gold- und Silberbearbeitung)	1/5	Harfen , hölzerne	1/5
Grand	1/40	Hartblei	1/4
Granit	1/40	* Harze aller Art	1/4
— geschliffener in Blöcken oder Platten	1/5	Hafelnüsse	1/20
Graven (grobe Gußeisenwaaren)	1/4	* Hafenfelle	1/2
* Graphit , in Stücken oder gemahlen	1/10	Hausgeräthe , wie Waaren aus dem Materiale, woraus sie gefertigt sind.	
Gras	1/20	Heede (Werg)	1/4
Graupen , Gries und Gräße von allen Getreidearten	1/4	Heidekorn (Buchweizen)	1/4
Griesmehl	1/4	Heidelbeeren , siehe Beeren.	
Griffel von Schiefer (Schieferstifte)	1/10	Hemmschuhe , hölzerne	1/5
Grüße	1/4	* Häringe	1/10
* Guajakholz	1/4	Heu	1/20
Guano	1/40	Heusamen	1/4
Guineakörner	1/4	Hezenmehl (Einsreupulver, Semen lycopodii)	1/4
* Gummen aller Art	1/4	Himbeeren , siehe Beeren.	
* Gummiharze	1/4	Himten	1/5
Gurken , frische	1/20	Hirschgeweihe	1/5
Gußeisen in Gänsen und Masseln	1/4	* Hirschhäute	1/2
Gußeisenwaaren , siehe Gußwaaren.		Hirschhorn , geraspelt	1/5
Gußferz	1/4	Hirschunschitt	1/4
Gußstahl	1/4	Hirse , rohe, auch gestampfte oder abgeschälte	1/4
Gußwaaren aus Gußeisen, grobe, als: Oefen, Platten, Kessel, Gitter zc.	1/4	Hobelbänke , hölzerne	1/5
* Gutta Percha	1/4	Hobelgestelle	1/5
Haare und Borsten von Schweinen, Ziegen, Pferden und Rindvieh	1/4	Hobelspäne	1/20
Häckerling (Hädsel)	1/20	* Hölzer , außereuropäische aller Art, für Drechsel, Tischler u. s. w. in Blöcken und Bohlen; dgl. in geschnittenen Fournieren	1/4
* Häute aller Art, zur Lederbereitung	1/2	Hörner , siehe Horn.	
— aller Art, zur Pelzwerkbereitung	1/2	Hohlglas	1/4
Hafer	1/4	* Holländisch = Roth (Braunroth)	1/10
Hafergrüße	1/4	Holz und Holzwaaren:	
Hafererz (Alquistou)	1/4	a) Brennholz; und Busch aller Art, Faschinen, Wellen (Brandbusch, Reifig), Stubben, auch Hobel- und Sägespäne, desgl. Holz-	
Hagebutten , siehe D b st.			
Hammer Schlag	1/10		
Handmühlen , siehe M a s c h i n e n.			

Przedmioty	Opłaca usła- nowy celnej	Przedmioty	Opłaca usła- nowy celnej
<p>wulec, drzewo palowe i budulec wszelkiego rodzaju, maszty, sztaby czyli bugszpryty (maszty z przodu okrętu), śpiny, drągi i pręty, drzewo szczapowe i krąglakowe, towary pilarskie (bale, deski, dyle, łąty, tarcice grube i t. d.), łupki dachowe i gonty, drzewo sztabowe dla bednarzy, jakoteż drzewo obwiązowe czyli obręczowe (nieobrobione obwιάzy i wyrobione obręcze), surowe (przez stelnacha jeszcze niewyrobione) szprychy i dzwona, także pręf koszowniczy (ostrugany i nieostrugany), niehęblowane deski rezonansowe, niehęblowane drzewo klawiaturowe</p> <p>c) grubsze towary drewniane z okowem żelaznym lub bez takowego, mianowicie: sprzęty rolnicze, okrętowe i inne zupełnie grube sprzęty drewniane, jakoto: warsztaty tokarskie i stolarskie do hęblowania, także osady świdrowe, hęblowe i pilowe, opalki, arfy do przerzucania zboża, grabie, hamalce, jarzma, czyścidla zbożowe (arfy), mierzydła zbożowe, przewiewniki zbożowe, drabiny, niecki i szufle, brony, pługi, taczki, wozy drabiniaste i sanki na drzewo, trepki, łęki siodłowe, kopyta szewskie, prawidła do bótów i zzuwadła, rękojeści do kos, strychulce do ostrzenia kos, wiosła, koryta i żłoby; grube towary bednarskie, próżne fasy i beczki wszelkiego rodzaju, kłepki z rozłożonych naczyń bednarskich i beczek, także beczki służące do przeprawy tratw; próżne skrzynie, skrzynki i pudełka, wyjąwszy bejcowane, farbowane i t. d.; całkiem grube towary koszownicze z różdżek czyli pręcia nieostruganego, korzeni drzewnych i t. d. do baryłek i t. p, także próżne kosze pszczelne; maszyny; roboty stelmaskie czyli kołodziejские, także całkiem grube towary stolarskie, składające się li tylko z drzewa z okowem żelaznym lub bez takowego (atoliż nie farbowane, bejcowane, polerowane lub</p>	<p>1/10</p>	<p>lakierowane, ani też nie połączone z robotą skórzaną lub wyścielaną); drzewo klawiaturowe (tylko hęblowane a zresztą surowe sztuki drzewa, z których drewna klawiszowe rznięte być mają); posadzki lub parkiety; tudzież forniry i deski rezonansowe hęblowane z drzewa europejskiego; łupki szewskie i mieczownicze, także ryfy sitarskie.....</p> <p>Popiół drzewny</p> <p>Kora drzewna i łub:</p> <p>a) kuchy dębowe lub wylugowana dębnica garbarska na opał</p> <p>b) łub dębowy i kora garbarska, także kora brzożowa, sosnowa, wiązowa, więrzbowa i dzikiego drzewa kaszlanowego, tudzież łyko czyli łubek drzewny do plecيا na maty.....</p> <p>c) kory drzewne na opał</p> <p>Wyroby plecيا drzewnego, obacz Towary koszownicze.</p> <p>Węgle drzewne</p> <p>Łub drzewny obacz Kora drzewna.</p> <p>Trepki czyli łapcie drewniane</p> <p>Towary drewniane, obacz Drzewo.</p> <p>* — gatunku przedniego, t. j. tak zwane towary norymberskie.....</p> <p>* Drzewo honduraskie, obacz Drzewo farbne.</p> <p>Chmiel.....</p> <p>Hóg: rogi i łapy czyli nogi (racice) bydła rogatego, rogi kozle i nogi owcze, niemniej wszelkie do dalszego obrobienia przeznaczone szpice rogowe i krążki rogowe; tudzież rogi jelenie i t. d. i obrzynki rogowe.....</p> <p>Huano</p> <p>Kury</p> <p>Owoce strączkowe</p> <p>Kopyta</p> <p>Szkło hyalitowe</p> <p>* Jakarandowe drzewo</p> <p>* Ziemia japońska</p> <p>* Skórki tehórze</p> <p>Łój</p> <p>Przedmioty inwentarskie okrętowe, do żeglugi służące</p>	<p>1/5</p> <p>1/40</p> <p>1/40</p> <p>1/5</p> <p>1/40</p> <p>1/5</p> <p>1/5</p> <p>1/5</p> <p>1/2</p> <p>1/4</p> <p>1/5</p> <p>1/40</p> <p>1/5</p> <p>1/5</p> <p>1/4</p> <p>1/5</p> <p>1/4</p> <p>1/4</p> <p>1/2</p> <p>1/2</p> <p>1/4</p> <p>wolne</p>

Gegenstände	Zahl vom Normalmaße	Gegenstände	Zahl vom Normalmaße
rinden zur Feuerung; ferner Ofen aus Reisig (Birkenofen etc.) und Haubofen....	1/20	schnitten werden sollen); Fußbodentafeln oder Parquetten; ingleichen Feurniere und Resonanzbretter, gehobelte, von europäischem Holze; Schuster- und Schwertsegerpäne, auch Siebränder.....	1/5
b) europäisches Bau- und Nußholz, als: Balken, Sparren, Krummholz, Pfahlholz und Zimmerholz aller Art, Masten, Bugspriete, Spieren, Stangen und Stöcke, Splitt- und Rundholz, Sägewaaren (Bohlen, Bretter, Dielen, Latten, Planen etc.), Dachspäne und Schindeln, Stabholz für Böttcher, ingleichen Wand- oder Reifenhholz (unverarbeitete Wendstücke und fertige Tonnenbände), rohe (vom Stellmacher noch nicht bearbeitete) Speichen und Felgen, auch Korbruthen (geschälte und ungeschälte), ungehobelte Resonanzbretter, ungehobeltes Klaviaturholz.....	1/10	Holzäsche	1/40
c) größere Holzwaaren mit oder ohne Eisenbeschlag, namentlich: Acker-, Schiffs- und sonstige ganz grobe hölzerne Geräthe, als: Dreh- und Hobelbänke, auch Bohr-, Hobel- und Sägestelle, Futterschwingen, Harfenstiebe, Harfen, Hemmschuhe, Soche, Kornfeger, Kornmaße, Kornwannen, Leibern, Mulden und Schaufeln, Eggen, Pflüge, Karren, Leiterwagen und Holzschlitten, Holzschuhe, Sattelbäume, Schusterleisten, Stiefelblöcke und Stiefelknechte, Sensenbäume, Sensenstreichen, Ruder, Tröge und Krippen; grobe Böttcherwaaren, leere Fässer und Tonnen aller Art, Stäbe von zerlegten Gebinden und Fässern, auch Tonnen, welche zum Tragen der Holzflöße dienen; leere Kisten, Kasten und Schachteln, mit Ausnahme der gebeizten, gefärbten etc.; ganz grobe Korbflechterwaaren von ungeschälten Ruten, Baumwurzeln etc. zu Fastagen und dgl., auch leere Bienenkörbe; Maschinen; Wagner- und Mademacher-Arbeiten, auch ganz grobe Tischlerwaaren, bloß aus Holz mit oder ohne Eisenbeschlag bestehend (jedoch nicht gefärbte, gebeizte, polirte oder lackirte, auch nicht mit Leder- oder Polsterarbeit verbundene); Klaviaturholz (bloß behobelte und übrigens rohe Holzstücke, aus welchen Klaveschölzer ge-		Holzborke und Baumrinden: a) Lohkuchen oder ausgefaugte Lohc als Brennmaterial..... b) Eichenborke und Lohrinde, auch Birken-, Fichten-, Ulmen-, Weiden- und Kastanien-Baumrinde, ingleichen Kastanien- oder Baumrinde zum Flechten von Matten c) Holzrinden zur Feuerung.....	1/40 1/5 1/20
		Holzflechterarbeit , siehe Korbflechterwaaren.	
		Holzfohlen	1/5
		Holzrinden , siehe Holzborke.	
		Holzschuhe	1/5
		Holzwaaren , siehe Holz.	
		* — feine; dgl. sogenannte Nürnberger Waaren.....	1/2
		* Hondurasholz , siehe Farbholz.	
		Hopfen	1/2
		Horn : Hörner und Füße (Klauen) von Rindvieh, Bochkörner und Schafffüße, so wie alle zu einer weiteren Verarbeitung bestimmten Hornspitzen und Hornplatten; ingleichen Hirschgeweihe etc. und Hornspäne	1/2
		Huano	1/40
		Hühner	1/5
		Hülfsfrüchte	1/2
		Hufe	1/5
		Qualithglas	1/4
		* Sakarandaholz	1/4
		* Japanische Erde	1/2
		* Itisfelle	1/2
		Insekt (Zalg)	1/2
		Inventariestücke der Schiffe behufs der Fahrt	frei

Przedmioty	Opłaca usta- nowy celnój	Przedmioty	Opłaca usta- nowy celnój
Jarżma (przrządy do ciągnięcia).....	1/5	Koniczyna	1/20
Porzeczki, obacz Jagody.		Nasienie koniczyny	1/4
Naczynie gliniane, obacz Towary gliniane.		Otreby	1/3
* Smoła żydowska (asfalt).....	1/30	Holenderskie murówki, czyli małe twardo wypalane cegielki	1/30
Kafle.....	1/10	Kluby (silnie windujące czyli wielo- kluby)	1/5
Czołna	wolne	Gałeczki czyli kułeczki z marmuru lub innego kamienia, tudzież z gliny wypalanej	1/10
Włosa cieleńca	1/5	Kości:	
Sér świeży (gomułki czyli sér w rękę wyciskany na sprzedaż targową)	1/10	a) surowe kości wszelkiego rodzaju, tak- że wylugowane; tudzież żebra wielo- rybie	1/10
Pośląd (plewa).....	1/40	b) mielone kości lub mąka kościana.....	1/5
* Skórki cieleńca	1/2	Węgiel kościany:	
* Chromian potażu.....	1/2	* a) używany w stanie niepakowanym na okręcie w żegludze dolnej	1/40
Wapno i gips:		* b) wszelki inny	1/5
a) surowy kamień wapienny, skorupy muszlowe do wypalania na wapno, także kamień gipsowy i ziemia gi- psowa	1/40	Piana kościana (glinka do rafinowania cukru, odpadki przy fabrykacji cukru)	1/4
b) wapno wypalane z kamieni lub muszel, gips wypalany, mąka gipsowa, także wapno wiedeńskie (na cienko tarty margiel wapnisty)	1/20	Dębianki, mielone i niemielone.....	1/5
c) chloran, octan i solan wapna.....	1/4	Kobalt, bryły rudy kobaltowej, surowy i mielony	1/6
Woda wapienna.....	1/40	Amalgam kobaltu.....	1/4
Kamienie wapniste	1/10	Sól kuchenna.....	1/6
* Skórki królicze.....	1/2	* Farba niebiesko - szkarłatna (szualta)	1/2
Działa czyli armaty i moździerz do rzucania bomb, tak żelazne jak meta- lowe	1/4	Węgle:	
Kaolin (ziemia porcelanowa)	1/30	a) brunatne, kamienne i torfiane.....	1/30
* Osot	1/4	b) drzewne.....	1/3
Taczki okute i nieokute	1/5	* Olejek kokosowy.....	1/4
Mąka kartoflana	1/4	Flasze koszykowe (szklane).....	1/6
Kartofle	1/20	Towary koszownicze grube z prę- cia nieostruganego, korzenia drzewnego i t. d. do baryłek i t. p.	1/5
Kasztany dzikie	1/30	* Towary koszownicze przednie (jak przednie towary drewniane)	1/2
* Kasztany, inne jak dzikie	1/3	Pręcie koszownicze (strugane i nie- strugane)	1/10
Skrzynki drewniane, surowe.....	1/5	* Koryntki, (drobne rożynki).....	1/2
Ziarnka i pestki z owoców	1/20	* Drzewo korkowe	1/4
Kotły żelazne, lane	1/4	Żyto	1/4
Łańcuchy kotwiczne	1/4	Dereń, obacz Drzewo.	
Szyszki	1/4	Czyścidla zbożowe, drewniane	1/5
Sadza z sosnowego drzewa.....	1/5	Mierzydła zbożowe	1/5
Gruby żwir, piasek (pospolicie z dro- bnych kamyczków).....	1/40	Przewiewniki zbożowe	1/5
Wiśnie, ezereśnie, obacz Owoce.		Opłiki (szczątki metaliczne)	1/5
Drzewo wiśniowe, obacz Drzewo.			
Skrzynie drewniane	1/5		
Racice.....	1/5		

Gegenstände	Baßst vom Normalmaße	Gegenstände	Baßst vom Normalmaße
Joche (Vorrichtung zum Ziehen)	1/5	Klee	1/20
Johannisbeeren, siehe Beeren.		Kleesaat	1/4
Erdenzeug, siehe Erdenwaaren.		Klein	1/4
* Judenpech (Asphalt)	1/20	Klinker	1/40
Kacheln	1/10	Kloben (Flaschenzüge)	1/5
Kähne	frei	Knickler oder Knippfugeln von Marmor oder sonstigem Stein, ingleichen von gebranntem Thon	1/10
Kälberhaare	1/5	Knochen:	
Käse, frische (kleine Handkäse für den Marktverkehr)	1/10	a) rohe Knochen aller Art, auch ausgeaugte; ingleichen Wallfischrippen	1/10
Kaff	1/40	b) gemahlene Knochen oder Knochenmehl	1/5
* Kalbfelle	1/2	Knochenkohle:	
* Kali, chromsaures	1/2	*a) gebrauchte, lose im Schiffe oder sonst unverpackt, in der Niederrfahrt	1/40
Kalk und Gips:		*b) alle übrige	1/5
a) roher Kalkstein, Muschelschalen zum Kalkbrennen, auch Gipsstein oder Gipserde	1/40	Knochen Schaum (Zuckererde, Abfall von der Zuckerfabrikation)	1/40
b) gebrannter Kalk (Stein- oder Muschel-), Gips, Gipsmehl, auch Wiener Kalk (fein geriebener Kalkmergel)	1/20	Knoxyern , gemahlene und ungemahlene	1/5
c) chlorsaurer, essigsaurer und salzsaurer Kalk	1/4	Kobalt (Kobaltstufen, Erz), roh und gemahlen	1/4
Kalkfächer	1/40	Kobaltpeise	1/4
Kalksteine	1/40	Kochsalz	1/4
* Kaninchenfelle	1/2	* Königoblau (Schmalte)	1/2
Kanonen und Bombenmörser, sowohl eiserne als metallene	1/4	Kohlen:	
Kaolin (Porzellanerde)	1/40	a) Braun-, Stein- und Torfkohlen	1/40
* Karden	1/4	b) Holzkohlen	1/5
Karren, beschlagene und unbeschlagene	1/5	* Korkensuss-Öel	1/4
* Kartoffelmehl	1/4	Korkflaschen , gläserne	1/4
Kartoffeln	1/20	Korbflechterwaaren , grobe von ungeschälten Ruthen, Baumwurzeln etc. zu Fastagen u. dgl.	1/5
Kastanien, wilde oder Rosskastanien	1/20	* Korbflechterwaaren , feine (wie feine Holzwaaren)	1/2
* Kastanien, andere als Ross-	1/2	Korbbruthen (geschälte und ungeschälte)	1/10
Kasten, hölzerne, rohe	1/5	* Korinthen	1/2
Kerne und Steine von Obstfrüchten	1/20	* Korkholz	1/4
Kessel, eiserne, gegossene	1/4	Korn (Roggen)	1/4
Ketten, Ankerketten	1/4	Kornelholz , siehe Holz.	
Kieferzapfen (Kienäpfel)	1/2	Kornfeger , hölzerne	1/5
Kienruß	1/5	Kornmaße	1/5
Kies (gemeiner Steinkies)	1/40	Kornwannen	1/5
Kirschen, siehe Obst.		Krätze (Getränke)	1/5
Kirschholz, siehe Holz.			
Kisten, hölzerne	1/5		
Klauen	1/5		

Przedmioty	Opłaca ustn- nowy celnej	Przedmioty	Opłaca ustn- nowy celnej
Zioła świeże.....	1/20	* Płótno czyste i mieszane, ludzież wo- rowina i płótno paczne, w żegludze dolnej	1/4
* Krochmal.....	1/4	* Makuchy	1/5
* Kropa	1/2	* Młaka makuchowa	1/5
* Korzenie kropowe	1/2	* Olej lniany.....	1/2
* Żelazo ną cienko złobkowane.....	1/4	Konic lina statek ciągnące (ma- jące być nazad odprowadzone)	wolne
* Kręda (glinka farbna biała, czarna lub czerwona), surowa, mielona lub szla- mowana	1/10	Sięmię lniane i lnianka	1/4
Szko krędowe	1/4	Drugi na drabinc	1/10
* Jagody saklakowe	1/10	Drabiny	1/5
Żłoby kamienne	1/40	Wozy drabiniaste, okule i nieokute	1/5
— drewniane.....	1/5	Modrzew, obacz Drzewo.	
— z żelaza lanego.....	1/4	Soczewica.....	1/4
Pajaki i wieńce do pajaków, szklane.....	1/4	Lipiec (miód jary)	1/5
Kronglas (bardzo czyste szkło krzy- ształowe do robót optycznych).....	1/4	Kamienie litograficzne, surowe (nie rytowane lub rysowane).....	1/40
Dzbany, krużki, banki, obacz To- wary gliniane.		Garbnik	1/5
Szko krzysztalowe	1/4	Kuchy dębowe (wyługowany garbnik na opał)	1/40
Kmin, tak zwyczajny krajowy, jakoteż rzymski i inny zagraniczny	1/4	Kora garbarska	1/5
Kadzie z żelaza lanego	1/4	* Liście laurowe	1/2
Kufy kamienne	1/40	Kamienie lustrowe (szklane kamie- nie na wieńce pajakowe)	1/4
— drewniane	1/5	Żelazo topione w bryłach (żelazo fryszowane w formie brył ciężkich lub kuch).....	1/4
Okule z żelaza lanego	1/4	Lucerna, trawa szwajcarska, obacz Koniczyna i nasienie koniczyny.	
* Miedź	1/4	* Mahoń, tudzież forniry mahoniowe.....	1/3
Ruda miedziana (lazar miedziany i t. d.)	1/4	Majolika (fajans).....	1/10
Witryoi miedziany (siarkan miedzi)	1/4	Kukurudza (pszenica turecka).....	1/4
Koperwas, ordynaryjny (siarkan żelaza czyli witryoi zielony).....	1/4	* Makulatura, obacz Papier.	
* Lack-Dyc, jak szellak	1/2	Słód	1/4
Lawety, (osada armaty lub łożo armaty)	1/4	* Migdały	1/2
* Skórki jagnięce	1/2	* Manganec, niedokwas manganeyzi (braunsztyln), w sztukach, lub mielony	1/10
* Wełna jagnięca, obacz Wełna.		Manna (wroble proso), surowe i tłuczone	1/4
Róg łafaraiowy.....	1/5	* Towary rekodzielnicze wszelkiego rodzaju (tkane materyaly z bawelny, lnu, jedwabiu i wełny, czyste i mie- szane) w żegludze dolnej.....	1/4
Łaty	1/10	Szko kamienne	1/20
Ług, także w stanie skalcynowanym.....	1/10	Markasyt (rodzaj pirytu)	1/4
Głina	1/30	Marmur surowy i szlifowany w bla- tach lub blokach i t. d.	1/5
Grubsztyny, obacz Kamienie nagro- bne.		* Marony (kasztany).....	1/3
Kłej (rybi czyli karuk, rogowy, z okra- wek skórzanych).....	1/4		
Galareta klęjowa (przez kwas solny zdeskalcynowane kości)	1/4		
Odrzynki skórzane na klęj.....	1/5		

Gegenstände	Saßt vom Normalfaße	Gegenstände	Saßt vom Normalfaße
Kräuter (frische)	1/20	* Leinen, rein und gemischt, in gleichen Sack- und Packeinwand, in der Niederfahrt....	1/4
* Kraftmehl	1/4	* Leinluchten	1/5
* Krapp	1/2	* Leinmehl, Leinluchtenmehl	1/5
* Krappwurzeln	1/2	* Lein-Öel	1/2
Krauseisen	1/4	Leinperde (zurückgeführt werdende).....	frei
* Kreide (weiße, schwarze oder rothe, Farben-erde), roh, gemahlen oder geschlemmt	1/10	Leinfaat und Leinotter	1/4
Kreidenglas	1/4	Leiterbäume	1/10
* Kreuzbeeren	1/10	Leitern	1/5
Krippen, steinerne	1/40	Leiterwagen, beschlagene und unbeschlagene	1/5
— hölzerne	1/5	Leichenholz, siehe Holz.	
— von Gusseisen	1/4	Leinsen	1/4
Kronleuchter und Kronleuchterbehänge, gläserne	1/4	Lippig (Weiß)	1/5
Kronglas	1/4	Lithographirteine, rohe (nicht gravirte oder bezeichnete)	1/40
Krüge, Krufen, siehe Erdenwaaren.		Lohe	1/5
Krystallglas	1/4	Lohfuchsen (ausgelaugte Lohe als Brenn- Material)	1/40
Mümmel, sowohl gewöhnlicher inländischer, als römischer und sonstiger ausländischer....	1/4	Lohrinde	1/5
Mützen von Gusseisen	1/4	* Lorbeerblätter	1/2
Musen, steinerne	1/40	Lustersteine (Glassteine zu Kronleuchter- Behängen)	1/4
— hölzerne	1/5	Luppeneisen (gefrischtes Eisen in der Ge- falt von Luppen oder Kuchen).....	1/4
Mugeln, von Gusseisen	1/4	Luzerne, siehe Klee und Kleesaat.	
Muhwaare	1/5	* Mahagoniholz, dsl. Mahagoni-Fourniere	1/4
* Kupfer	1/6	Majolica (Fayance).....	1/10
Kupfererz (Kupferasur etc.)	1/2	Mais (türkischer Weizen)	1/4
Kupfervitriol	1/4	* Makulatur, siehe Papier.	
Kupferwasser, gemeines (Eisen- oder grüner Bitter)	1/4	Malz	1/4
* Lack-Dye, wie Schellak	1/2	* Mandeln	1/2
Lafetten	1/4	* Mangan, Manganoxyd (Braunstein), in Stücken oder gemahlen	1/10
* Lammfelle	1/2	Mannagrüße (Schwadengrüße). rohe und gestampfte	1/4
* Lammwolle, siehe Wolle.		* Manufakturwaaren aller Art (gewebte Stoffe aus Baumwolle, Leinen, Seide und Wolle, rein und gemischt), in der Niederfahrt	1/4
Laternenhorn	1/5	Marienglas	1/20
Latten	1/10	Markasittkies	1/4
Laugenfluß, auch im kalzinirten Zustande....	1/10	Marmor, roher und geschliffener in Platten oder Blöden etc.	1/5
Lehm	1/40	* Maronen	1/2
Leichensteine, siehe Grabsteine.			
Leim (Fisch-, Horn-, Leder-)	1/4		
Leimgallerke (durch Salzsäure dekalzinirte Knochen)	1/4		
Leinieder	1/5		

Przedmioty	Opłaca usta- nowy celnej	Przedmioty	Opłaca usta- nowy celnej
* Drzewo Sto. Marcińskie	1/4	Minia	1/5
Maszyny i części maszyn:		Mirabelki (rodzaj śliwki okrągłej żół- tój), obacz Owoce.	
a) z drzewa	1/5	Mespliki , obacz Owoce.	
b) z żelaza lanego	1/4	Gnoj	1/40
c) częścią z żelaza lub innych materya- łów, częścią z drzewa i innych materya- łów sporządzone i wedle ustanowy celnej tego fabrykatu, z którego pod- ług zważenia najwięcej się na ma- szynie znajduje, o ile pojedyncze czę- ści nie dają się podług wagi dokładnie ocenić, lub w inny sposób bez straty czasu oznaczyć.		Modele , jak maszyny.	
* Maszyny i części maszyn, inne jak wyż- wspomniane:		Marchew (świeża i suszona)	1/20
— w żegludze górnej	1/2	Moździerze serpentynowe	1/10
— w żegludze dolnej	1/4	— żelazne	1/4
Bryły żelaza lanego (żelazo surowe)	1/4	(obacz także Moździerze do rzucania bomb).	
Maszyty	1/10	Wapno murowe (cement)	1/40
* Mastyks	1/4	* Olj makowy	1/2
Cement mastyksowy	1/40	Nasienie makowe	1/4
Maty ze słomy, trzciny, rogożyny, łyka i sitowia na ambalże	1/5	— w makówkach	1/4
Murówki	1/40	Niecki drewniane	1/5
Chrzan	1/20	* Molibden (ołowik) surowy i mielony ...	1/10
Sól morska	1/4	Mech zwyczajny	1/20
Mąka , zwyczajna ze wszystkich gatun- ków zboża	1/4	Smarze (grzyby) świeże	1/20
Melony	1/20	Fabrykaty mielne ze zboża i owoców strączkowych, jakoto: ziarnka śruto- wane lub z łupin obrane, krupy, grys (kaszka), kasza, mąka, otręby i t. p. ...	1/4
Minie	1/5	Kamienie młyńskie	1/40
Margiel	1/40	Opilki miedzicze (szczątki z wyrobów złota i srebra)	1/5
* Noże , obacz Towary żelazne.		Musa (piwo brunświckie), w beczkach lub flaszach	1/5
* Mosiadz	1/4	* Metal miedzicowy i złoty (Yellow) , jak mosiadz	1/4
Międ do picia w beczkach lub fla- szach i t. d.	1/5	Kawałki marmurowe	1/10
Wymiarki drewniane (okute i nieokute)	1/5	Wapno z muszel wypalane	1/20
Mebie drewniane, tylko hyblowane	1/5	Skorupy muszlowe do wypalania z nich wapna	1/40
— przedniejsze (lakierowane, polerowane)	1/2	Gwoździe żelazne , stare	1/10
Mleko	1/10	— z żelaza lanego	1/4
Szko mlecznobiale	1/4	— kowane, obacz Towary żelazne.	
Ziemia mineralna metaliczna	1/5	* Saletran sody , obacz Saletra połu- dniowo-morska.	
Kit mineralny (wapno murowe hydrau- liczne)	1/40	* Skórki zmii błotnej	1/2
Maż mineralna	1/10	Towary norymberskie , jak przednie towary drzewne	1/2
Woda mineralna	1/10	Orzechy laskowe i włoskie, i skorupy z nich	1/20
	1/10	Drzewo wyrobowe czyli pożytko- we, obacz Drzewo.	

Gegenstände	Zahl vom Normalmaße	Gegenstände	Zahl vom Normalmaße
* Martinsholz	1/4	Wintum (Wenige)	1/8
Maschinen und Maschinenteile:		Mirabellen, siehe Obst.	
a) von Holz	1/8	Mispeln, siehe Obst.	
b) von Gußeisen	1/4	Mist	1/40
c) theils aus Eisen oder anderen Materialien, theils aus Holz und anderen Materialien gefertigt: nach dem Hohlmaße des Fabrikats, von welchem, dem Gewichte nach, am meisten an der Maschine vorhanden ist, in sofern sie sich die einzelnen Bestandtheile nach dem Gewichte nicht zuverlässig abschätzen oder sonst ohne Aufenthalt ermitteln lassen.		Modelle, wie Maschinen.	
* Maschinen und Maschinenteile, andere als die vorerwähnten:		Möhren (Mohrrüben), frische und getrocknete	1/20
in der Auffahrt	1/2	Mörser, von Serpentinstein	1/10
in der Niederfahrt	1/4	— eiserne	1/4
Masseeln (Roheisen)	1/4	(siehe auch Bombenmörser.)	
Maßen	1/10	Mörtel (Zement)	1/40
* Mastig	1/4	* Mohr- u. Del	1/8
Mastixcement	1/40	Mohnsamem	1/4
Matten von Stroh, Schilf, Bast und Binsen, zu Emballagen	1/8	— in Köpfen	1/4
Mauersteine	1/40	Molden oder Mulden, hölzerne	1/8
Meer-Nettig	1/20	* Molybdän, roh und gemahlen	1/10
Meersalz	1/4	Moos, gemeines	1/20
Mehl, gewöhnliches von allen Getreidearten	1/4	Morcheln, frische	1/20
Melonen	1/20	Mühlensfabrikate aus Getreide und Hülsenfrüchten, nämlich: geschrotete oder geschälte Körner, Graupen, Grieß, Grütze, Mehl, Kleie u. dgl.	1/4
Mennige	1/5	Mühlsteine	1/40
Mergel	1/40	Münzkrüge, Münzgeräth (Abfall von der Gold- und Silberbearbeitung)	1/8
* Messer, siehe Eisenwaaren.		Mumme, in Fässern oder in Flaschen	1/8
* Messing	1/4	* Muntz- und Yellow-Metall, wie Messing	1/4
Meth in Fässern oder in Flaschen etc.	1/5	Murmeln (Marmeln, Kicker)	1/10
Meßen, hölzerne (beschlagene und unbeschlagene)	1/5	Muschelkalk	1/20
Meubles, hölzerne, bloß gehobelte	1/5	Muschelschalen zum Kalkbrennen	1/40
— feinere (lackirte, polirte)	1/3	Mägel, eiserne, alte	1/10
Milch	1/10	— von Gußeisen	1/4
Milchglas	1/4	* — geschmiedete, siehe Eisenwaaren.	
Mineralerde, metallische	1/5	* Natrium, salpetersaures, siehe Südsferesalpeter.	
Mineralkitt (Wassermörtel)	1/40	* Nerzfelle	1/2
Mineraltheer	1/10	* Nürnberger Waaren (wie feine Holzwaaren)	1/2
Mineralwasser	1/10	Nüsse, Hasel- und Walnüsse, und dergleichen Schalen	1/20
		Nußholz, siehe Holz.	

Przedmioty	Opłaca ustala- nowy celnej	Przedmioty	Opłaca ustala- nowy celnej
Owoce i frukta:		Parkiety (tafle na posadzkę)	1/5
a) świeże jabłka, gruszki, wiśnie (trze- śnie), śliwki, jagody, winogrona, także ziarnka i pestki z owoców; tudzież orzechy laskowe i włoskie	1/20	Patynki (treпки czyli łapcie drewniane)	1/6
*b) suszone jabłka, gruszki, czereśnie (wiśnie) i śliwki (owoce suszone), także suszony glóg i borówki i t. d.	1/10	Smoła i maź:	
Olęj , oliwa	1/4	a) maź (mineralna i inna), dziegieć, smoła zwyczajna (czarna smoła okrę- towa, smoła szewska, przez wygoto- wanie mazi pozyskana)	1/10
— konopny	1/4	*b) asfalt (smoła żydowska), także inna smoła ziemna lub żywica ziemna	1/20
— orzecha kokosowego	1/4	Osad smolny	1/20
— lniany	1/2	Potaż najczystszy	1/5
— makowy	1/2	Perły z gliny wypalanej lub niewypa- lanej	1/10
— palmowy	1/4	— ze szkła	1/4
— rzepakowy	1/2	Pale (drzewo palowe)	1/10
Olejezyki (makuchy) i mąka z nich	1/5	Gлина farfurowa na fajki	1/20
Nasienie olejne , jakoto: nasienie ko- nopne, lniane, lniankowe czyli kani- kowe (sezamowe), makowe, rzepak, nasienie rzepakowe, tudzież orzechy ziemne lub pistacje czyli kłokocina włoska i t. p.	1/4	Konic , statki liną ciągnące, mające być nazad odprowadzone	wolne
Kwas oleju (acide oleique, zaród oleju olejny)	1/4	Włosienie , także czesane, gotowane i farbowane	1/5
Piecze gliniane	1/10	Brzoskwinie , obacz Owoce .	
— żelazne, lanc	1/4	Jadra z pestki brzoskwiniowej	1/20
Niedokwas cynku (lucya)	1/4	Rośliny świeże	1/20
Ochra	1/10	Popiół roślinny , zwyczajny	1/40
Okras (potaż)	1/5	Kamienie brukowe	1/40
Olein	1/4	Śliwki , obacz Owoce .	
Skórki pomarańczowe	1/2	Plugi drewniane , okute i nieokute	1/5
Osemund (żelazo kręczone, fryszowane i dwa razy kowane)	1/4	Słupce	1/10
Skórki ze zmił	1/4	Grzyby świeże	1/20
Plótno paczne w żegludze dolnej	1/4	Pipówki (kępki zdadne na beczki dłu- gie hiszpańskie)	1/10
Maty paczne ze słomy, rogożyny, lyka i siłwia	1/5	Dyle (grube deski)	1/10
Wiosła łodziowe	1/5	Blaty z kamienia piaskowego	1/40
Olejek palmowy	1/4	— z gliny	1/10
Panicum (włoskie proso)	1/4	— z marmuru, szlifowanego granitu lub szlifowanego porfiru	1/5
Papier różnego gatunku (włącznie spi- sanego i drukowanego), w żegludze górnjej	1/4	— z ołowiu, żelaza lanego, żelaza kowa- nego lub walcowanego	1/4
— w żegludze dolnej	1/4	Gwajak lekarski (lignum sanctum)	1/4
Tektura , obacz Papier .		Pomarańcze suszone	1/2
Topolina , obacz Drzewo .		Skórki pomarańczowe	1/2
Amonek czyli rajskie ziarnka	1/4	Porfir surowy	1/40
		— szlifowany w blachach i blokach	1/5
		Porter (piwo), w beczkach lub we fla- szach i t. d.	1/5
		Porcelana w żegludze górnjej	1/2
		— w żegludze dolnej	1/4
		Ziemia porcelanowa	1/40

Gegenstände	Maß vom Normalmaße	Gegenstände	Maß vom Normalmaße
Obst und Früchte :		Parquetten (Fußbodentafeln)	$\frac{1}{5}$
a) frische Äpfel, Birnen, Kirichen, Pflaumen, Beeren, Weintrauben, auch Kerne und Steine von Obstfrüchten; ingleichen Hafel- und Wallnüsse	$\frac{1}{20}$	Patinen (Holzschuhe)	$\frac{1}{5}$
*b) getrocknete Äpfel, Birnen, Kirichen und Pflaumen (Bacchoß), auch gedörrte Hagebutten und Heidelbeeren :c.	$\frac{1}{10}$	Pech und Theer :	
* Del, Baum-	$\frac{1}{4}$	a) Theer (Mineraltheer und anderer), Dager, gemeines Pech (schwarzes, Schiffpech, Schusterpech, welches durch Einlöchen von Theer gewonnen wird)	$\frac{1}{10}$
— Haar-	$\frac{1}{4}$	*b) Asphalt (Judenpech), auch sonstiges Erbpech oder Erdharz	$\frac{1}{20}$
— Kokosnuß-	$\frac{1}{4}$	Pechsaß	$\frac{1}{10}$
— Lein-	$\frac{1}{2}$	* Perlasche	$\frac{1}{5}$
— Mohn-	$\frac{1}{2}$	Perlen , aus gebranntem oder ungebranntem Thon	$\frac{1}{10}$
— Palm-	$\frac{1}{4}$	— von Glas	$\frac{1}{4}$
— Rüb-	$\frac{1}{2}$	Pfähle (Pfaßholz)	$\frac{1}{10}$
* Delfachen und Mehl hieraus	$\frac{1}{5}$	Pfeifenerde	$\frac{1}{30}$
Delfaat , als: Hauffaat, Leinfaat, Leindotter oder Doter (Zesam), Mohnsamen, Rapß, Rübfaat, ingleichen Erdnüsse oder Erdpistazien u. dgl.	$\frac{1}{4}$	Pferde : Leinpferde, zurückgeführt werden. Pferdehaare , auch gefechelte, gefottene, gefärbte	frei
Delfäure (acide oléique, Oelstoff, oléine)	$\frac{1}{4}$	Pfiriche , siehe Obß.	
Ofen , thönerne	$\frac{1}{10}$	Pfirichferne	$\frac{1}{20}$
— eiserne, gegoffene	$\frac{1}{4}$	Pflanzen , frische	$\frac{1}{20}$
Ofenbruch , zink scher (Lutia)	$\frac{1}{4}$	Pflanzenasche , gemeine	$\frac{1}{30}$
* Oker	$\frac{1}{10}$	Pflastersteine	$\frac{1}{60}$
* Okras (Pottasche)	$\frac{1}{5}$	Pflaumen , siehe Obß.	
Olein	$\frac{1}{4}$	Pflüge , hölzerne, beschlagene und unbeschlagene	$\frac{1}{5}$
* Orangeschalen	$\frac{1}{2}$	Pfützen	$\frac{1}{10}$
Osemund	$\frac{1}{4}$	Pilze , frische	$\frac{1}{20}$
* Otternfelle	$\frac{1}{2}$	Pipenholz (Fäßholz)	$\frac{1}{10}$
Packleinwand , in der Niederfahrt	$\frac{1}{4}$	Pianken	$\frac{1}{10}$
Packmatten von Stroh, Schilf, Bast und Binjen	$\frac{1}{5}$	Platten , aus Sandstein	$\frac{1}{30}$
Pätschen (Kahnrunder)	$\frac{1}{5}$	— aus Thon	$\frac{1}{10}$
* Palm-Del	$\frac{1}{4}$	— aus Marmor, geschliffenem Granit oder geschliffenem Porphyr	$\frac{1}{5}$
Panikum (italienische Hirse)	$\frac{1}{4}$	— aus Blei, Gußeisen, geschmiedetem oder gewalztem Eisen	$\frac{1}{3}$
* Papier aller Art (einschließlich beschriebenes und bedrucktes), in der Luftfahrt	$\frac{1}{2}$	* Pochholz	$\frac{1}{4}$
— in der Niederfahrt	$\frac{1}{4}$	* Pomeranzen , trockene	$\frac{1}{2}$
* Papp : siehe Papier.		* Pomeranzenschalen	$\frac{1}{2}$
Pappelholz , siehe Holz.		Porphyr , roher	$\frac{1}{30}$
Paradieskörner	$\frac{1}{4}$	— geschliffener in Platten und Blöcken :c.	$\frac{1}{5}$
		Porter (Bier), in Fäßern oder in Flaschen und dergleichen	$\frac{1}{5}$
		* Porzellan , in der Luftfahrt	$\frac{1}{2}$
		— in der Niederfahrt	$\frac{1}{4}$
		Porzellanerde	$\frac{1}{30}$

Przedmioty	Opłaca usta- nowy celnój	Przedmioty	Opłaca usta- nowy celnój
* Potaż , tudzież odpadki potażu (szczątki z warzenia potażu)	1/2	* ryż , z lupin obrany i nieobrane.....	1/2
Potiot (białokrurcz)	1/4	Bagaż podróże i wiktuały podróże zeżglarzy i pasażerów, ostatnie w pewnej ilości stosunkiem odpowiedniej	wolne
— olowik (molibden)	1/10	Chróst	1/20
Prasy , obacz Maszyny.		Diówek do ryżowania	1/10
* Farba bruno-czerwona pruska (braunrot)	1/10	* Skóry renowe	1/2
Prunele (duże śliwki), obacz Owoce.		Rogi renowe	1/5
Kamienie gładzące (pumeksy, jak Towary ziemne)	1/10	Deski rezonansowe , niehyblowane, z drzewa europejskiego	1/10
Puzolana czyli ziemia puzolanowa.....	1/40	— te hyblowane	1/5
Żelazo czworogranne	1/3	Kory , obacz Kora drzewna, Łub i t. d.	
Kwarc	1/40	Rogi bydłce	1/5
* Kwercytron	1/4	Nogi bydłce	1/5
Matewki (kołotewki)	1/5	Włos bydłcy	1/40
Pigwy , obacz Owoce.		Rynny kamienne	1/10
Nasienie pigwowe lub ziarenka pi- gwowe	1/20	— tylko ociesane drewniane	1/5
Roboty kołesnicze kołodziejskie, li tylko z drzewa, z okowem żelaznym, lub bez takowego (aloliz nie farbowa- ne, bejcowane lub lakierowane, anitéz z robotami skórczanemi lub wyścielane- mi połączone)	1/5	— inne drewniane	1/40
Dzwona na koła (obody) tylko przy- gotowane	1/10	Rury kamienne , rury studzienne	1/40
— zupełnie obrobione	1/5	— drewniane takowe (świdrowane pnie), tudzież rury gliniane	1/10
* Radix aleanna	1/4	— z żelaza lanego	1/4
Szprychy do koła tylko przygotowane, przed swém osadzeniem dalszego obro- bienia wymagające	1/10	* Rubryka	1/10
— zupełnie gotowe	1/5	Żyto	1/4
Koła , obacz Roboty kołodziejskie.		Mąka żytna (rzana)	1/4
Kołoskład , obacz Maszyny.		Żelazo surowe wszelkiego rodzaju	1/4
Śmietanka (mleko tłuste)	1/10	Trzcina do pokrycia dachu i trzcina błotna, tudzież do wyplatania krzesel służąca jakiegobądź rodzaju, włącznie trzciny brazylijskiej i innej zagranic- cznej; także trzcina tkacka	1/20
Sadza z drzewa sosnowego	1/5	— wschodnio-indyjska, trzcina pieprzowa, laski z trzciny i t. d., surowe	1/4
Rzepak	1/4	Stal surowa	1/4
Kuchy rzepakowe , mąka rzepakowa	1/4	Rozynki	1/2
Latorośle (zielone lub suche)	1/20	Włosień , także czesany, gotowany, far- bowany	1/5
Grabie drewniane	1/5	Kasztań dzikie	1/20
Żelazo walcowane (płaszczony)	1/4	Rószty z żelaza lanego	1/4
* Skórki sarnie	1/2	Drzewo czerwone , obacz Drzewo farbierskie.	
Rogi kozło-sarnie	1/5	Rubryka	1/10
Żelazo obręczowe	1/4	Wiosła	1/5
Obręcze drewniane	1/10	Rzepa świeża i suszona	1/20
Drzewo obręczowe	1/10	* Olj rzepakowy	1/4
		Nasienie rzepne	1/4
		Żelazo krągłe i stal krągła	1/4

Gegenstände	Maß vom Normalmaße	Gegenstände	Maß vom Normalmaße
* Pottasche, ingl. Pottaschen-Abfälle (Rückstände bei der Pottaschen-Siederei)	$\frac{1}{5}$	* Reis, geschälter und ungeschälter	$\frac{1}{2}$
Pottloth (Bleiglätte)	$\frac{1}{4}$	Reisgepack und Reisvittualien der Swisser und Passagiere, letztere in der bestimmten verhältnismäßigen Quantität	frei
— (Wasserblei)	$\frac{1}{10}$	Reisig	$\frac{1}{20}$
Pressen, siehe Maschinen.		* Reißblei	$\frac{1}{10}$
* Preussisch-Roth (Braunroth)	$\frac{1}{10}$	* Renntbierfelle	$\frac{1}{2}$
Prünellen, siehe Obst.		Renntbierzeweige	$\frac{1}{5}$
Putzsteine, wie Erdenwaaren	$\frac{1}{10}$	Resonanzbretter, ungehobelte, von europäischem Holze	$\frac{1}{10}$
Puzzolan oder Puzzolanerde	$\frac{1}{40}$	— gehobelte dergl.	$\frac{1}{5}$
Quadratseifen	$\frac{1}{4}$	Rinden, siehe Holzborke etc.	
Quarz	$\frac{1}{40}$	Rindshörner	$\frac{1}{5}$
* Quersjtron	$\frac{1}{4}$	Rindsfüße	$\frac{1}{5}$
Quirle	$\frac{1}{5}$	Rindviehhaare	$\frac{1}{5}$
Quitten, siehe Obst.		Rinnen, steinerne	$\frac{1}{40}$
Quittensamen oder Quittenskerne	$\frac{1}{20}$	— bloß behauene, hölzerne	$\frac{1}{10}$
Rademacherarbeit, bloß aus Holz, mit oder ohne Eisenbeschlag bestehend (jedoch nicht gefärbte, gebeizte oder lackirte, auch nicht mit Leder- oder Polsterarbeit verbundenen)	$\frac{1}{5}$	— andere hölzerne	$\frac{1}{5}$
Radfelgen, bloß zugerichtete (Felgenho's)	$\frac{1}{10}$	Röhren, steinerne Brunnenröhren	$\frac{1}{40}$
— fertig gearbeitete	$\frac{1}{5}$	— hölzerne dergleichen (gebohrte Holzstämmen), ingl. thöneerne Röhren	$\frac{1}{10}$
* Radix alcaanae	$\frac{1}{4}$	— gußeiserne	$\frac{1}{4}$
Radspeichen, bloß zugerichtete, vor der Einsetzung einer weiteren Bearbeitung bedürftige	$\frac{1}{10}$	* Röhel (Rothstein)	$\frac{1}{10}$
— fertig gearbeitete	$\frac{1}{5}$	Roggen	$\frac{1}{4}$
Räder, siehe Rademacherarbeit.		Roggenmehl	$\frac{1}{4}$
Räderwerk, siehe Maschinen.		Roh Eisen aller Art	$\frac{1}{4}$
Rahm (fette Milch)	$\frac{1}{10}$	Rohr: Dach- und Schiisrohr; ingleichen Stützrohr aller Art mit Einschluß des brasilianischen und sonstigen ausländischen; auch W. berehr	$\frac{1}{20}$
— (Kienruß)	$\frac{1}{5}$	* — ostindisches, Pf. fferrohr, Rohrstöcke etc. rohe	$\frac{1}{4}$
Raps	$\frac{1}{4}$	Rohstahl	$\frac{1}{4}$
Rapskuchen, Rapsmehl	$\frac{1}{4}$	* Rostnen	$\frac{1}{2}$
Reben (grün oder trocken)	$\frac{1}{20}$	Rosthaare, auch gehebelte, gefottene, gefärbte	$\frac{1}{5}$
Rechen, hölzerne	$\frac{1}{5}$	Rostkastanien	$\frac{1}{20}$
Reckeisen	$\frac{1}{4}$	Roste von Gußeisen	$\frac{1}{4}$
* Rehfelle	$\frac{1}{2}$	* Rothholz, siehe Farbeholz.	
Rehhörner	$\frac{1}{5}$	* Rothstein (Röhel)	$\frac{1}{10}$
Reiseisen	$\frac{1}{4}$	Ruder	$\frac{1}{5}$
Reisen, hö'z'erne	$\frac{1}{10}$	Rüben, frische und getrocknete	$\frac{1}{20}$
Reißholz	$\frac{1}{10}$	* Rüben-Oel	$\frac{1}{2}$
		Rübsaat	$\frac{1}{4}$
		Rundeisen und Rundstahl	$\frac{1}{4}$

Przedmioty	Opłaca usta- nowy celnój	Przedmioty	Opłaca usta- nowy celnój
Buraki tak świeże jak suszone na po- wietrzu i na ogniu	$\frac{1}{20}$	* Papier nabijany piaskiem , także szklannym proszkiem i szmerglem, obacz Papier.	
Liście burakowe zielone i suszone	$\frac{1}{20}$	Piaskowiec (kamień piaskowy)	$\frac{1}{40}$
* Syrop burakowy	$\frac{1}{10}$	Naczynie sanitarne , obacz Fajans i Towary żelazne.	
Sadze (baryłki na sadze)	$\frac{1}{5}$	* Sapan , drzewo czerwone	$\frac{1}{4}$
Pręcje (witwina), obacz Drzewo.		Lęki na siodła	$\frac{1}{5}$
Nasienie w stanie naturalnym i mielo- nym, jakoto: anyż (wyłącznie anyżu indyjskiego gwiazdzistego czyli badyamu), myszy her, koryander, koper, koper wło- ski, nasiono pleszne, nasienie ogrodow- we, kwiatowe konieczyny, i łąkowe, kmin (tak zwyczajny krajowy jakoteż rzymski i inny zagraniczny), siemię olejne (siemię konopne, lniane, lnian- kowe czyli kaniankowe, makowe, rze- pakowe, tudzież orzechy ziemne lub piścące ziemne i t. d.), dalej manna czyli wróble prosa, nasienie gorczy- czne, nasienie cytkarowe czyli nasie- nie na robac, wicemniej ziarnka bukwo- we i inne nasiona z drzew leśnych (z wyłączeniem żółdzi szczególnie nta- ryfowanej po $\frac{1}{20}$), siemię widłaka (se- men lycopodii), siemię Bożej trawy (foenum graecum) i t. d.	$\frac{1}{4}$	Szawina (żużel czyli odpadki odcho- dzące przy klepaniu metalów, służące do fabrykacyi farb brązowych)	$\frac{1}{5}$
Ziarnka i pestki z owoców	$\frac{1}{20}$	Skrzyp , chwoszka	$\frac{1}{20}$
Worowina w żegludze dolnej	$\frac{1}{4}$	Pudełka drewniane, surowe	$\frac{1}{5}$
Wory stare, próżne	$\frac{1}{5}$	Szafle drewniane, z okowem żelaznym lub bez takowego	$\frac{1}{5}$
Osady pitowe drewniane	$\frac{1}{5}$	* Kutner z sukna zestrzyżony (od- padki przy postrzyganiu sukna), obacz Wełna.	
Trociny	$\frac{1}{20}$	Szeffe (półkoreze) drewniane, także z oko- wem żelaznym	$\frac{1}{5}$
Towary pitowe	$\frac{1}{10}$	* Szelak (gumnilak w tabliczkach)	$\frac{1}{2}$
Nasiona	$\frac{1}{4}$	Stoleczki pod nogi (podstawki) dre- wniane, surowe	$\frac{1}{5}$
Salata	$\frac{1}{20}$	Taczki okute i nieokute	$\frac{1}{5}$
* Saletra (południowo-morska czyli chili- saletra) surowa	$\frac{1}{10}$	Szyfer , lupny kamień	$\frac{1}{40}$
— inna jak surowa saletra południowo- morska	$\frac{1}{2}$	Grafki szyfrowe , tabliczki szyfrowe	$\frac{1}{10}$
* Kwas saletrosolny	$\frac{1}{4}$	Szyny (do kolei żelaznej)	$\frac{1}{4}$
Sól kuchenna morska, kamienna i na- wozowa	$\frac{1}{4}$	Lubki czyli paski drewniane na plecía do ła sitowego	$\frac{1}{5}$
* Kwas solny	$\frac{1}{4}$	Okrety	wolne
Piasek zwyczajny, tudzież piasek miałki na formy, czyszczoney, tarty, szlamo- wany; piasek do posypowania, także far- bowany, piasek srebrny i t. d., i pia- sek hiszpański	$\frac{1}{40}$	Sprzęty okrętowe , jakoto:	
* Drzewo sandałowe	$\frac{1}{4}$	a) przedmioty do inwentarza okrętowego należące, włącznie desek do pokładu pojedynczo wpuszczonych i przyrzę- dzonych, także w braku takowych, deski niezwiązane, do pokrycia ładun- ku potrzebne, w ilości pewnej, tudzież deski podkładowe w miarę potrzeby żeglarzy przy ładowaniu towarów, także	
		b) takowe sprzęty okrętowe, które nazad odwożone bywają żegluga górna z o-	

Gegenstände	Zahl vom Normalzoll	Gegenstände	Zahl vom Normalzoll
Kunfelrüben, sowohl frische als getrocknete und gedörrete	1/20	* Sandpapier, auch Glas- und Schmirgel-Papier, siehe Papier.	
Kunfelrübenblätter, grün und getrocknet	1/20	Sandstein	1/20
* Kunfelrübensyrop	1/10	Sanitätsgeschirr, siehe Fayance und Eisenwaaren.	
Kuß (Kußbullen)	1/5	* Sapanholz	1/4
Kuthen (Flechtweiden), siehe Holz.		Sattelbäume	1/5
Samen im natürlichen Zustande und gemahlener, als: Anis (excl. Sternanis), Canariensamen, Coriander, Dill, Fenchel, Flohsamen, Garten-, Blumen-, Klee- und Wiesensamen, Kümmel (sowohl gewöhnlicher inländischer, als römischer und sonstiger ausländischer), Oel Saat (Hanfsaat, Leinsaat, Leinbutter oder Doder, Mohnsamen, Raps, Rübsaat, ingleichen Erdnüsse oder Erbpistazien etc.), ferner Schwadengröße, Senfsamen, Zitwer- oder Wurmsamen, ingl. Bucherne und andere Samen von Waldbölzern (mit Ausschluß der zu 1/20 besonders tarifirten Eichel), Vorklapp-samen (semen lycopodii), Beckhorn-samen (loenum graceum) etc.	1/4	Sauerampfer	1/20
Samenkerne und Steine von Obst-Ächtern	1/20	Sauerfohl oder Sauerkraut	1/5
* Sackleinen, in der Niederfahrt	1/4	* Schaffelle	1/2
Säcke, alte, leere	1/5	Schafffüße	1/5
Sägengestelle, hölzerne	1/5	* Schafwolle, siehe Wolle.	
Sägespäne	1/20	Schabin (Abfall von der Metallschlägerei zur Vereitung der Bronze Farben)	1/5
Sägewaaren	1/10	Schachtelhalme	1/20
Sämereien	1/4	Schachteln, hölzerne, rohe	1/5
Salat	1/20	Schaufeln, hölzerne, mit oder ohne Eisenbeschlag	1/5
Salpeter (Südsee- oder Chili), roher	1/10	* Scheerwolle (Abfall beim Tuchschereen), siehe Wolle.	
— anderer als roher Südsee-Salpeter	1/2	Scheffel, hölzerne, auch dergl. mit Eisenbeschlag	1/5
* Salpetersäure	1/4	* Schellack	1/2
Salz, Küchen-, See-, Steinsalz und Düngesalz	1/4	Schemel, hölzerne, rohe	1/5
* Salzsäure	1/4	Schieklarren, beschlagene und unbeschlagene	1/5
Sand, gemeiner, dergleichen Gießsand, gewaschener, geriebener, geschlammter; Streusand, auch gefärbter, Silbersand etc. und spanischer Sand	1/20	Schiefer	1/40
* Sandelholz	1/4	Schieferstreife, Schiefertafeln	1/10
		Schienen (Eisenbahnschienen)	1/4
		— hölzerne zu Siebböden	1/5
		Schiffe	frei
		Schiffsgeräthschaften, als:	
		a) die zum Schiffsinventario gehörigen Gegenstände, mit Einschluß der zu dem Verdecke einmal ein- und zugedichteter Bretter, auch in Ermangelung solcher die zur Bedeckung der Ladung nöthigen losen Bretter in der bestimmten Quantität, ingleichen Unterlagebretter zum Bedarfe der Schiffer beim Laden der Waaren, auch	
		b) solche Schiffsgeräthschaften, welche aus den zu Hamburg verkauften abgängigen	

Przedmioty	Opłaca usta- nowy celnej	Przedmioty	Opłaca usta- nowy celnej
<p>krętów w Hamburgu sprzedanych, a to pod tym warunkiem, jeżeli prócz manifestu wykazaną będzie ze strony żeglarzy specyfikacya przez urząd celny, nasamprzód przehyty, zawierzytelniona, na której się znajdować powinien każdy ubytek sprawdzony przez nrząd celny właściwy.....</p>	wolne	<p>*Schuddy - wełna, skubanka wełniana, obacz Wełna. Gałki lub kulki kamienne lub gliniane do zabawy.....</p>	1/10
<p>Sprzęty okrętowe, mające być do sprzedania przesłane, obacz Drzewo i Towary żelazne.</p>		<p>Sztyfciki szewskie (żelazne lane)..... Kopyta szewskie..... Łupki szewskie.....</p>	1/3 1/5 1/5
<p>Trzcina błotna (rogóż).....</p>	1/20	<p>Manna, wróble proso, snrowe i tłuczone.....</p>	1/4
<p>Mały rogożowe na ambalaże.....</p>	1/5	<p>Grzyby jadalne świeże.....</p>	1/20
<p>Gonty.....</p>	1/10	<p>Hubka (surowa i wyrobiona).....</p>	1/3
<p>*Szynki.....</p>	1/4	<p>*Siarka surowa i rafinowana.....</p>	1/5
<p>Lopatki, obacz Szufle.</p>		<p>Piryt siarczany (piryt żelaza).....</p>	1/3
<p>Żużel z rudy.....</p>	1/40	<p>*Kwas siarczany.....</p>	1/4
<p>Tarnośliwki, jak Owoco.</p>		<p>Szeceć świńska.....</p>	1/5
<p>Kamienie szlifierskie (toczydła), grube.....</p>	1/40	<p>Włos świński, czyli tak zwana wełna świńska.....</p>	1/5
<p>— gatunku przedniego (do szlifowania chirurgicznych instrumentów, brzytw i t. d.)</p>	1/5	<p>Szpat ciężki (baryta) w kawałkach krystalizowanych.....</p>	1/40
<p>Wywary (braha).....</p>	1/40	<p>* — tłuczony, mielony i na farbę przyrządzony.....</p>	1/10
<p>Oszlifiny (odpady przy szlifowaniu grubych towarów żelaznych).....</p>	1/10	<p>Łupki mieczownicze.....</p>	1/5
<p>Sanki, obacz Wozy i t. d.</p>		<p>Opalki.....</p>	1/5
<p>Żelazo słusarskie.....</p>	1/4	<p>Trawa morska, czyli morszczyzn (mech morski).....</p>	1/20
<p>*Sunak, garbnik.....</p>	1/4	<p>*Skóry psa morskiego i cieleca morskiego.....</p>	1/2
<p>*Szmalta, czyli kobalt zeszkłony.....</p>	1/2	<p>Sól morska.....</p>	1/3
<p>Sadło, obacz Tłustość.</p>		<p>*Towary jedwabne w żegludze dolnej, obacz Towary rękodzielnicze.</p>	
<p>Szmele (sieczka szklana).....</p>	1/4	<p>Ług mydlany (gręzy mydlane), także w stanie skaleynowanym.....</p>	1/10
<p>Tygle szmelcarskie gliniane.....</p>	1/10	<p>Mąka gorczyczna (proszek gorczyczny).....</p>	1/4
<p>Roboty kowalskie, obacz Towary żelazne (kowsalszczyzna).</p>		<p>Nasienie gorczyczne.....</p>	1/4
<p>Zendra (żużel).....</p>	1/10	<p>*Kosy i siérpy, obacz Towary żelazne.</p>	
<p>Szmergiel w kawałach lub mielony.....</p>	1/4	<p>Trzonki, czyli drążki na kosy.....</p>	1/5
<p>*Czerwonokrusz (braunrot, kolkotar czyli ziemia wityrolowa).....</p>	1/10	<p>Strychelce do ostrzenia kos.....</p>	1/5
<p>Śrubsztaki, klęszcze kotlarskie, obacz Maszyny.</p>		<p>Towary serpentynowe.....</p>	1/10
<p>Bańki szklane.....</p>	1/4	<p>Sezam, obacz Nasienie olejne.</p>	
<p>Śrót (śrótowane t. j. grubo zmielone i niewysiewane zboże).....</p>	1/4	<p>Towary syderolitowe.....</p>	1/10

Uwaga. W załączeniu F. pod C. do aktu addycjonalnego z dnia 13. Kwietnia 1844. podane są Łupki szewskie i Łupki mieczownicze mylnie w ustanowie normalnej po 1/10 Cf. załączenie do aktu addycjonalnego F. sub A. II. pod towarami drewnianymi.

Gegenstände	Rabit vom Normalfaße	Gegenstände	Rabit vom Normalfaße
Schiffen elbeaufwärts zurückgeführt werden. unter der Bedingung, daß von den Schiffen neben dem Manifeste eine von dem zuerst passirten Zollamte beglaubigte Spezifikation produziert werde, auf welcher sich jeder etwaige Abgang durch das betreffende Zollamt verifizirt finden muß	frei	* Schuddhywolle, siehe Wolle.	
Schiffengeräthschaften, zum Verkauf versandt werdende, siehe Holz und Eisenwaaren.		Schüsser (Knicker)	1/10
Schilf	1/20	Schuhstifte (eiserne, gegossene).....	1/4
Schilfmatten zu Emballagen	1/5	Schusterleisten	1/5
Schindeln.....	1/10	Schusterspäne	1/5
* Schinken	1/4	Schwadengrüze, rohe und gestampfte	1/4
Schuppen, siehe Schaufeln.		Schwämme, eßbare frische	1/20
Schlacken von Erzen.	1/40	— Feuerschwamm (roh und bearbeitet)	1/4
Schlehen, wie Obst.		* Schwefel, roher und raffinirt	1/5
Schleifsteine, grobe.....	1/40	Schwefelkies (Eisenkies)	1/4
— feine (zum Schleifen chirurgischer Instrumente, Rasirmesser etc.)	1/5	* Schwefelsäure	1/4
Schlempe (Wranntweinspülig).....	1/40	Schweineborsten	1/5
Schliff (Abfall beim Schleifen grober Eisenwaaren)	1/10	Schweinehaare oder sogenannte Schweinewolle	1/5
Schlitten, siehe Wagen etc.		Schwerspath in krystallisirten Stücken.....	1/40
Schloßereisen	1/4	* — gepochter, gemahlener und zu Farbe bereiteter	1/10
* Schmaek (Sumach)	1/4	Schwertfegerspäne	1/5
* Schmalte	1/2	Schwingen (Gutterschwingen).....	1/5
Schmer, siehe Fett.		Seegras (Seetang)	1/20
Schmelz (Glaßschmelz).....	1/4	* Seehunds- und Seealbsfelle	1/2
Schmelztiegel, irdene.....	1/10	Seesalz	1/4
Schmiedearbeiten, siehe Eisenwaaren.		* Seidene Waaren, in der Niederfahrt, siehe Manufakturwaaren.	
Schmiedezunder (Hammerschlag).....	1/10	Seifenstoderfluß (Unterlauge), auch im kalzinirten Zustande	1/10
Schmirgel, in Stücken oder gemahlen.....	1/4	Senfmehl (Senfpulver).....	1/4
* Schönroth (Braunroth, Kolkothar).....	1/10	Senfssaat.....	1/4
Schraubenkluppen, siehe Maschinen.		* Sensen und Sichel, s. Eisenwaaren.	
Schröpfköpfe, gläserne	1/4	Sensenbäume	1/5
Schrott (geschrotteltes Getreide).....	1/4	Sensenstreicher	1/5
		Serpentinsteinwaaren	1/10
		Sesam, siehe Oelsaat.	
		Siderolithwaaren	1/10

Bemerkung. In der Anlage F. sub C. zur Abdzional-akte vom 13. April 1844 sind Schusterspäne und Schwertfegerspäne irrthümlich als zu 1/10 des Normalfaßes ermäßigt angegeben. Cf. die Anlage zur Abdzional-akte F. sub A. II., unter Holzwaaren.

Przedmioty	Opłaca usta- nowy celnéj	Przedmioty	Opłaca usta- nowy celnéj
* Sita (jak przednie towary drewniane).....	1/2	Drugi (drażki drewniane)	1/10
Obręcze sitowe drewniane	1/5	* Popiół kamienny (potaż)	1/3
* Glinka pieczętna (terra sigillata).....	1/10	Kamienie i towary kamienne:	
Glejta srebrna	1/4	a) kamienie łomne, także ociesane, atoliż	
Piasek srebrny	1/40	nie szlifowane, kamienie wszelkiego	
Opilki srebrne	1/5	rodzaju (wyjąwszy marmur i alabaster),	
* Soda , różne gatunki.....	1/5	blaty szlifowane z piaskowca; także	
Ziarnka słonecznikowe	1/4	kamienie litograficzne (nie rytowane	
* Plecia wiórkowe (jak przednie to- wary drzewne).....	1/2	ani rysowane); kamienie młyńskie, ka- mienne kadzie, rynny, żłoby, koryta i	
Wióry , inne jak wióry czyli łupki szew- skie i mieczownicze, tudzież łupki pal- ne, hyblowane (szepki).....	1/10	t. d.; grubsztyny czyli kamienie nag- robne z piaskowca, (o ile nie są nie- mi objęte wyroby kunsztu utworzone	
Piasek hiszpański	1/40	przez wyższe obrobienie artystyczne);	
Szparagi	1/20	tudzież kamienie brukowe i surowe	
Krokwie	1/10	krzemienie, łupek dachowy, mnrówki,	
Rydle , obacz Szufle.		stalaktyty, także tuf, surowy słoninnik,	
* Ślonina	1/4	talk, grube kamienie szlifiérskie i brusy	
Śloninnik surowy	1/40	(do ostrzenia kos), dalej gruz ka- mienny (odpadki z kamienia piasko- wego)	1/40
Szprychy , tylko przyrządzone, przed osadzeniem wymagające dalszego obro- bienia (drzewo szprychowe).....	1/10	b) towary serpentynowe, tabliczki szyfro- we i grafki, galki lub kulki kamienne	
Szprychy zupełnie obrobione	1/5	albo gliniane do zabawy	1/10
Orkisz (pszenica-orkisz).....	1/4	c) alabaster i marmur surowy, także szli- fowane blaty i t. d. z alabastru, mar- murn, granitu lub porfiru, tudzież	
* Zwierciadła w ramach	1/4	grubsztyny z marmuru, szlifowanego	
Szkło zwierciadlane , także podléwa- ne szkła zwierciadlane	1/4	granitu lub porfiru (o ile nie są nie- mi objęte wyroby sztuki, wyprowa- dzone przez wyższe obrobienie arty- styczne), także przedniejsze kamienie	
* Bawidełka drewniane	1/2	szlifiérskie i osetki (bruski)	1/5
Spiry (drzewo wyrobowe okręłowe).....	1/10	Gruz kamienny	1/40
Antymon w sztukach lub mielony.....	1/4	Masa farfurowa (sztejngut).....	1/10
Drzewo szczapowe	1/10	Węgle kamienne	1/40
Plewy	1/20	Popiół z węgla kamiennego	1/40
Ezownica (lzy szklane)	1/4	Maż z węgla kamiennego	1/10
Braba (wywar gorzalczany).....	1/40	Sól kamienna	1/4
Żelazo sztabowe	1/4	Towary kamienne , obacz Kamienie i t. d.	
Drzewo na klepkę	1/10	Robota stelmaska , obacz Robota koleśniera lub kołodziejska.	
Klepki z rozłożonego naczynia bedoar- skiego i z beczek	1/5	Prawidła do butów , zzuwadła	1/5
* Krochmal	1/4	Laski drewniane , surowe	1/10
Stal surowa , cementowa, fryszowana, stal do gładzenia lub polerowania, stal łana, rańnowana i krągła, stal walco- wana czyli płaszczona (stal w sztabach)	1/4	* — (trzcinowe) surowe.....	1/4
Blacha stalowa	1/4		
Druć stalowy	1/4		
Stal w krągach	1/4		
* Towary stalowe , obacz Towary że- lazne.			

Gegenstände	Paßt vom Normalfaße	Gegenstände	Paßt vom Normalfaße
* Siebböden (wie feine Holzwaaren)	1/2	Stangen (Holzstangen)	1/10
Siebränder, hölzerne	1/3	* Steinasche (Pottasche)	1/3
* Siegelerde (Terra sigillata)	1/10	Steine und Steinwaaren:	
Silberglätte	1/4	a) Bruchsteine, auch behauene, jedoch nicht	
Silbersand	1/40	geschliffene, Steine aller Art (mit Aus-	
Silberkrätz (Silbergekrätz)	1/5	nahme von Marmor und Malabaster), ge-	
* Soda, alle Arten	1/5	schliffene Platten zc. von Sandstein; auch	
Sonnenblumenkerne	1/4	Lithographirteine (nicht gravirte oder	
* Spahngesflechte (wie feine Holzwaaren)...	1/2	bezeichnete); Mühlsteine, feinerne Kufen,	
Span, anderer als Schuster- und Schwert-		Rinnen, Krippen, Tröge zc.; Grab- oder	
fegerespäne, ingleichen Brennspäne, gehö-	1/10	Leichensteine von Sandstein (in soferne	
belt (Schleifen)	1/40	durch höhere artistische Bearbeitung her-	
Spanischer Sand	1/20	vorgebrachte Kunstwerke hierunter nicht	
Sparagel	1/10	begriffen werden); ingleichen Pflaster-	
Sparren	1/6	steine und rohe Feuersteine, Dachschiefer,	
Spaten, siehe Schaufeln.	1/40	Mauersteine, Tropfsteine, auf Zuf oder	
* Speck	1/40	Zuffstein, roher Speckstein, Talkstein,	
Speckstein, roher	1/6	grobe Schleif- und Wehsteine (zum	
Speichen, bloß zugerichtete, vor der Ein-	1/40	Schärfen der Sensen zc.), ferner Stein-	1/40
setzung einer weiteren Bearbeitung bedür-		gruß (Abfall von Sandstein)	
fende (Speichenholz)	1/10	b) Serpentinsteinwaaren, Schiefertafeln und	
Speichen, fertig gearbeitete	1/5	Griffel, Kläder oder Steinschusser	1/10
Spelz (Dinkel)	1/6	c) Malabaster und Marmor, roher, auch ge-	
* Spiegel in Rahmen	1/4	schliffene Platten zc. von Malabaster, Mar-	
Spiegelglas, auch belegte Spiegelgläser ...	1/4	mor, Granit oder Porphyrr, ingl. Grab-	
* Spielzeug, hölzernes	1/2	steine von Marmor, geschliffenem Granit	
Spiereu	1/10	oder Porphyrr (in soferne durch höhere	
Spielganzerg in Stücken oder gemahlen...	1/4	artistische Bearbeitung hervorgebrachte	
Splittholz	1/10	Kunstwerke hierunter nicht begriffen wer-	
Syren	1/20	den); auch feine Schleif- und Wehsteine	1/5
Springgläser	1/4	Steingruß	1/40
Spylig (Branntweinspylig)	1/40	Steingut	1/10
Stabeisen	1/4	Steinkohlen	1/40
Stabholz	1/10	Steinkohlenasche	1/40
Stäbe von zerlegten Gebinden und Fässern	1/5	Steinkohlen: Theer	1/10
* Stärke	1/4	Steinsalz	1/6
Stahl: Roh-, Zement-, Frisch-, Gerbe-,		Steinwaaren, siehe Steine zc.	
Guß-, raffinirter und Rundstahl, gestreck-	1/6	Stellmacherarbeit, siehe Mademacher-	
ter Stahl (Stahl in Stangen)	1/2	arbeit.	
Stahlblech	1/4	Stiefelblöcke, Stiefelknechte	1/5
Stahlbraht	1/4	Stöcke, hölzerne, rohe	1/10
Stahlfuchen	1/4	* — (Rohr) rohe	1/4
* Stahlwaaren, siehe Eisenwaaren.			

Przedmioty	Opłaca usta- nowy celnej	Przedmioty	Opłaca usta- nowy celnej
Ścierń	1/40	Ścięgna zwierzęce	1/5
Krzewy świeże, do rozsadzenia	1/20	Kości zwierzęce, obacz Kości.	
Sztras czyli dyament fałszywy (kamienie szklane)	1/4	Glina zwyczajna, glina garncarska i glina farfurowa na fajki, także glina cukiernicza i glina porcelanowa	1/40
Podściółka (plewa)	1/20	Naczynia gliniane	1/10
Piasek do posypowania błękitny, metalowy, szklany, złoty i srebrny	1/40	Tran	1/5
Piasek drobny do posypowania	1/40	Tygle z gliny wypalane	1/10
Słoma	1/20	Drzewo stolarskie pozaeuropejskie	1/4
Maty słomiane, obacz Maty.		Towary stolarskie, obacz Meble.	
Towary pończoszkowe, w żegludze dolnej, obacz Towary rękodzielnicze.		— gatunku przedniego, jak przednie towary drewniane	1/2
Warsztaty pończosznicze, obacz Maszyny.		Głowa umarła prochu chemicznego (caput mortuum)	1/10
Karczce (szczęty węglane)	1/20	Garnki ordynaryjne gliniane	1/10
Krzeseła, obacz Meble.		Glina garncarska (garkowiec)	1/40
Bryły rudy	1/4	Towary garncarskie	1/10
Trzcina do wyplatania krzesel (także brazylijska)	1/20	Skorupy z naczyń garncarskich	1/40
Frukta południowe suszone	1/2	Beczki próżne	1/5
Saletra południowo-morska surowa	1/10	Obcęże drewniane	1/10
Sumak	1/4	Torf	1/40
Syrop	1/4	Popiół torfiany	1/40
— burakowy	1/10	Węgle torfiane	1/40
Fajki gliniane	1/10	Tarras (produkt wulkaniczny)	1/40
Szkoło tafłowe bez różnicy koloru	1/4	Winogrona świeże	1/20
Łój	1/4	Słodziny i wytłoczyny	1/40
Talk magnezyna, (rodzaj ziemi)	1/10	Trypla	1/10
Talk kamień, (lupający się w szybki przeczoczyste)	1/40	Koryta drewniane	1/5
Olój talkowy	1/4	— kamienne.....	1/40
Jedlina, obacz Drzewo.		Stalaktyt	1/40
Szyszki jodłowe	1/4	Trufle świeże	1/20
Tapety, jak papier.		Indyki	1/5
Gołębie	1/5	Pszensica turecka (kukurudza)	1/4
Talerze ordynaryjne gliniane, także z maszy farfurowej lub fajansu	1/10	Szezałki sukiennicze, obacz Wełna.	
— szklane różnego gatunku.....	1/4	Tuf czyli kamień dziarstwisty	1/40
Terpetyna	1/2	Tueya (niedokwas cynkowy)	1/4
Olójek terpentynowy	1/2	Zegary drewniane	1/2
Terra di Siena palona i niepalona	1/10	Szkoło do zegarków	1/4
Terra sigillata (ziemia pieczętna)	1/10	Łój	1/4
Terra japonica i Catechu	1/2	Gręzy ługu mydlanego	1/10
Maż (maż mineralna i inna)	1/10	Walonie (żołędź dębiana)	1/5
Mażniece	1/5	Czerwona farba wenecka (braunrol)	1/10
Woda z dziegciem	1/10	Przedmioty konsumcyjne do spożycia w podróży, obacz Wiktuały podróżnych.	
		Wizet drzewo (żółto-farbne) obacz Drzewo farbiarskie.	

Gegenstände	Zahl vom Normalfaße	Gegenstände	Zahl vom Normalfaße
Stoppeln	$\frac{1}{40}$	Thierflechten	$\frac{1}{5}$
Sträucher, frische, zum verpflanzen	$\frac{1}{20}$	Thierknochen, siehe Knochen.	
Sträß (Glassteine)	$\frac{1}{4}$	Thon, Thonerde, gewöhnlicher Töpferthon und Pfeisenerde, auch Zuckerbäckererde und Porzellanerde	$\frac{1}{40}$
Streu (Spreu)	$\frac{1}{20}$	Thongeschirr	$\frac{1}{10}$
Streublau, Streuglanz, Streuglas, Streu- gold und Streusilber	$\frac{1}{40}$	* Thran	$\frac{1}{5}$
Streusand	$\frac{1}{40}$	Siegel, aus Thon gebrannte	$\frac{1}{10}$
Stroh	$\frac{1}{20}$	* Tischlerhölzer, außereuropäische	$\frac{1}{4}$
Strohmatte, siehe Matzen.		Tischlerwaaren, siehe Meubel.	
* Strumpfwaa ren, in der Niederfahrt, siehe Manufakturwaaren.		— feine, wie feine Holz- waaren	$\frac{1}{2}$
Strumpfwirkerstühle, siehe Maschinen.		* Todtenkopf (Caput mortuum)	$\frac{1}{10}$
Stubben (Kohlenstubben)	$\frac{1}{20}$	Töpfe, gemeine irdene	$\frac{1}{10}$
Stühle, siehe Möbeln.		Töpferthon	$\frac{1}{40}$
Stufen (Erz)	$\frac{1}{4}$	Töpferwaaren	$\frac{1}{10}$
Stuhlrohr (auch brasilianisches)	$\frac{1}{20}$	Toppfcherben	$\frac{1}{40}$
* Südfrüchte, trockene	$\frac{1}{2}$	Tonnen, leere	$\frac{1}{5}$
* Südsee = Salpeter, roher	$\frac{1}{10}$	Tonnenbände, hölzerne	$\frac{1}{10}$
* Sumach	$\frac{1}{4}$	Torf	$\frac{1}{40}$
* Syrop	$\frac{1}{4}$	Torfasche	$\frac{1}{40}$
— Runkelrüben	$\frac{1}{10}$	Torfkohlen	$\frac{1}{40}$
Tabakspfeifen, thönerne	$\frac{1}{10}$	Trab	$\frac{1}{40}$
Tafelglas, ohne Unterschied der Farbe	$\frac{1}{4}$	Trauben, frische	$\frac{1}{20}$
Talg und Talg = Del	$\frac{1}{4}$	Treber und Trester	$\frac{1}{40}$
* Talk, Talkerde	$\frac{1}{10}$	* Tripel	$\frac{1}{10}$
Talkstein	$\frac{1}{40}$	Tröge, hölzerne	$\frac{1}{5}$
Tannenholz, siehe Holz.		— steinerne	$\frac{1}{40}$
Tannenzapfen	$\frac{1}{4}$	Tropfstein	$\frac{1}{40}$
* Tapeten, wie Papier.		Trüffel, frische	$\frac{1}{20}$
Trauben	$\frac{1}{5}$	Truthühner	$\frac{1}{5}$
Teller, gemeine thönerne, auch von Stein- gut oder Fayance	$\frac{1}{10}$	Türkischer Weizen (Mais)	$\frac{1}{4}$
— gläserne aller Art	$\frac{1}{4}$	* Tuchtrümmer, siehe Wolle.	
* Terpentin	$\frac{1}{2}$	Tuf oder Tuffstein	$\frac{1}{40}$
* Terpentindl	$\frac{1}{2}$	Tutia (zinkischer Ofenbruch)	$\frac{1}{4}$
* Terra di Siena, gebrannte und unge- brannte	$\frac{1}{10}$	* Uhren, hölzerne	$\frac{1}{2}$
* Terra sigillata (Siegelerde)	$\frac{1}{10}$	Uhrgläser	$\frac{1}{4}$
* Terra japonica und Catechu	$\frac{1}{2}$	Umschlitt	$\frac{1}{4}$
Theer (Mineraltheer und anderer)	$\frac{1}{10}$	Unterlauge (Seifenleberflus)	$\frac{1}{10}$
Theerbutten	$\frac{1}{2}$	Valonen (Knoppere)	$\frac{1}{5}$
Theergalle	$\frac{1}{40}$	* Venezianisch = Kloth (Braunroth)	$\frac{1}{10}$
		Verzehrungsgegenstände zum Reisever- brauche, siehe Reise = Viktualien.	
		* Wisetholz, siehe Farbeholz.	

Przedmioty	Opłaca usta- nowy celnej	Przedmioty	Opłaca usta- nowy celnej
Witryol. koperwas zielony żelazny, koperwas miedzi, mieszany koperwas miedzi i żelaza, także koperwas cynku biały	1/4	*Wajsztyn (winnik czyli lagier winny suchy) czyszczoney i nieczyszczoney.....	1/2
Ruda witryolowa (piryt witryolowy) i kamień witryolowy	1/40	Wino grona świeże	1/20
Olejek witryolowy	1/4	Blacha pobielana (cyną powlekana blacha żelazna)	1/4
Ptaki żyjące , także ptastwo bite i ptastwo dzikie	1/5	Pszemica	1/4
Lep ptasi	1/4	Faszyny (wiązki chróstu, drzewo gałęziowe)	1/20
*Bobki jałowcowe , świeże i suszone	1/10	Żelazo spiralnie kręcone (ślimakowato czyli wężykowato kręcone)	1/4
*Piłtno woskowe , cerata, w żegludze dolnej, obacz Towary rękodzielnicze.	1/4	Pakuły	1/4
Wozy i sanki , li tylko z drzewa, z okowem żelaznym lub bez takowego (atoliż nie farbowane, bejcowane lub lakierowane, anitż nie połączone z robotą skórzaną lub wyscielaną)	1/4	Kamienie do wycowania , brusy, grube do ostrzenia kos i t. d.	1/40
—, które z sobą prowadzą podróżni, okrętami parowemi jadący	wolne	— gatunku przedniego do ostrzenia brzytw, instrumentów chirurgicznych i t. d.	1/5
Smarowidło do powozów , obacz Tłustość i Maż.		Wyka	1/4
Roboty stelmaskie , obacz Roboty koleśnicze, czyli kołodziejskie.		Wapno wiedeńskie (na cienko utarty margiel wapienny)	1/20
*Urzet (farba)	1/4	Bismut kruszec	1/4
*Wajdasz , czyli szmelcuga	1/5	*Wetna owcza i jagnięca, szerść garbarska, wyczoski wełniane (odpady w przedzeniu), kutner z sukna ostrzyżonego czyli ostrzyżyny sukna (odpady przy postrzyganiu sukna), szczytki sukienne lub wełniane (odpady przy tkaniu), skubanka wełniana, czyli schuddy - wełna	1/4
Nasienie drzewa leśnego	1/4	*Towary wełniane w żegludze dolnej, obacz Towary rękodzielnicze.	
Ziemia foluszowa	1/40	Nasienie na robaki , cytwarowe nasienie, w stanie naturalnym lub mielonym	1/4
*Róg wielorybi w szczęki wierchniej na fiszbini	1/4	Korzenie jadalne	1/20
Żebra wielorybie	1/10	*Zafra (mieszanka niedokwasu kobaltowego z mielonym piaskiem krzemienym)	1/2
Wałki , obacz Maszyny.		Żelazo sztabowe (cajnowe) zlewki litego żelaza	1/4
Żelazo z kruszczu fluczzonego i czyszczonego	1/4	Cegły	1/40
*Białokrusz w sztukach lub mielony	1/10	Cement ceglarski	1/40
*Rezeda żółto-farbnyk	1/4	Ziemia na cegły , czyli glina ceglarska	1/40
Trzcina tkacka	1/20	Cegła na proszek utarta	1/40
Warsztaty tkackie , obacz Maszyny.		*Skórki kozie	1/2
Towary wedźwudowe	1/10	Rogi kozie	1/5
Laski wiśniowe surowe	1/10	Drzewo obrobione , budulec	1/10
Jagody winne świeże	1/20	Siarkan cynku (koperwas biały)	1/4
Ocet winny	1/5	*Biel cynkowa w żegludze dolnej	1/2
*Drożdże winne (lagier winny) wypalane (popiół winnodrożdżowy).....	1/5		
Winorośl , szczep winny, (zielona lub sucha)	1/20		

Gegenstände	Sagst vom Normalfrage	Gegenstände	Sagst vom Normalfrage
Bitriol, grüner Eisevitriol, Kupfervitriol, gemischter Kupfer- und Eisenvitriol, auch weißer (Zink-) Bitriol	1/4	* Weinstein, gereinigter und ungereinigter....	1/2
Bitriolerz (Bitriolfließ) und Bitriolstein.....	1/20	Weintrauben, frische	1/20
* Bitriol-Öel	1/4	Weißblech	1/4
Bügel, lebende, auch geschlachtetes Geflügel und Federwild	1/5	Weizen	1/4
Bogelleim	1/4	Wellen (Brandbusch, Reifig)	1/20
* Wachholderbeeren, frische und getrocknete	1/10	Welleneisen.....	1/4
* Wachseleinvand, Wachtuch in der Niederfahrt, siehe Manufakturwaaren.		Werg.....	1/4
Wagen und Schlitten, bloß aus Holz, mit oder ohne Eisenbeschlag bestehend (jedoch nicht gefärbte, gebeizte oder lackirte, auch nicht mit Leder- oder Polsterarbeit verbundene)	1/5	Werksteine, grobe zum Schärfen der Sensen u. dgl.	1/20
— welche die mit den Dampfschiffen Reisenden mit sich führen.....	frei	— feine zum Schleifen der Rasirmesser, chirurgischen Instrumente u. dgl.	1/5
Wagenschmiere, siehe Fett und Theer.		Wicken	1/4
Wagnerarbeiten, siehe Rademacherarbeit.		Wiener Kalk (fein geriebener Kalkmergel)	1/20
* Waid	1/4	Wismuth- Erz	1/4
* Waidasche	1/5	* Wolle, Schaf- und Lammwolle, Verberwolle, Flockwolle (Abfall beim Spinnen), Scheerwolle (Abfall beim Tuchsheeren), Tuch- oder Wollrümmel (Abfall beim Weben), Zupf- oder Schuddy-Wolle.....	1/4
Waldholzsamen	1/4	* Wollentwaaren, in der Niederfahrt, siehe Manufakturwaaren.	
Waltererde	1/20	Wurmsamen, im natürlichen Zustande oder gemahlen	1/4
* Wallfischbarden	1/4	Wurzeln, esbare	1/20
Wallfischrippen	1/10	* Zaffern	1/2
Walzen, siehe Maschinen.		Zaineisen	1/4
Wascheisen	1/4	Ziegel	1/20
* Wasserblei in Stücken oder gemahlen.....	1/10	Ziegel-Cement	1/20
* Wau.....	1/4	Ziegelerde.....	1/20
Weberrohr	1/20	Ziegelmehl	1/20
Weberstühle, siehe Maschinen.		* Ziegenfelle	1/2
Wedgewoodwaaren	1/10	Ziegenhörner	1/4
Weichselstöcke, rohe	1/10	Zimmerholz	1/10
Weinbeeren, frische.....	1/20	Zinkvitriol (schwefelsaurer Zin	1/4
Weinessig	1/5	* Zinkweiß, in der Niederfahrt	1/5
* Weinhaefen, gebrannte (Drusenmasse).....	1/5		
Weinreben (grün oder trocken).....	1/20		

Przedmioty	Opłaca usta- nowy celnój	Przedmioty	Opłaca usta- nowy celnój
Opilki cynowe	$\frac{1}{6}$	Formy na cukier, gliniane, z obrę- czami drewnianymi lub bez takich	$\frac{1}{10}$
Nasienie cytwarowe (nasienie na ro- baki) w stanie naturalnym lub mielo- nym	$\frac{1}{4}$	* Zapaliki i rekwizyta zapalne	$\frac{1}{2}$
Głina cukiernicza (głina do czyszcze- nia cukru)	$\frac{1}{40}$	Próchno, zarzewie	$\frac{1}{8}$
Glinka do rafinowania cukru (pia- na kościana, odpadki przy fabrykacyi cukru)	$\frac{1}{40}$	* Skubanka wełniana, obacz Wełna.	$\frac{1}{4}$
		Ćwieczki żelazne lane	$\frac{1}{4}$
		Śliwki, obacz Owoc.	
		Cebule (cebule jarzynne)	$\frac{1}{20}$

Gegenstände	Sahit vom Stormalfrage	Gegenstände	Sahit vom Stormalfrage
Zinngefäß	1/5	Zuckerformen, thönerne, mit oder ohne Holzbänden	1/10
Bittversamen (Wurmsamen), im natür- lichen Zustande oder gemahlen	1/4	* Zündhölzer und Zündrequisiten	1/2
Zuckerbäckererde (Thon zum Läuern des Zuckers)	1/40	Zunder	1/4
Zuckererde (Knochenschäum, Abfall von der Zuckerfabrikation)	1/40	* Zupfwolle, siehe Woll e.	
		Zwecken, eiserne, gegoffene	1/4
		Zwetschken, siehe Obst.	
		Zwiebeln (Gemüsezwiebeln)	1/20

135.

**Rozporządzenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, najwyższej
Komendy Wojskowej i najwyższej Władzy Policyjnej
z dnia 20. Maja 1854.,**

(Dziennik praw Państwa, część XLVII. nr. 129., wydana dnia 31. Maja 1854.),

dotyczące podzielenia każdego z następujących pułków żandarmeryjnych: 4., 5. i 6., na dwa pułki.

Najwyższém postanowieniem z dnia 20. Maja 1854. raczył Najjaśniejszy Pan Jego C. K. Apostolska Mość ze względu na za nadto wielką rozciągłość powiatu pułku żandarmeryjnego 4., 5. i 6., tudzież z uwagi na nowy podział polityczny Galicyi i Węgier, najtłaskawiej rozkazać, ażeby dotychczasowe dwie komendy oddziałów pułku żandarmeryjnego w Krakowie i Preszburgu przemienione zostały na samodzielne komendy pułkowe, jakotóż, ażeby wydzielonych zostało z 6. pułku 6 skrzydeł, z których utworzoną będzie nowa komenda pułku z sztabem pułku w Edenburgu.

Najwyższe to rozporządzenie, mając być natychmiast przeprowadzone, podaje się niniejszém, odnośnie do prowizorycznej ustawy żandarmeryjnej §. 1. z dnia 18. Stycznia 1850. (Dziennik praw Państwa z r. 1850. nr. 19., str. 207), z tym dodatkiem do powszechnej wiadomości, iż przeto liczba pułków żandarmeryjnych z 16. podwyższoną zostaje na 19., z których pułki wyzręczone, w swym stanie niższe, jakotóż pułki nowo-utworzone w sposób następujący będą rozdzielone:

nr.	4 dla Galicyi z Bukowiną.	
„	5 dla okręgu administracyjnego	Koszyckiego.
„	6 „ „ „	Buda - Peszteńskiego.
„	17 „ „ „	Krakowskiego.
„	18 „ „ „	Preszburskiego.
„	19 „ „ „	Edenburskiego.

Baron de Bach m. p. Wratysław m. p. J. K. Kempen m. p., F. M. P.

136.

**Rozporządzenie najwyższej Władzy Policyjnej
z dnia 20. Maja 1854.,**

(Dziennik praw Państwa, część XLVII. nr. 130., wydana dnia 31. Maja 1854.),

obowiązujące dla wszystkich pułków żandarmeryjnych,

**dotyczące nowego ustanowieniu pauszalu masy dla żandarmów
niekonnych.**

Najwyższém postanowieniem z dnia 20. Maja 1854. r. raczył Najjaśniejszy Pan Jego C. K. Apostolska Mość, z uwagi na nastąpną regulację materyalnego

135.

Verordnung des Ministeriums des Innern, des Armee-Ober-Kommando und der obersten Polizeibehörde vom 20. Mai 1854,

(im Reichs-Gesetzblatte, XLVII. Stück, Nr. 129, ausgegeben am 31. Mai 1854),
betreffend die Trennung des 4., 5. und 6. Genö'd'armerie-Regiments in je zwei
Regimenter.

Seine k. k. Apostolische Majestät haben mit Rücksicht auf die zu große Ausdehnung des 4., 5. und 6. Genö'd'armerie-Regimentsbezirktes dann in Anbetracht der neuen politischen Eintheilung von Galizien und Ungarn, mit Allerhöchster Entschließung vom 20. Mai 1854 allergnädigst anzuordnen geruht, daß die bisherigen zwei Genö'd'armerie-Regiments-Abtheilungs-Kommanden in Krakau und Preßburg in selbständige Regiments-Kommanden umgewandelt und vom 6. Regimente 6 Flügel ausgeschieden werden, um aus denselben ein neues Regiments-Kommando mit dem Regimentsstabe in Oedenburg zu bilden.

Diese Allerhöchste Anordnung, welche sofort in Vollzug zu setzen ist, wird unter Beziehung auf den §. 1 des provisorischen Genö'd'armerie-Gesetzes vom 18. Jänner 1850 (Reichs-Gesetzblatt vom Jahre 1850, Nr. 19, S. 207) mit dem Bemerkten zur allgemeinen Kenntniß gebracht, daß hiernach die Zahl der Genö'd'armerie-Regimenter von 16 auf 19 sich erhöht, wovon die obgedachten, in ihrem Stande verminderten, und die neu errichteten Regimenter folgender Maßen vertheilt werden:

Nr.	4	für Galizien mit der Bukowina	} Verwaltungs-Gebiet.
"	5	" das Kaschauer	
"	6	" " Ofen-Besitzer	
"	17	" " Krakauer	
"	18	" " Preßburger	
"	19	" " Oedenburger	

Frhr. v. **Bach** m. p. **Bratislaw** m. p., **G. d. K.** **Kempen** m. p., **F. M. L.**

136.

Verordnung der obersten Polizeibehörde vom 20. Mai 1854,

(im Reichs-Gesetzblatte, XLVII. Stück, Nr. 130, ausgegeben am 31. Mai 1854),
wirksam für alle Genö'd'armerie-Regimenter,
betreffend die neue Festsetzung des Massa-Pauschales für unberittene Genö'd'armen.

Seine k. k. Apostolische Majestät haben, in Anbetracht der stattgefundenen Regulirung der Material-Dividenden-Ausmaße zur Erzeugung der Genö'd'armerie-
Jahrgang 1854. 1. Abtheil. 31. Stück. 116

wymiaru dywidendów co do wyrobu przedmiotów ubiorowych zandarmeryjnych, i wynikię ztąd dla ludzi oszczędzenie w rzeźbieniu masy, dla piechotnej zandarmeryi ustanowić na przyszłość następujące kwoty pauszalne masy:

dla wachmistrza rocznie	43 złr. 24 kr.
„ kaprała i wicekaprała rocznie	38 „ 24 „
„ trębacza, zandarma i przydzielonego	38 „ 24 „

Najwyższe postanowienie to podaje się odnośnie do §. 69. prowizorycznej ustawy zandarmeryjnej z dnia 18. Stycznia 1850. (Dziennik praw Państwa z roku 1850., nr. 19., str. 224.) z tym dodatkiem do wiadomości, iż takowe z przyczyny, że należytości pauszalne masy co miesiąc są płatne, w życie wejść ma z dniem 1. Czerwca 1854.

Kempen m. p., F. M. P.

137.

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 22. Maja 1854.,

którem w dodatku do rozrządzenia Ministerstwa Sprawiedliwości z dniem 11. Października 1852. r. nr. 210. części LXIV. Dziennika praw Państwa, obwieszczonym zostaje nowy stan personalu i płacy wyższego Sądu krajowego w Zadrze i trybunałów pierwszej instancyi w Królestwie Dalmacyi włącznie nadprokuratoryi i prokuratoryj rządowych.

Obacz Dziennik praw Państwa, część XLVII., nr. 131., wydaną dnia 31. Maja 1854.

138.

**Rozporządzenie najwyższej Komendy Wojskowej
z dnia 24. Maja 1854.,**

(Dziennik praw Państwa, część L., nr. 137., wydana dnia 10. Czerwca 1854.),

mocą którego znosi się moc obowiązująca pierwszego ustępu rozporządzenia z dnia 8. Lutego 1851. r. nr. 37. Dziennika praw Państwa, tyczącego się dokładania klauzuli egzekucyjnej ua wyrokach sądów wojskowych.

Na zasadzie ustępu VII. najwyższego patentu z dnia 20. Listopada 1852. roku (Dziennik praw Państwa i rządu część LXXIII. nr. 251.*), mocą którego zniesioną została moc obowiązująca rozporządzenia z dnia 28. Czerwca 1850. roku (Dziennik praw Państwa i rządu część LXXXIV., nr. 254.), o udzielaniu

*) Dzien. pr. kraj. rok 1852. cz. XLV., nr. 331.

Bekleidungsforten und der hierdurch für die Mannschaft sich ergebenden Ersparung an Massa-Pauschale, mit Allerhöchster Entschliebung vom 20. Mai 1854, künftigh die Massa-Pauschalgeber bei der unberittenen Genödarmerie folgendermaßen festzusetzen geruht:

Für den Wachtmeister jährlich	43 fl. 24 fr.
„ „ Korporal und Bize-Korporal jährlich	38 „ 24 „
„ „ Trompeter, Genödarmerie und Zugetheilten	38 „ 24 „

Diese Allerhöchste Anordnung wird unter Beziehung auf den § 69 des provisorischen Genödarmerie-Gesetzes vom 18. Jänner 1850 (Reichs-Gesetzblatt vom Jahre 1850, Nr. 19, S. 224) mit dem Beifügen kundgemacht, daß dieselben bei dem Umstande, als die Massa-Pauschalgeber monatlich zur Gebühr zu bringen sind, vom 1. Juni 1854 an in Wirksamkeit zu treten hat.

Kempen m. p., J. M. L.

137.

Erlaß des Justizministers vom 22. Mai 1854,

womit der neue Personal- und Besoldungsstand des Oberlandesgerichtes zu Zara und der Gerichtshöfe erster Instanz im Königreiche Dalmazien mit Einbeziehung der Ober-Staatsanwaltschaft und der Staatsanwaltschaften, im Nachhange zu dem Justizministerial-Erlaße vom 11. Oktober 1852, Nr. 210 des LXIV. Stückes des Reichs-Gesetzblattes vom Jahre 1852, bekannt gemacht wird.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, XLVII. Stück, Nr. 131, ausgegeben am 31. Mai 1854.

138.

Verordnung des Armeekorps-Kommando vom 24. Mai 1854,

(im Reichs-Gesetzblatte, L. Stück, Nr. 137, ausgegeben am 10. Juni 1854),

womit der erste Absatz der Verordnung vom 8. Februar 1851, Nr. 37 des Reichs-Gesetzblattes, wegen Beifügung der Vollstreckungs-Klausel bei Urtheilen von Militärgerichten außer Kraft gesetzt wird.

Auf Grundlage des VII. Absatzes des Allerhöchsten Patentes vom 20. November 1852 (Reichs-Gesetz- und Regierungsblatt, LXXIII. Stück, Nr. 251*), wodurch die Verordnung vom 28. Juni 1850 (Reichs-Gesetz- und Regierungsblatt, LXXXIV. Stück, Nr. 254), über die Ertheilung von Vollstreckungs-Klauseln außer Kraft gesetzt

*) Landes-Gesetzblatt, Jahrgang 1852, XLV. Stück, Nr. 331.

klauzuli egzekucyjnej, znosi się także ustęp 6. okólnika z dnia 8. Lutego 1851. roku (nr. 37. Dziennika praw Państwa ustęp I.), mocą którego wyz wspomniane rozporządzenie podane zostało do wiadomości sądów wojskowych dla postępowania według niego.

Jego c. k. Wysokość Arcyksiążę będąc przeszkodzonym:

Hrabia Wratisław m. p.

Jenerał Kawaleryi

139.

Rozrządzenie Ministeryów Spraw Zewnętrznych, Spraw Wewnętrznych, Sprawiedliwości i Handlu, jakoteż najwyższej Komendy Wojskowej z dnia 25. Maja 1854.,

(Dziennik praw Państwa, część XLVI., nr. 127., wydana dnia 28. Maja 1854.),

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych Monarchii Austryackiej,

mocą którego podaje się do wiadomości zasady, które zachowywać winni c. k. władze i poddani względnie handlu i żeglugi na morzu w ciągu wojny, wybuchłej między Anglią, Francją i Turcją z jedną, a Rosją z drugiej strony.

Z powodu wojny wybuchłej między Anglią, Francją i Państwem Ottomańskim z jedną, a Rosją z drugiej strony, podaje się niniejszém, w skutku najwyższego zatwierdzenia Jego C. K. Apostolskiej Młści z dnia 23. Maja 1854. roku do publicznej wiadomości następujące rozporządzenia, do których wszystkie c. k. władze cywilne i wojskowe, jakoteż wszyscy c. k. poddani austriacy stosować się winni:

1. Zakazuje się c. k. poddanym przyjmować i używać patentów korsarskich (lettres de marque) w jakiejbądź formie lub pod jakąbądź banderą, jakoteż brać udział w prowadzeniu lub zaopatrywaniu korsarzy w ludzi lub broń. Kto wbrew niniejszemu zakazowi postępuje, ten nie tylko nie może się spodziewać żadnej opieki ze strony c. k. Rządu, jeżeli oddanym będzie pod karę przez Rząd inny, lecz ulegnie ze strony c. k. sądów karnych takiemu postępowaniu, jakie w ustawach karnych austriackich na rabunek jest przepisane, przyczém przyjęcie patentów korsarskich za usiłowanie rabunku uważane będzie.

2. Jeżeliby się znalazły okręty korsarskie, zaopatrzone patentami korsarskimi przez które z mocarstw w wojnie będących, takowym nie będzie pozwolono zawijać do portów tutejszych, wyjąwszy przypadki gwałtownej potrzeby na morzu, i w tym ostatnim przypadku należy takowe strzedz, i do jak najspieszniejszego oddalenia się przymusić.

worden ist, wird der 6. Absatz des Zirkulares vom 8. Februar 1851 (Nr. 37 des Reichs-Gesetzblattes, Absatz I.), mit welchem die erwähnte Verordnung auch den Militärgerichten zur Darnachachtung kundgemacht worden ist, hiermit aufgehoben.

In Verhinderung Seiner kais. könl. Hoheit des Herrn Erzherzogs:

Graf Bratislaw m. p.

General der Kavallerie.

139.

Erlaß der Ministerien des Außern, des Innern, der Justiz und des Handels, sowie des Armee-Ober-Kommando vom 25. Mai 1854,

(im Reichs-Gesetzblatte, XLVI. Stück, Nr. 127, ausgegeben am 28. Mai 1854),

giltig für alle Kronländer der österreichischen Monarchie.

womit die von den k. k. Behörden und Unterthanen, während des, zwischen England, Frankreich und dem osmanischen Reiche einerseits, und Rußland andererseits ausgebrochenen Krieges, hinsichtlich des Handels und der Schiffahrt auf dem Meere zu beobachtenden Grundsätze kundgemacht werden.

Aus Anlaß des zwischen England, Frankreich und dem osmanischen Reiche einerseits und Rußland andererseits ausgebrochenen Krieges werden hiermit in Folge Allerhöchster Genehmigung Seiner k. k. Apostolischen Majestät vom 23. Mai 1854 folgende Anordnungen bekannt gegeben, nach welchen sich sowohl sämtliche k. k. Zivil- und Militärbehörden, als alle k. k. österreichischen Unterthanen zu richten haben:

1. Den k. k. Unterthanen wird die Annahme oder Benützung von Kaperbriefen (lettres de marque) unter irgend welcher Form und Flagge, sowie jede wie immer geartete Betheiligung an der Führung, Bemannung oder Ausrüstung von Kapern untersagt. Wer dawider handelt, hat nicht nur keinen Schutz von Seite der k. k. Regierung zu erwarten, wenn er von einem anderen Staate zur Strafe gezogen wird, sondern er soll auch von den k. k. Strafgerichten nach den, für den Raub bestehenden Bestimmungen der österreichischen Strafgesetze behandelt werden, wobei die Annahme von Kaperbriefen als Versuch des Raubes zu betrachten ist.

2. Sollten fremde von einer der kriegführenden Mächte mit Markbriefen versehene Kaper vorkommen, so ist ihnen das Einlaufen in dießseitige Häfen, außer im Falle dringender Seegefahr, nicht zu gestatten, und hat letzteren Falles die Bewachung und die Nöthigung zum schleunigsten Wiederauslaufen einzutreten.

3. Nie wolno jest, na okrętach pod banderą austryacką przewozić wojsk, należących do mocarstw w wojnie będących, lub tymże dostarczać takich przedmiotów, które na mocy powszechnych praw narodów, albotóż na mocy powszechnie ogłoszonych rozporządzeń tychże Państw obcych, za kontrabandę wojenną są uważane.

Okręt austryacki, będący w obrocie z rzeczonymi Państwami, tyle tylko wspomnianych przedmiotów mieć powinien, ile do własnego użytku, albo do obrony swojej niezbędnie potrzebuje.

Kto niniejszy zakaz przekroczy, ten nie może spodziewać się żadnej opieki od c. k. Rządu austryackiego w tym przypadku, gdy okręt zostanie prawnie przyaresztowany lub skonfiskowany przez Państwa, w wojnie będące, lecz także jeszcze pod stosowną karę oddanym będzie.

4. Okrętom austryackim nie wolno zawijać do takich miejsc i portów, które przez jedno z mocarstw wojujących są oblężone, lub przez wystawienie odpowiedniej siły są blokowane; w przeciwnym bowiem razie aniby nie doznawały wolności, służącej okrętom bandery neutralnej, aniby się nie mogły spodziewać opieki, lub wstawienia się ze strony c. k. Rządu.

5. Oprócz powyższego przypadku okręty kupieckie austryackie nie są ograniczone, mimo trwającej wojny, prowadzić dalej handlu z portami mocarstw wojujących, również mogą okręty kupieckie Państw wojujących, jak przedtém, bez przeszkody zawijać do wszystkich portów austryackich, zatrzymywać się tamże według upodobania, czynić naprawy i t. d., o ile przytém przestrzegają prawa istniejące, a zachowanie ich zgodnym jest z prawidłami neutralności.

Co się tycze przypuszczenia obcych okrętów wojennych do portów austryackich, przepisy objęte w rozporządzeniu Ministerstwa Wojny z dnia 29. Stycznia 1850. r. (Dziennik praw Państwa nr. 40. str. 431.) pozostają w swjej mocy.

6. W słuszném oczekiwaniu, iż neutralny handel austryacki nie dozna przeszkody ze strony mocarstw wojujących, tudzież iż strony wojujące wykonywać będą prawa ze zwyczaju im służące tylko przy zachowaniu względów przez powszechne prawo narodów lub przez istniejące traktaty zastrzeżonych, rozporządza się niniejszém, iż żeglarze morscy austryaccy nie powinni się opierać na otwartém morzu wizytacyom ze strony obcych okrętów wojennych, lecz przeciwnie powinni okazać, nie robiąc żadnych trudności, papiéry i dokumenta, któremi udowodnioną zostaje własność neutralna okrętu, nie rzucać takowych w morze, anitéż niszczyć w inny sposób, a tém mniej mieć na pokładzie fałszywe lub podwójne i tajne papiéry lub dokumenta.

3. Es ist verboten, auf Schiffen unter österreichischer Flagge Truppen der kriegsführenden Staaten zu transportiren, oder den Letzteren Gegenstände, welche nach dem allgemeinen Völkerrechte oder besonderen allgemein kundgemachten Anordnungen der betreffenden fremden Regierungen als Kriegs-Kontrebande gelten, zuzuführen.

Von solchen Gegenständen darf auf einem österreichischen Schiffe im Verkehre mit jenen Staaten nur soviel vorhanden seyn, als zu dessen eigenem Gebrauche oder zu dessen Vertheidigung unumgänglich nöthig ist.

Wer gegenwärtiges Verbot übertritt, hat keinen Schutz bei eintretenden rechtmäßigen Beschlagnahmen und Konfiskationen von Seite der kriegsführenden Staaten bei der k. k. österreichischen Regierung zu erwarten und auch noch eine angemessene Strafe zu gewärtigen.

4. Den österreichischen Schiffen ist das Einlaufen in solche Plätze und Häfen untersagt, die von einer der kriegsführenden Mächte belagert, oder mit Aufstellung einer angemessenen Streitkraft thatsächlich blockirt sind, da sie sonst sich weder der Freiheit der neutralen Flagge zu erfreuen, noch eine Schutzleistung oder Verwendung von Seite der k. k. Regierung zu erwarten hätten.

5. Außer diesem Falle sind die österreichischen Handelsschiffe nicht beschränkt, ungeachtet des bestehenden Krieges, ihren Handel und Verkehr mit den Häfen der im Kriege begriffenen Mächte fortzutreiben, und ebenso dürfen auch die Rauffahrtschiffe der kriegsführenden Staaten wie vorher in alle österreichischen Häfen ungehindert einlaufen, sich darin nach Belieben aufhalten, Ausbesserungen vornehmen u. s. w. — in soferne sie dabei die bestehenden Gesetze und Anordnungen beobachten und ihr Benehmen den Regeln der Neutralität gemäß ist.

Hinsichtlich der Zulassung fremder Kriegsschiffe in den österreichischen Häfen bleibt es bei den Bestimmungen des Kriegsministerial-Erlasses vom 29. Jänner 1850 (Reichs-Gesetzblatt 1850, Nr. 40, S. 431).

6. In der billigen Erwartung, daß der neutrale österreichische Handel von den kriegsführenden Mächten gehörig werde respektirt und daß die üblichen Befugnisse der Kriegsführenden nur unter Beobachtung der allgemeinen völkerrechtlichen oder etwaigen verträgsmäßigen Modalitäten werden ausgeübt werden, wird hiemit verordnet, daß die österreichischen Seefahrer sich auf offenem Meere der allfälligen Visitation von Seite der fremden Kriegsschiffe nicht widersetzen, sondern im Gegentheile — die Papiere und Dokumente, wodurch die neutrale Eigenschaft des Schiffes bewiesen wird, ohne Anstand vorzeigen, deren keine in die See werfen, noch sonst vernichten, viel weniger deren falsche oder doppelte und geheime am Borde halten sollen.

Zresztą mocarstwa wojujące wyrzekły urzędownie to oświadczenie zaspakajające, iż rzeczy nieprzyjacielowi należące, gdy się znajdują na okrętach neutralnych, i rzeczy neutralne, gdy się znajdują na okrętach nieprzyjacielskich, z wyjątkiem kontrabandy wojennój i depesz nieprzyjacielskich, będą szanowane i zabiéranemi nie będą.

7. Okręta, które mocarstwa wojujące nieprzyjacielowi zabierą, przypuszczonemi być mogą tylko do portu Tryestyńskiego, z wyłączeniem wszelkiego innego portu austriackiego; tamże efekta zostaną wyładowane, na skład i pod zarząd oddane, jeżeli się nie znajdują towary, których wprowadzenie do Państw c. k. austriackich jest zakazaném, kupowane i sprzedawane, lub téż w drodze handlu na nowo wywiezione być mogą; wszystko to jednakże pod tym warunkiem, że wyrok sądowy, co do prawości zabrania okrętu wydanym został przez władzę właściwą tego mocarstwa, przez które okręt zabranym został. Jeżeliby niektóre efekta tymczasem wystawione były na zepsucie, takowe mogą wprawdzie sprzedanemi być wprzódy, jednakże za dostateczném zabezpieczeniem ich wartości na przypadek, gdyby wyrokiem nakazaném zostało wypuszczenie okrętu na wolność.

8. Jeżeliby okręt austriacki, pomimo zachowania niniejszych przepisów, doznał niesłusznego obejścia, wówczas należy niezwłocznie uczynić o tém relacyę do najbliższéj władzy konsularnéj austriackiéj lub innéj c. k. władzy tym końcem, ażeby c. k. Rząd poczynił kroki u Państwa obcego, prowadzące do otrzymania wynagrodzenia i zadosyć uczynienia, zaś jeżeli takie kroki poczynione zostały przez tych, którzy doznali niesłusznego obejścia, ażeby popartemi być mogły.

9. Niniejsze rozporządzenia zaprowadzonemi zostaną w wykonanie od dnia ich ogłoszenia.

Hr. Buol-Schauenstein m. p. **Bach** m. p. **Krauss** m. p.
Baumgartner m. p. **Bamberg** m. p., J. M.

140.

**Rozrządzenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych
z dnia 26. Maja 1854.,**

(Dziennik praw Państwa, część XLVII. nr. 132., wydana dnia 31. Maja 1854.),

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, z wyjątkiem Pogranicza Wojskowego,

**wydane w przedmiocie, jak zapobiegać wybuchowi wścieklizny
u zwierząt i ludzi.**

Pomimo wielu i kilkakrotnie ogłaszanych rozporządzeń, stosowanych to do zwierzchności miejscowych, to do lekarzy i nielekarzy, ażeby zapobiedz choro-

Uebrigens haben die kriegsführenden Mächte die beruhigende Erklärung officiell ausgesprochen, daß feindliches Gut auf neutralen Schiffen und neutrales Gut auf feindlichen Schiffen, mit Ausnahme der Kriegs-Kontrebande und feindlicher Depeschen, respektirt und nicht genommen werden soll.

7. Die Prisen, welche die kriegsführenden Mächte von dem Feinde machen, dürfen nur in dem Hafen von Triest, mit Ausschluß jedes anderen österreichischen Hafens, zugelassen werden; woselbst die Effekten abgeladen, deponirt, verwaltet, im Falle sie nicht Waaren enthalten, deren Einfuhr in die k. k. Staaten verboten ist, gekauft oder verkauft, oder auf dem Wege des Handels von Neuem ausgeführt werden können; Alles jedoch unter der Voraussetzung, daß das gerichtliche Urtheil über die Rechtmäßigkeit der Prise von der kompetenten Behörde derjenigen Macht, welche die Prise gemacht hat, ausgesprochen worden sei. Sollten einige Effekten in der Zwischenzeit dem Verderben ausgesetzt seyn, so können solche zwar auch früher verkauft werden, jedoch nur gegen hinlängliche Sicherstellung für ihren Werth auf den Fall, daß das Urtheil auf die Freilassung des Schiffes erkennen würde.

8. Sollte ein österreichisches Schiff, ungeachtet der Befolgung der vorstehenden Vorschriften, auf eine ungebührliche Art behandelt werden, so ist hierüber ungesäumt bei der nächst gelegenen österreichischen Konsular- oder sonstigen k. k. Behörde die Anzeige zu erstatten, damit die k. k. Regierung bei dem auswärtigen Staate die zur Erlangung der Entschädigung und Genugthuung erforderlichen Schritte vornehmen, und soferne solche Schritte von den auf ungebührliche Art Behandelten bereits vorgenommen worden wären, dieselben unterstützen könne.

9. Diese Anordnungen haben vom Tage der Kundmachung an in Wirksamkeit zu treten.

Gr. Buol : Schauenstein m. p. **Wach** m. p. **Krauß** m. p.
Naumgartner m. p. **Bamberg** m. p.

140.

Erlaß des Ministeriums des Innern vom 26. Mai 1854,

(im Reichs-Gesetzblatte, XLVII. Stück, Nr. 132, ausgegeben am 31. Mai 1854),

wirksam für alle Kronländer, mit Ausnahme der Militärgränze.

die Verhütung des Ausbruches der Wuth bei Thieren und der Wasserscheu bei Menschen betreffend.

Ungeachtet der vielen und wiederholt bekannt gemachten Verordnungen, welche heils an die Orts-Obrigkeiten, theils an die Aerzte und Laien ergangen sind, um der

bie życiu zagrażającej, pochodzącej z ukąszenia psów wściekłych i innych zwierząt tegoż rodzaju, wydarzają się zawsze jeszcze dosyć częste wypadki, iż ludzie na tę chorobę marnie giną.

Dla tego Ministerjum Spraw Wewnętrznych uznało za potrzebne, wydać w załączeniu naukę o ostrożnościach i środkach, jak temu złemu zapobiedz, i nakazać, aby się powszechnie i ściśle do niej stosowano.

Baron de Bach m. p.

N a u k a

o ostrożnościach i środkach, uznanych za potrzebne, ażeby zapobiedz wybuchowi wścieklizny u zwierząt i ludzi.

§. 1.

Choroba, pochodząca z ukąszenia zwierzęcia wściekłego, nazywa się u zwierząt wścieklizną, u psów wścieklizną psią, u ludzi wodostretem (hydrofobią).

Nie tylko ukąszenie od takich zwierząt, chociażby niekrwawe, lecz także oślinienie na częściach skóry zadraśniętych, lub rannych, a nawet bardzo cienkich, jak n. p. na wargach, tudzież ściśle dotknięcie się takich miejsc ze śliną lub krwią takich zwierząt, może wywołać chorobę w mowie będącą. Nie ma zaś przypadku znanego lub udowodnionego, żeby przez ukąszenie człowieka, będącego w napadzie wścieklizny, lub przez skalanie się jego śliną i pianą, lub też przez inne bezpośrednie zetknięcie się inny człowiek nabawił się wścieklizny.

Ta choroba wybucha zwykle po 3, 7, 9 do 40, dni, czasem wcześniej, czasem później, i zabija w powszechności w 1, 2 do 3 dni, często przy największych mękach.

§. 2.

Ażeby się uchronić od téj niebezpiecznej choroby, zważać trzeba na następujące trzy punkta:

1. Należy zapobiegać wybuchowi wścieklizny u psów i innych zwierząt.
2. Gdzie takowa wybuchnie, należy chronić od wszelkiego dalszego uszkodzenia tak ludzi, jakoteż zwierzęta.

lebensgefährlichen Krankheit vorzubeugen, die aus dem Bisse wüthender Hunde und der ihnen verwandten Thiere entsteht, kommen noch immer und nicht selten Fälle vor, in welchen Menschen an jener Krankheit auf jammervolle Art zu Grunde gehen.

Das Ministerium des Innern findet daher die, in der Beilage enthaltene Belehrung über die als nothwendig erkannten Vorsichtsmaßregeln und Mittel, um das gedachte Uebel hintanzuhalten, zur allgemeinen und genauen Darnachachtung hinaus zu geben.

Freiherr von **Bach** m. p.

B e l e h r u n g

über die nothwendigen Vorsichtsmaßregeln und Mittel, um den Ausbruch der Wuth bei Thieren und der Wasserscheu bei Menschen zu verhüten.

§. 1.

Die Krankheit, welche in Folge des Bisses eines wüthenden Thieres entsteht, nennt man bei Thieren die Wuth (Wuthkrankheit, Tollwuth), bei den Hunden die Hundswuth, bei den Menschen die Wasserscheu.

Nicht nur der Biß solcher Thiere, selbst der unblutige, sondern auch das Belesen geritzter oder sonst wunder, oder nur sehr dünner Hautstellen, z. B. der Lippen, durch dieselben, ferner die innige Berührung solcher Stellen durch den Geifer oder das Blut derselben kann die gedachte Krankheit hervorrufen. Dagegen ist kein Fall bekannt oder erwiesen, daß durch den Biß eines mit der Wasserscheu behafteten Menschen, oder durch die Befudelung mit dessen Speichel und Geifer, oder durch sonstige unmittelbare Berührung ein anderer Mensch die Wasserscheu bekommen hätte.

Diese Krankheit kommt gewöhnlich nach 3, 7, 9 bis 40 Tagen, zuweilen früher, manchmal auch später zum Ausbruche, und tödtet in der Regel in 1, 2 bis 3 Tagen, oft unter den qualvollsten Zufällen.

§. 2.

Die als Abwehr gegen diese gefährliche Krankheit dienenden Vorsichten beziehen sich auf folgende drei Punkte:

1. Dem Ausbruche der Wuth bei Hunden und anderen Thieren vorzubeugen.
2. In dem Falle, als sie dennoch ausbricht, alle weitere Beschädigung der Menschen und Thiere zu verhüten

3. Ludzi ukąszonych należy ochraniać najstosowniejszemi środkami od wybuchu wścieklizny, a jeżeli wybuchnie, dodać im jak największej pomocy, ukąszone zaś zwierzęta uczynić nieszkodliwemi.

Ażeby osiągnąć ten cel potrójny, należy mieć przed oczami następującą naukę, i przestrzegać jak najściślej załączonych w niej środków ostrożności.

§. 3.

Wiadomo jest z doświadczenia, iż wścieklizna powstaje pierwotnie pomiędzy swojskimi zwierzętami domowemi tylko u psów, rzadko bardzo u kotów, zaś pomiędzy dzikimi zwierzętami tylko u lisów i wilków, a to zwykle z wielkiego gorąca lub z bardzo wielkiego zimna, jeżeli im nie dostaje potrzebnego pożywienia, lub gdy nie mają pić dostatkim, tudzież gdy nie mogą zaspokoić popędu płciowego, lub gdy im w témże zaspokojeniu przeszkodzono, dalej. gdy się takowe mocno i ciągle drażni, gdy, szczególnież w czasie gorącym, pożerają wiele zgnięłego mięsa, skór lub krwi, lub jeżeli wodą śmierzdzącą, zgnięłą i owadami napętnioną nagle pragnienie swoje zaspokajają.

Czasem ta choroba wydarza się w sposobie zaraźliwym między psami, lisami i wilkami, nawet bez wiadomój przyczyny.

Należy wiedzieć o tém, iż tak zwane wyjmowanie robaka, wypalanie kłuczem Huberta i siarka zadawana w wodzie, służąceż do picia, wcale nie zapobiega wybuchowi wścieklizny.

§. 4.

Najczęściej psy podlegają wściekliznie, a ponieważ one ze wszystkich zwierząt domowych najwięcej są około ludzi, a ci często się z niemi poufale obchodzą, przeto zagraża ztąd największe niebezpieczeństwo.

§. 5.

Zatém najpiérwój należy zwrócić uwagę na zmniejszenie liczby psów niepotrzebnych, bowiem im mniej psów jest w kraju, tém rzadziej téż powstaje i udziela się owa niebezpieczna choroba.

W tym względzie nakazuje się jak najsurowiej, ażeby przestrzegano istniejących w każdym kraju koronnym przepisów policyjnych o trzymaniu psów, tudzież o wytępianiu psów, nie mających pana i zbytecznych.

§. 6.

Każdy właściciel psa, lub innego zwierzęcia domowego, obowiązany jest dla ogólnego dobra mieć jak największą bacność na wybuch wścieklizny.

3. Die gebissenen Menschen durch die zweckmäßigste Behandlungsart vor dem Ausbruche der Wasserscheu zu bewahren, und im Falle des Ausbruches ihnen die möglichste Hilfe zu leisten, die gebissenen Thiere aber unschädlich zu machen.

Um diesen dreifachen Zweck zu erreichen, wird die Gegenwärtighaltung der nachstehenden Belehrung, sowie die genaueste Beobachtung der mitfolgenden Verhaltensmaßregeln erfordert.

§. 3.

Aus der Erfahrung ist es bekannt, daß die Wuth unter den einheimischen Hausthieren nur bei den Hunden, sehr selten bei den Katzen, und unter den wilden Thieren nur bei den Füchsen und Wölfen ursprünglich zu entstehen pflegt, insgemein bei großer Hitze oder sehr großer Kälte, wenn ihnen die nöthige Nahrung fehlt, oder sie nicht genug zu trinken haben, ferner bei unbefriedigter Geschlechtslust oder gestörter Befriedigung derselben, dann wenn sie stark und anhaltend gereizt werden, wenn sie, besonders bei heißer Witterung, viel faules Fleisch, Häute oder Blut zu fressen bekommen, oder mit stinkendem, faulem, von Insekten verunreinigtem Wasser ihren Durst jähe löschen.

Zuweilen kommt die Krankheit auch ohne bekannte Ursache feuchenartig unter Hunden, Füchsen und Wölfen vor.

Es ist zu bemerken, daß das sogenannte Wurmnehmen, das Brennen mit dem Hubertus Schlüssel, der Stangenschwefel in das zum Getränke dienende Wasser gelegt und dgl., den Ausbruch der Wuth keineswegs verhüten.

§. 4.

Am öftersten werden die Hunde von der Wuth befallen, und da sie von allen Hausthieren am häufigsten unter den Menschen sich aufhalten, und oft mit ihnen vertraulich umgegangen wird, so ist auch von ihnen die meiste Gefahr zu besorgen.

§. 5.

Das erste Augenmerk ist daher auf die Verminderung der Anzahl nicht benötigter Hunde zu richten, denn je weniger Hunde im Lande sind, desto seltener wird selbstverständlich jene gefährliche Krankheit ursprünglich entstehen und mitgetheilt werden können.

In dieser Beziehung wird hier die Befolgung der in jedem Kronlande über das Halten von Hunden, und über die Vertilgung von herrenlosen und überflüssigen Hunden bestehenden polizeilichen Vorschriften strengstens eingeschärft.

§. 6.

Jeder Eigenthümer eines Hundes oder eines anderen Hausthieres ist im allgemeinen Interesse verpflichtet, die thunlichste Vorsicht wegen des etwaigen Ausbruches der Wuth zu pflegen.

Środki ku zapobieżeniu wścieklizny u psów są następujące, takowych nigdy nie należy z oka spuszczać, ponieważ psy w każdej porze roku wściekliznie podlegają:

1. Psy powinny mieć jeść i pić podstatkiem.
 2. Nie należy im dawać, szczególnie w lecie, zgniłej lub śmierdzącej krwi, mięsa, tłuszczu, lub podobnego pożywienia.
 3. Chleb, który się im daje, nie powinien być ani niewypieczony, ani ciepły, ani też spleśniały. Bardzo im służy chleb solony.
 4. Pożywienie nienaturalne, mianowicie korzenne, tudzież pożywanie potraw gorących, szkodliwym jest dla psów.
- Zaś kości są pożywieniem dla nich potrzebnym.
5. Należy psy zawsze utrzymywać czysto, starannie ich czesać, chędożyć i myć; psy kudłate należy przynajmniej dwa razy na rok postrzygać.
 6. W lecie należy je często w wodzie pławić.
 7. Budy ich (psiarnie) należy często czyścić i czystą słomą wyściełać.

8. W zimie należy psy w budach dobrze słomą zaopatrzonych strzedz od zimna, wiatru i mokra, i dostarczać im zawsze świeżej wody; na co w czasie ciężkiej zimy tém więcej zważać potrzeba, ile że woda do picia łatwo zamarza.

9. Szkodzi psom, jeżeli długi czas leżą pod gorącym piecem lub obok takowego, lub blisko ognia, albo też wystawione są wprost na promienie słońca.

10. W lecie potrzebują szczególnie psy czystej i świeżej wody. W tym czasie starać się należy zatem o to, ażeby zawsze dostatecznie pić miały.

11. Nie trzeba psów drażnić ze swawoli, ani je też szczuć, albo im w picciu przeszkadzać.

Jeżeli kto w skutku drażnienia lub szczucia psów zostanie uszkodzonym, winowajca podlega karze, ustanowionej w §. 392. ustawy karniej.

12. Psom w czasie grzania się należy wcześniej dać sposobność, aby się sparzyły.

13. Nie trzeba nigdy na dłuższy czas puszczać psów bez dozoru dlatego, iż tym sposobem mają sposobność kąsać się z innymi psami, przezco stają się złemi i nabierają chęci kłosać, tudzież pożerają z głodu i pragnienia rzeczy szkodliwe, szczególnie zaś dla tego, iż właściciel nie jest w stanie uważać na psa swojego.

14. Psy złe i kłosaćce należy tam, gdzie są potrzebne, trzymać na łańcuchu, w ogólności zaś należy je strzedz i trzymać, ażeby nikt od nich szkody

Die Mittel, das Tollwerden der Hunde hintanzuhalten, sind folgende, und sie sind, weil die Hunde zu jeder Jahreszeit wüthend werden können, nie außer Acht zu lassen:

1. Die Hunde müssen genug zu fressen und zu trinken haben.
2. Sie dürfen, besonders im Sommer, nicht faules oder stinkendes Blut, Fleisch, Fett oder derlei Nahrung bekommen.
3. Das Brot, mit welchem sie gefüttert werden, darf nicht unausgebacken, oder noch warm oder schimmelig seyn. Sehr zuträglich ist ihnen gesalzenes Brot.
4. Eine naturwidrige Nahrung, besonders Gewürze in derselben, und der Genuß von heißen Speisen ist ihnen schädlich.
Dagegen sind Knochen ein für sie nothwendiges Nahrungsmittel.
5. Die Hunde müssen immer reinlich gehalten, fleißig gekämmt, gestriegelt und gewaschen, zottige Hunde sollen wenigstens zweimal im Jahre geschoren werden.
6. Im Sommer lasse man sie oft im Wasser herumschwimmen.
7. Ihre Ställe müssen oft gereinigt und mit frischem Stroh versehen werden.
8. Im Winter sind die Hunde in mit Stroh wohl versehenen Ställen vor Kälte, Wind und Nässe zu verwahren, und immer mit reinem Wasser zu versehen, worauf bei strenger Kälte um so mehr zu achten ist, als das Trinkwasser leicht gefriert.
9. Es ist den Hunden schädlich, lange Zeit unter oder neben dem heißen Ofen, oder nahe dem Feuer, oder gar den Sonnenstrahlen unmittelbar ausgesetzt zu liegen.
10. Im Sommer benöthigen die Hunde vorzüglich reines und frisches Wasser. Zu dieser Zeit muß man daher dafür sorgen, daß sie stets hinlänglich trinken können.
11. Man darf nicht Hunde muthwillig reizen, oder anheizen, oder im Trinken hindern.
Wird Jemand in Folge von Reizen oder Anheizen der Hunde beschädiget, so verfallt der Schuldige in die Strafe des §. 392 des Strafgesetzbuches.
12. Brünstige und läufige Hunde muß man bei Zeiten sich begatten lassen.
13. Man soll niemals die Hunde längere Zeit aufsichtslos herumlaufen lassen; weil sie sich dadurch mit anderen Hunden herumzubeißen Gelegenheit bekommen, selbst beißig und zornig werden, weil sie aus Hunger und Durst schädliche Sachen verzehren, vorzüglich aber, weil der Eigenthümer außer Stande ist, auf seinen Hund Acht zu haben.
14. Bißige und zornige Hunde sind dort, wo sie nöthig sind, an Ketten zu legen, im Allgemeinen aber so zu verwahren und zu besorgen, daß von ihnen Niemand

nie doznał. Za zaniedbanie téj ostrożności następuje kara wyrzeczona w §. 391. ustawy karnéj.

§. 7.

Jeżeli zaś mimo tego wszystkiego, pokazują się na psie oznaki choroby, wówczas należy go tém staranniej uważać, i tém ostrożniej pilnować, ponieważ to może być zarodem wścieklizny, która już w samymże początku jest zaraźliwą.

Dlatego należy takiego psa mieć ciągle na oku, zresztą odłączyć go od ludzi i zwierząt, i podawać mu pożywienie i napój w taki sposób, żeby nikogo przytém nie mógł pokąsać.

Dzieci pod ciężką karą do takich psów nigdy puszczać nie wolno.

§. 8.

Jeżeli oznaki choroby stają się widoczniejszymi, i coraz więcej podejrzaniem, jeżeli się pokazuje, iż pies staje się smutnym i mrukliwym, powoli z miejsca na miejsce się wlecze, jeżeli się kryje, szczególnież zaś, jeżeli obchodzenie się jego od zwykłych jego przymiotów się różni, jeżeli nawet dla osób z nim poufałych okazuje się nieprzyjaznym, i pokazuje chęć kąsania każdego przedmiotu, natenczas należy go zawczasu, nawet chociaż jeszcze pije wodę, uwiązać na łańcuchu tak, żeby się nie mógł odgryźć, należy go zamknąć zosobna, i strzedz się przybliżyć do niego, gdyż wówczas już nie ma wątpliwości, że wścieklizna w nim wybuchnie.

§. 9.

Tylko do téj chwili wolno jest właścicielowi zatrzymać psa w domu lub w mieszkaniu, i to tylko pod tym warunkiem, iż miejscowość jest tego rodzaju, że psa chorego dobrze zamknąć w niej można.

Jeżeli oznaki w §. 8. wspomniane się pojawiają, a, jak właśnie wspomniano, w braku dostatecznych środków zamknięcia jeszcze piérwéj, natenczas właściciel, lub ktokolwiek ma wiadomość o psie, lub o innych zwierzętach podejrzanych o wściekliznę, lub téż wściekłych rzeczywiście, winien jest uczynić o tém natychmiast doniesienie do zwierzchności miejscowej bezpieczeństwa, pod ciężką odpowiedzialnością.

§. 10.

Kto o tém donieść zaniedba, podlega karze §. 387. ustawy karnéj. Zresztą właściciel obowiązany jest wynagrodzić wszelką szkodę, wyrządzoną przez zwierzęta wściekle.

beschädiget werden kann. Die Vernachlässigung dieser Vorsicht unterliegt der Strafe des §. 391 des Strafgesetzbuches.

§. 7.

Wenn aber trotz alledem an einem Hunde Erscheinungen von Kranksein bemerkt werden, ist er mit desto größerer Sorgfalt zu beobachten und desto vorsichtiger zu behandeln, weil es der Anfang der Wuthkrankheit seyn kann, die schon in ihrem Beginne ansteckend wirkt.

Daher ist der Hund sodann unter steter Aufsicht zu halten, übrigens von Menschen und Thieren abzusondern, und ist ihm die Nahrung und das Getränke auf solche Weise zu geben, daß er dabei Niemanden beißen kann.

Kinder dürfen zu solchen Hunden bei sonst schwerer Strafe niemals gelassen werden.

§. 8.

Werden die Erscheinungen des Krankseins auffallender und bedenklicher, bemerkt man, daß der Hund traurig und mürrisch wird, langsam von einer Stelle zur anderen schleicht, sich verkriecht, besonders aber, daß sein Benehmen von seinen gewohnten Eigenschaften abweicht, daß er gegen ihn sonst vertraute Personen sich feindlich und Neigung zum Beißen gegen jeden Gegenstand zeigt; so lege man ihn bei Zeiten, wenn er auch noch Wasser trinkt, an eine Kette, damit er sich nicht losbeißer könne, sperre ihn ab und hüte sich, sich ihm zu nähern, denn es ist dann nicht mehr zweifelhaft, daß die Wuth in ihm auszubrechen droht.

§. 9.

Nur bis dahin ist es dem Eigenthümer erlaubt, den Hund im Hause oder in der Wohnung zu behalten, und auch dieß nur unter der Bedingung, daß die Räumlichkeiten so beschaffen sind, um den kranken Hund gehörig verwahren zu können.

Treten die im §. 8 gedachten Erscheinungen ein, und, wie eben bemerkt, bei dem Mangel gehöriger Verwahrungsmittel noch früher, hat der Eigenthümer oder sonst Jedermann, der von einem wuthverdächtigen oder wuthkranken Hunde oder derlei anderen Thieren Kenntniß hat, bei schwerster Verantwortung unverzüglich die Anzeige an die Orts-Sicherheitsbehörde zu machen.

§. 10.

Wer diese Anzeige unterläßt, verfällt in die Strafe des §. 387 des Strafgesetzbuches. Uebrigens bleibt der Eigenthümer für jeden durch wüthende Thiere verursachten Schaden ersatzpflichtig.

§. 11.

Nie zawsze atoli wścieklizna daje się poznać po oznakach poprzedzających, lecz czasem wybucha bez wszelkich widocznych oznaków poprzednich.

Z tego powodu i dlatego, iż pies wściekły, lub inne zwierzę wściekłe może ucieknąć z miejsca, lub przybyć z innego miejsca, potrzeba znać oznaki wścieklizny, wzmagając się, lub zupełnie wybuchłej, i dlatego podaje się takowe niniejszemu do wiadomości:

§. 12.

Jeżeli wścieklizna wzmagą się u psa, natenczas pysk pianę toczy, i jest koloru czerwono-niebieskiego, nos zaropiał, oko lęklive lub dziko patrzy, później jest posępne, śliną powleczone lub całkiem pokryte. Oddech psa jest nagły, głowę nosi zwieszoną, albo wyciągniętą, lub w bok skręconą, a głos jego staje się właściwie chrapliwym, przeraźliwie skowyczącym i wyjącem.

Ta właściwa zmiana głosu i szczekania jest jednym z najważniejszych oznak wścieklizny.

Chęć jedzenia i picia zmienia się; wnet pies pogardza wszelkim nawet ulubionym pokarmem, wnet polyka nagle i chciwie, jakkolwiek z trudnością rzeczy nawet nie strawne, jakoto: słomę, skórę, drzewo, włosy i t. p., i wyrzuca to znowu napowrót krztusząc się.

Napoju albo zupełnie nie przyjmuje, albo takowy z chciwością bierze, czasem też dla niemożności polykania, nie polyka takowego.

Dlatego taki pies często wydaje się, jakoby się lękał wody, lecz w rzeczywistości żaden pies wściekły nie lęka się wody, jak to dotąd z przesądu w wielu miejscach myślano.

Dlatego więc, iż pies chory jeszcze chlępie lub pije wodę, nie trzeba sądzić, że nie może być wściekłym, lub że wścieklizna w nim wybuchnąć nie może.

W brzuchu, który jest wciągniętym lub zapadniętym, powstają boleści z burczeniem i gniecieniem ku oddaniu gnoju, bardzo twardego i rzadko odchodzącego, później zaś następuje mimowolny odpływ gnoju płynnego, krwawego, i bardzo śmierdzącego.

Mocz oddaje pies taki w małych ilościach na raz, najczęściej jest on czysty jak woda, czasem także krwawy, i oddawany bywa wśród oznak boleści.

Wtenczas zwierzęta opuszczają zwykle swoje najczęściej ciemne i chłodne legowiska, i chodzą z pyskiem chorobliwie poruszonym, napół lub całkiem

§. 11.

Nicht immer aber gibt sich die Wuthkrankheit durch Verbothen zu erkennen, sondern sie bricht auch ohne alle auffallenden Vorzeichen aus.

Aus diesem Grunde und dann, weil ein bereits wuthkranker Hund oder ein anderes wuthkrankes Thier im Orte selbst ausreißt, oder von einem anderen Orte herkommen kann, ist es nothwendig, die Kennzeichen der zunehmenden und der völlig ausgebrochenen Wuth zu kennen und werden sie deshalb im Nachstehenden bekannt gemacht:

§. 12.

Nimmt die Wuthkrankheit des Hundes zu, so wird das Maul geifernd, rothblau gefärbt, die Nase rohend, das Auge scheu oder wild blickend, später trübe, mit Schleim beklebt oder verklebt. Das Athmen wird beschleunigt, die Stimme bei hängendem, oder emporgestrecktem, oder auch seitwärts gedrehtem Kopfe eigenthümlich heiser, widerlich bellend und heulend.

Diese eigenthümliche Veränderung der Stimme und des Bellens ist eines der wichtigsten Kennzeichen der Wuth.

Die Fress- und Trinklust wechselt, bald verschmäht der Hund jede, selbst die Lieblingsnahrung, bald verschlingt er mit gieriger und grimmiger Hast, obwohl beschwerlich, sogar Unverdauliches, wie Stroh, Leder, Holz, Haare u. dgl., und bricht es dann würgend wieder aus.

Das Getränke wird entweder ganz verschmäht, oder ebenfalls mit Begierde zu sich genommen, mitunter auch, wegen Unvermögen zu schlingen, nicht verschluckt.

Deshalb erscheint ein solcher Hund oft wasserscheu, aber wirklich wasserscheu, wie man aus Vorurtheil bisher noch vielfach g'aubte, ist kein wüthender Hund.

Man darf daher, weil ein kranker Hund noch Wasser schlürft oder trinkt, nicht glauben, er könne nicht wüthend seyn, oder es könne die Wuth in ihm nicht beginnen.

Im Bauche, welcher eingezogen oder eingefallen erscheint, stellt sich Kollern und der zwängende Drang ein, den sehr harten, selten abgehenden Darmkoth zu entleeren, später aber unwillkürlicher Abgang eines flüssigen, blutigen, jauchigen, sehr übel riechenden Kothes ein.

Der Harn wird in kleinen Mengen auf einmal, meist wasserklar, aber auch blutig, oft unter schmerzhaften Geberden entleert.

Gewöhnlich verlassen dann die Thiere ihren meist dunklen, kühlen Aufenthalt, gehen mit krankhaft bewegtem, halb oder ganz geschlossenem, auch offenem Maule, mit

zamkniętym, czasem także otwartym, z głową spuszczoną, z ogonem wiszącym lub pod siebie wciągniętym, chodem chwiejącym lub chromym niepewną drogą, albo wprost, albotóż biegając bez ładu to tam, to tu, często kręcąc się wkoło, raz prędko, raz powoli, upadając w biegu, przez drogi, pola, błonia, przebywają nawet rzeki wpław, lub wymijają takowe, lub cofają się przed niemi a szczególnie przed przedmiotami błyszczącemi, czasem zastanawiają się, upadają, i znowu z trudnością na nogi powstają.

Kąsają albo sposobem podstępny, w czasie postępowania posłusznego i potulnego, albotóż napadają z wyciem i warczeniem ludzi i zwierzęta, stojących im w drodze, lub naprzeciw nich idących, albotóż rzucają się z wściekłością na wszystko, szczególnie na psy i koty, i kalęczą je zębami. Poczem zwierzę wściekłe dalej pędzi w taki sam sposób, jak wyżej opisano, czasem powraca do domu, ucieka powtórnie, i to trwa tak długo, aż w końcu, opadając zupełnie na siłach, pada na ziemię, i w takim stanie albo siedząc słabo, albotóż leżąc, kąsa przedmioty do niego zbliżone ostatniemi siłami, i z taką wściekłością, iż sobie przytém czasem zęby wylamuje; czasem chwytą nawet paszczą promień wody z sikawki na niego wymierzony, kalęczy własne swoje ciało, jeżeli kurcz nie uczynił pierwój już bezwładną szczekę jego, i ginie na końcu albo już po 24 godzinach, albotóż dopiero po 2 lub 5 dniach.

§. 13.

U innych zwierząt domowych oznaki zbliżającej się wścieklizny objawiają się w ten sposób, iż się stają smutnemi, lękliwemi lub dzikiemi, iż mało, albo nie jedzą, w powszechności zaś piją, przytém wydają głos właściwie chrapliwy, zdradzają cy zajadłość i wściekłość, i okazują niechęć ku osobom i rzeczom, jakotóż popęd kalęczenia w swoim sposobie.

Lisy i wilki wściekłe tracą lęklivość swoją, zbliżają się, nie będąc nawet głodem do tego pędzone, do pomieszkań ludzkich, i kąsają ludzi i bydło.

§. 14.

Ponieważ pies lub inne zwierzę wściekłe może pokąsać inne zwierzę domowe jakiegobądź gatunku tak, że właściciel tegoż nawet nie o tém nie wie, dlatego winien, jak skoro takie zwierzę zachoruje, pilnie zważać na wyznaczone pierwsze oznaki wścieklizny, jeżeli mu się takowe wydaje podejrzanem, odłączyć je od ludzi i bydła, i zarządzić stósowne z nim obchodzenie się.

Jeżeli się zaś objawiają oznaki więcej podejrzone, należy natychmiast, pod ciężką odpowiedzialnością (ustawa karna §. 387.), donieść o tém miejscowej władzy bezpieczeństwa, zwierzę chore zaś albo natychmiast kazać zabić, albo na rozkaz władzy.

gesenktem Kopfe, mit niederhängendem oder eingezogenem Schweife, schwankendem oder kreuzlahmen Gange einen unbestimmten Weg, entweder gerade aus, oder laufen regellos hin und her, oft auch im Kreise herum, abwechselnd bald schnell, bald langsam und hinsäfflig sich bewegend, über Strassen, Felder, Weiden, durchschwimmen selbst Flüsse, oder weichen ihnen aus, oder kehren vor ihnen und insbesondere vor glänzenden Gegenständen um, bleiben zeitweise stille stehen, fallen hin und raffen sich dann mühsam wieder auf.

Entweder beißen sie hinterlistig während eines folgamen, einschmeichelnden Benehmens, oder fallen tobend und heulend ihnen im Wege stehende oder entgegen kommende Menschen und Thiere an, oder gehen auf Alles, vorzugsweise Hunde und Ragen, wüthend los und verletzen sie durch Bisse. Dann laufen die wüthenden Thiere wieder fort, geberden sich eben so, wie früher erwähnt wurde, kehren zuweilen nach Hause zurück, laufen abermals fort, und treiben dieß so lange, bis sie endlich ganz erschöpft zusammensinken und in diesem Zustande hinsäfflig sitzend oder liegend in die ihnen genäherten Gegenstände mit der letzten Kraft und mit solcher Wuth beißen, daß sie sich nicht selten dabei die Zähne ausbrechen; schnappen selbst nach einem aus einer Spritze auf sie hingeleiteten Wasserstrahle, verletzen ihren eigenen Körper, wenn nicht früher Krampf ihre Kiefer gelähmt hat, und gehen endlich entweder schon nach 24 Stunden, oder aber erst nach 2 bis 5 Tagen zu Grunde.

§. 13.

Bei anderen Hausthieren bestehen die Kennzeichen der herannahenden Wuth hauptsächlich darin, daß sie traurig, scheu oder wild werden, wenig oder gar nichts fressen, in der Regel jedoch trinken, dabei eine Grimm und Wuth verrathende, eigenthümlich heisere Stimme hören lassen, und ein feindliches Benehmen gegen Individuen und Gegenstände, sowie die Sucht, nach ihrer Art zu verletzen, zeigen.

Wüthende Füchse und Wölfe verlieren ihre Scheu, nähern sich, auch ohne durch Hunger dazu getrieben zu werden, den Wohnungen der Menschen, und beißen Menschen und Vieh.

§. 14.

Da das Hausthier jeder Gattung von einem wüthenden Hunde oder anderem Thiere gebissen, oder von dessen Geifer besleckt worden seyn kann, ohne daß der Eigenthümer des ersteren etwas davon weiß, so hat er, sobald ein solches Thier erkrankt, auf die vorerwähnten ersten Zeichen der Wuth aufmerksam zu seyn, daselbe, wenn es ihm verdächtig wird, von Menschen und Vieh abzusondern und eine zweckentsprechende Behandlung einleiten zu lassen.

Treten jedoch bedenklichere Erscheinungen ein, so ist unverweilt, bei sonst schwerer Verantwortung (Strafgesetz, §. 387), die Anzeige an die Sicherheitsbehörde des Ortes zu machen, und das erkrankte Thier entweder sogleich selber, oder über Anordnung der Behörde tödten zu lassen.

Jak najsurowiej zakazuje się pożywać mléko lub mięso, lub używać odpadków zwierząt, w taki sposób podejrzanych lub chorych.

§. 15.

Rozumié się samo przez się, iż tém większy jest obowiązek uczynić natychmiast doniesienie do władzy bezpieczeństwa, i kazać zabić zwierzę wtenczas, gdy właściciel psa lub innego zwierzęcia wie, iż takowe przez psa lub inne zwierzę wściekłe jest pokąsaném.

§. 16.

Pies podejrzany o wściekliznę lub rzeczywiście wściekły, albotóż pokąsany przez zwierzę wściekłe, jakotóż każde inne takie zwierzę wtenczas tylko natychmiast ubitém i zakopaném należycie być powinno, jeżeli, o ile wiadomo, jeszcze żaden człowiek przezeń nie został ukąszonym.

§. 17.

Jeżeli zaś przez zwierzę, podejrzane o wściekliznę lub wściekłe, człowiek jaki już został skaleczony, natenczas należy zabić tylko zwierzę, które za wściekłe uznaném zostało, zwierzęcia zaś, które tylko jest podejrzane o wściekliznę, nie należy zabijać natychmiast, lecz pilnować z należytą ostrożnością, ażeby doćiec, czyli się podejrzenie potwierdza lub nie, iż jest wściekłym, i dopiero, gdy się to potwierdza, zabić je należy.

§. 18.

Jeżeli zwierzę podejrzane o wściekliznę, albo wściekłe, ucieknie z domu, lub jeżeli postrzeżoném będzie przychodzące z innego miejsca, należy o tém natychmiast dać wiadomość władzy bezpieczeństwa, ta zaś w miejscu samém i w okolicy ogłosić to publicznie powinna, ażeby się każdy mógł wystrzegać.

W takim przypadku przedewszystkiém na dzieci uważać potrzeba. Psów i innych zwierząt nie należy puszczać z domu, lecz takowe pozamykać.

Zwierzę wściekłe lub podejrzane należy ze wspólną pomocą, przy zachowaniu należytej ostrożności schwytać, i jeżeli się pokaże, że jest w saméj rzeczy wściekłym, zabić takowe.

Jeżeli zwierzę jest tylko podejrzane o wściekliznę, nie należy go zaraz zabijać, lecz ile możności mieć je na uwadze przy zachowaniu ostrożności potrzebnej, ażeby dostrzedz, czyli jest w saméj rzeczy wściekłym, czyli też nie, co tém więcej jest potrzebném, gdy się jeszcze nie wie, czyli to zwierzę pokąsało człowieka, lub zwierzę jakie.

Der Genuß der Milch oder des Fleisches, sowie der Gebrauch der Abfälle solcher verdächtiger oder erkrankter Thiere ist strengstens verboten.

§. 15.

Die Verpflichtung der unverzüglichen Anzeige an die Sicherheitsbehörde und der zu veranlassenden Tödtung tritt selbstverständlich um so mehr ein, wenn es dem Eigenthümer eines Hundes oder eines anderen Thieres bekannt ist, daß dieses oder der Hund von einem wüthenden Thiere gebissen worden ist.

§. 16.

Ein wuthverdächtiger oder wuthkrank gewordener, oder von einem wüthenden Thiere gebissener Hund, sowie jedes andere derlei Thier, ist aber nur dann sogleich zu tödten und gehörig zu verscharren, wenn voraussichtlich noch kein Mensch von ihm gebissen worden ist.

§. 17.

Wurde jedoch von einem wuthkranken oder verdächtigen Thiere ein Mensch bereits beschädigt, so ist nur das anerkannt wuthkranke Thier zu vertilgen, das der Wuth nur verdächtige aber nicht sogleich zu tödten, sondern mit gehöriger Vorsicht zu beobachten, um ermitteln zu können, ob der Verdacht, daß es wüthend ist, sich bestätigt oder nicht, und ist es erst im bejahenden Falle zu vertilgen.

§. 18.

Wenn ein wuthverdächtiges oder wüthendes Thier im Orte selbst ausreißt, oder von einem anderen Orte herkommend bemerkt wird, so ist dieß sogleich der Sicherheitsbehörde anzuzeigen und von dieser im Orte und in der Umgegend öffentlich bekannt zu machen, damit Jedermann sich hüten könne.

In einem solchen Falle ist vor Allem auf die Kinder Acht zu haben. Hunde und andere Thiere sind nicht aus dem Hause zu lassen und einzusperren.

Das wüthende oder verdächtige Thier aber ist mit gemeinschaftlicher Hilfe unter Beobachtung der nöthigen Vorsicht einzufangen und das als wirklich wüthend erkannte zu tödten.

Das der Wuth nur verdächtige Thier hingegen ist wo möglich zu schonen, um es vorerst unter der gehörigen Vorsicht beobachten, und um ermitteln zu können, ob es wuthkrank ist oder nicht, was hier um so nothwendiger erscheint, als man noch nicht weiß, ob von ihm ein Mensch oder Thier beschädigt worden ist.

Dlatego władza bezpieczeństwa powinna się dokładnie dowiadywać, z kąd zwierzę przyszło, kto jest jego właścicielem, czyli człowiek lub zwierzę od takiego zwierzęcia było napadniętém, lub skaleczoném i t. d.

Oprócz tego w obwieszczeniu, do sąsiedztwa uczynioném, należy oznaczyć okolicę, w którą zwierzę uciekło, lub z kąd przyszło, tudzież jego rasę, wielkość, kolor i inne znamiona, ażeby tam także mogli czynić wyzrzczone wywiadywania, i ile możności zapobiedz dalszemu nieszczęściu.

§. 19.

Zwierzę w skutku tego zabite należy wraz ze skórą zakopać głęboko w ziemię na miejscu odległém, nie zaś wrzucać w wodę.

Budę psa, naczynie do jedzenia i picia, jeżeli jest z drzewa, słomę i wszystko, na czém zwierzę leżało, i cokolwiek mogło splugawić pianą swoją, spalić należy.

Podłogę w pokoju lub w stajni, w której się zwierzę znajdowało, należy wyparzyć wrzącą wodą, i wyczyścić niegaszoném wapnem lub niewylugowanym popiołem. Tak samo należy wyczyścić dolne części ścian pokoju lub stajni, jak daleko zwierzę dosięgnąć je mogło.

Łańcuch, na którym było trzymane, należy wypalić, i tak samo postąpić z narzędziami, któremi zwierzę zostało ubite.

§. 20.

Człowiek skaleczony przez zwierzę podejrzanе o wściekliznę lub wściekłość, lub dotknięty pianą takowego, tudzież ci, którzy mu na pomoc przychodzą, o to jak najusilniej starać się powinni, żeby jad, na ciele osadzony, natychmiast zniszczyć, lub przeszkodzić, żeby w krew nie przeszedł, albo przynajmniej to przejście tak słabém uczynić, żeby się stało nieszkodliwém.

Od spieszного ratunku w pierwszej chwili zawisł cały skutek.

§. 21.

Natychmiast należy szukać pomocy lekarskiej, lecz, zanim lekarz nadejdzie, postępować jak następuje:

Każda część skóry, splugawiona pianą zwierzęcia podejrzanego o wściekliznę lub wściekłość, albo skaleczone ukąszeniem takiego zwierzęcia, czyli to skaleczenie jest wielkie czy małe, płytkie lub głębokie, należy natychmiast ciągle i starannie wymywać wodą, lepiej zaś jeszcze wodą ze solą lub octem, albotóż wodą z mydłem, albo ostrym ługiem, albo moczem.

Es werden daher jedenfalls von der Sicherheitsbehörde genaue Erkundigungen einzuziehen seyn, woher das Thier gekommen, wer der Eigenthümer desselben ist, ob etwa von ihm ein Mensch oder Thier in oder außer dem Orte angefallen oder verletzt worden sei u. s. f.

Ueberdies soll bei der Kundgebung an die Nachbarschaft, die Gegend, nach welcher das Thier ausgerissen oder von woher es gekommen ist, dann dessen Race, Größe, Farbe und andere Merkmale bezeichnet werden, damit auch dort die oben-gebachte Nachforschung gepflogen und weiterem Unglücke thunlichst vorgebeugt werden könne.

§. 19.

Das sonach getödtete Thier ist sammt der Haut an einem entlegenen Orte tief in die Erde zu verscharren, und nicht etwa in's Wasser zu werfen.

Die Hundshütte, das Fress- und Trinkgeschirr, wenn es von Holz ist, das Stroh und Alles, worauf sonst das Thier gelegen, und was mit seinem Geiser beschmutzt worden seyn kann, ist zu verbrennen.

Der Boden des Zimmers oder Stalles, in welchem sich das Thier befand, muß mit siedendem Wasser überbrüht und mit ungelöschtem Kalk oder mit unausgelaugter Asche gereinigt werden. Ebenso sind die unteren Theile der Wände des Zimmers oder Stalles, so weit das Thier sie erreichen konnte, zu reinigen.

Die Kette, an welcher es gelegen, muß ausgeglüht, und hiernach auch mit den Werkzeugen, mit welchen es getödtet wurde, verfahren werden.

§. 20.

Der von einem wuthverdächtigen oder wuthkranken Thiere beschädigte, oder auch nur von dem Geiser eines solchen berührte Mensch und die ihm Beispringenden haben angelegentlichst dafür zu sorgen, daß das an den Körper gekommene Gift auf der Stelle vertilgt, oder dessen Uebergang in's Blut verhindert, oder doch so geschwächt werde, um es möglichst unschädlich zu machen.

Von der schnellen Hilfe im ersten Augenblicke hängt der ganze Erfolg ab.

§. 21.

Während demnach sogleich ärztliche Hilfe zu suchen ist, wird vorläufig bis zur Ankunft eines Arztes folgendes Verfahren zu beobachten seyn:

Jede von dem wuthverdächtigen oder wuthkranken Thiere begeiferte oder durch den Biß eines solchen Thieres verletzte Hautstelle, die Verletzung mag klein oder groß, leicht oder tief seyn, ist alsogleich mit Wasser, besser mit Salzwasser, oder Essig, oder Seifenwasser, oder scharfer Lauge, oder Urin, anhaltend und vollständig zu reinigen.

Równie dobry skutek sprawia, jeżeli jest pod ręką, a powyższych płynów brakuje, serwaser albo witryol, lub inny kwas mocny lub rozczyzn z gryzącego wapna lub potażu i wody, przyłożony na ranę.

Jeżeli przypadek wydarzy się na polowaniu, można ranę posypać prochem strzelnym i takowy zapalić.

Przytém należy się także starać o to, żeby suknie ukąszonego lub pianą splugawionego, dokładnie wyczyścić, ponieważ także pianą splamione być mogą.

Osoba zaś, którą to wydarzenie spotkało, niech nabierze odwagi i nie poddaje się trwodze z powodu skutków tego wydarzenia, i niech ma zaufanie, iż przyniesiona mu pomoc pomyślny skutek sprawi. Spokojność jak największa umysłu jest koniecznym warunkiem, aby się kuracya udała.

§. 22.

Jeżeli się wydarzy ten smutny wypadek, iż się na kim pokażą znaki wybuchającej wścieklizny, jakoto: zawrót, darcie bolesne w członkach, szczególniej zaś w części ukąszonej, sciskanie kurczowe w szyi, trudność w połykaniu, niespokojność i trwoga, odraza od płynów, od przeciągu powietrza, światła i przedmiotów lśniących, wówczas należy natychmiast sprowadzić lekarza, i uczynić doniesienie do władzy bezpieczeństwa.

§. 23.

Człowieka dotkniętego taką chorobą należy odosobnić i strzedz ściśle, a to nie dlatego, żeby zapobiedz, iżby się jego choroba nie udzieliła innym, — doświadczenie bowiem nauczyło, iż wścieklizna człowieka nie działa zaraźliwie ani przez ukąszenie, ani téż w innym sposobie, — lecz dlatego, żeby doznawał jak największej spokojności, i żeby nieprzerwanie środki i pielęgnowanie lekarskie na niego działały.

Zaopatrzenie religijne i rozporządzenia ostatniej woli można skutecznie u takiego chorego bez wszelkiego niebezpieczeństwa, jedynie z ostrożnością przy każdym chorym wymaganą.

§. 24.

Jeżeli zaś wszelkie użyte środki okazały się bezskutecznymi, i chory umrze, natenezas z ciałem jego należy postąpić tak, jak z ciałem każdego innego zmarłego, i pogrzeb i pochowanie odbywać się mogą tak samo, jak w innych przypadkach śmierci.

Ebenso gute Dienste leistet, wenn es gerade bei der Hand wäre und obige Flüssigkeiten fehlten, Scheidewasser oder Vitriol-Öel, oder eine andere starke Säure, oder ein Bräu aus ägendem Kalke oder Pottasche und Wasser auf die Wunde gebracht.

Ereignet sich der Fall auf der Jagd, so kann die verletzte Stelle mit Schießpulver bestreut und letzteres angezündet werden.

Zugleich aber ist dafür zu sorgen, daß die Kleidungsstücke des Gebissenen oder Begeißerten, weil auch sie vom Geißer beschmutzt seyn können, sorgfältigst gereinigt werden.

Der Betroffene selber aber fasse Muth und entschlage sich der Furcht vor den üblen Folgen dessen, was ihm begegnet ist, mit dem Vertrauen auf die günstige Wirkung der ihm sogleich geleisteten Hilfe. Eine so viel möglich ruhige Gemüthsstimmung ist eine der unerläßlichsten Bedingungen zum Gelingen der Kur.

§. 22.

In dem traurigen Falle, als bei Jemanden die Vorzeichen der ausbrechenden Wasserscheu sich einstellen, wie Schwindel, reißende Schmerzen in den Gliedern, besonders in dem gebissenen Theile, krampfhaftes Zuschnüren des Halses, Beschwerden beim Schlingen, Unruhe und Beängstigungen, Scheu vor Flüssigkeiten, vor Luftzug, Licht und glänzenden Gegenständen, muß alsogleich ein Arzt herbeigerufen und an die Sicherheitsbehörde die Anzeige gemacht werden.

§. 23.

Ein derartig Erkrankter ist abgesondert und wohl bewacht unterzubringen, und zwar nicht um eine Mittheilung seiner Krankheit an Andere zu verhüten — denn die Erfahrung lehrte, daß die Wasserscheu des Menschen weder durch Verlegung, noch auf andere Art ansteckend wirkt — sondern um ihm selbst die möglichst größte Ruhe zu verschaffen, und um ihn unbeirrt ärztlich behandeln und pflegen zu können.

Geistlich-religiöse Funktionen und lehtwillige Anordnungen können bei einem solchen Kranken mit der überhaupt bei Kranken nothwendigen Vorsicht ohne alle Gefahr vorgenommen werden.

§. 24

Sind alle angewandten Mittel dennoch fruchtlos und stirbt der Kranke, so ist mit seiner Leiche ebenso wie mit der eines jeden anderen Verstorbenen zu verfahren und kann das Leichenbegängniß und die Beerdigung ganz sowie in anderen Todesfällen vor sich gehen.

§. 25.

Pokój, w którym chory leżał i umarł, należy więcćj dla zaspokojenia trwożliwych, jak dla zapobieżenia możliwym złym skutkom, ze względów na czystość wybielić, przedmioty drewniane w nim będące, należy wytrzcćc gorącym ługiem, suknie lniane i wełniane, pościel, pićrzc, włosień i t. d. wyczyścić, jak w innych przypadkach śmierci, słomę zaś i inne rzeczy nie mające wartości, spalić.

Nakoniec miejscowość, w którćj się znajdował chory wraz z przedmiotami tamże będącemi, należy wykadzić octem, siarką lub chlorem, i potćm wywietrzyć przez dni kilka, poczćm każdy i nadal używać jćj może.

141.

Rozrządzenie Ministerstwa Finansów z dnia 27. Maja 1854.,

(Dziennik praw Państwa, czćść XLVIII., nr. 133., wydana dnia 2. Czerwca 1854.),
mocą którćgo dozwolonćm zostaje bezpłatne wprowadzenie żyta, jćczmienia, owsa, pszenicy, grochu, soczewicy i bobu przez urząd celný w Szczakowie, aż do końca Czerwca 1854. roku.

Wolne od cła wprowadzenie żyta, jćczmienia, owsa, pszenicy, grochu, soczewicy i bobu dozwolonćm jest przez urząd celný w Szczakowie aż do końca Czerwca 1854. roku.

Rzeczony co dopićro urząd otrzymał już potrzebne w tćj mierze zlecenie.

Baumgartner m. p.

142.

**Rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości
z dnia 29. Maja 1854.,**

(Dziennik praw Państwa, czćść XLVIII., nr. 134., wydana dnia 2. Czerwca 1854.),
 obowiązujące w całym obrćbie Państwa, z wyjątkiem Pogranicza Wojskowego,

wydane w celu rozwiązania tćj wåtpliwości, czyli w przypadkach, w którých ustawa karna z dnia 27. Maja 1852. roku na wykonanie lub przestćpstwo stanowi jako karę utratę praw lub upoważnień, lub w szczegółności utratę przemýslowania bez dalszego dodatku, wyrzeczoną być musi ciągła utrata tychże praw, upoważnień lub przemýsłu.

Zważywszy, iż zachodziły wåtpliwości i nie jednakić orzeczenia trybunałów w tym przedmiocie: „czyli sądy karne, na mocy §. 242. ustawy karnćj z dnia 27. Maja 1852. r. w tych przypadkach, w którých ustawa na wykroczenie lub przestćpstwo stanowi jako karę utratę praw i upoważnień, a miano-

§. 25.

Das Gemach, in welchem der Wasserscheue krank lag und verschied, ist mehr zur Beruhigung der Aengstlichen, als zur Hintanhaltung möglicher übler Folgen, aus Rücksichten der Reinlichkeit auszuweisen, die hölzernen Gegenstände in demselben sind mit heißer Lauge, die Leinen und Wollstoffe der Kleidung, das Bettgewand, die Federn, das Hochhaar u. s. w. sind wie bei anderen Todesfällen zu reinigen, Stroh und andere werthlose Dinge zu verbrennen.

Endlich ist die von dem Kranken in Anspruch genommene Räumlichkeit sammt den darin befindlich gewesenen Gegenständen mit Essig-, oder Schwefel-, oder Chlordämpfen zu durchröchern und sodann durch einige Tage zu lüften, worauf sie von Jedermann fernerehin benützt werden kann.

141.

Erlaß des Finanzministeriums vom 27. Mai 1854,

(im Reichs-Gesetzblatte, XLVIII. Stück, Nr. 133, ausgegeben am 2. Juni 1854),

womit die zollfreie Einfuhr von Roggen, Gerste, Hafer, Weizen, Erbsen, Linsen und Bohnen über das Zollamt Szezakowa bis Ende Juni 1854 gestattet wird.

Die zollfreie Einfuhr von Roggen, Gerste, Hafer, Weizen, Erbsen, Linsen und Bohnen wird über das Zollamt Szezakowa bis Ende Juni 1854 gestattet.

Dieses Amt hat bereits die erforderliche Weisung erhalten.

Baumgartner m. p.

142.

Verordnung des Justizministeriums vom 29. Mai 1854,

(im Reichs-Gesetzblatte XLVIII. Stück, Nr. 134, ausgegeben am 2. Juni 1854),

wirksam für den ganzen Umfang des Reiches mit Ausnahme der Militärgränze,

zur Entscheidung des Zweifels, ob in den Fällen, wo in dem Strafgesetze vom 27. Mai 1852 auf ein Vergehen oder eine Uebertretung die Strafe des Verlustes von Rechten oder Befugnissen, oder insbesondere eines Gewerbes ohne weiteren Beisatz verhängt wird, stets auf beständigen Verlust dieser Rechte, Befugnisse oder Gewerbe zu erkennen sei.

Da sich über die Frage: „ob die Strafgerichte nach dem §. 242 des Strafgesetzes vom 27. Mai 1852 in den Fällen, wo das Gesetz auf ein Vergehen oder eine Uebertretung die Strafe des Verlustes von Rechten oder Befugnissen, und namentlich die Strafe des Gewerbsverlustes ohne weiteren Beisatz verhängt, stets auf den gänz-

wicie utratę przemysłu bez dalszego dodatku, zawsze są obowiązane wyrzucić zupełną utratę tychże praw i upoważnień, a w szczególności przemysłu, lub też czyli się mogą ograniczyć, według zdania swego tylko na tém, iż na czas pewny wykonanie takowych zakazą? “ Ministerstwo Sprawiedliwości oświadcza, iż zgodnie ze zwykłym używaniem wyrazu, jakoteż na zasadzie porównania §. 242. z następującym §. 243. ustawy karnéj, tudzież według myśli, wynikającej co do tego ustępu prawa z §§. 286., 305. i 427. nowéj ustawy o postępowaniu karném z dnia 29. Lipca 1853. r., pod karą utraty praw i upoważnień lub przemysłu należy rozumieć we wszystkich przypadkach, w których ustawa nie dodaje szczególnego postanowienia lub ograniczenia, ustawiczną onychże utratę. Całkowite lub częściowe przebaczenie téj kary może udzielić tylko najwyższy Trybunał sądowy. zacząwszy od dnia, w którym w szczególnych krajach koronnych nowa ustawa o postępowaniu karném w wykonanie wejdzie, i to na mocy przepisu §§. 286., 305., 311. i 427. onéjże.

Zaczém, jeżeli po onym terminie sądy karne piérszéj i drugiéj instancyi mniemają w pojedynczych przypadkach, iż skazany, na którego stosownie do ustawy wyrzeczona być ma utrata praw, upoważnień lub przemysłu, godnym jest całkowitego lub częściowego przebaczenia téjże kary, wolno im jest wyroki swoje zgodnie z ustawą wydane przedłożyć z urzędu do nadzwyczajnego złagodzenia najwyższemu Trybunałowi sądowemu na zasadzie §§. 294., 306. i 427. nowéj ustawy o postępowaniu karném.

W Królestwach Węg'er, Kroacyi i Sławonii przepis powyższy zachowanym być powinien już obecnie w skutku rozporządzenia z dnia 2. Maja 1854. roku, nr. 109. Dziennika praw Państwa, w krajach zaś koronnych, w których postępowanie karne odbywa się jeszcze według ustawy karnéj z dnia 3. Września 1803. r., na mocy ustaw tamże obowiązujących, a tylko w Królestwie Lombardzko-Weneckim z różnicą, iż tamże prawa, służące gdzieindziej najwyższemu Trybunałowi sądowemu, względnie przestępstw wykonywać mają sądy krajowe wyższe.

Jeżeli zresztą podobne przypadki wydarzą się jeszcze przed zaprowadzeniem nowéj ustawy o postępowaniu karném w sądach karnych tych krajów koronnych, w których dotąd obowiązuje ustawa o postępowaniu karném z dnia 17. Stycznia 1850. roku, wolno jest niższym sądom karnym przedstawić taki przypadek w drodze łaski dla uzyskania całkowitego lub częściowego przebaczenia kary wspomnianéj.

lichen Verlust dieser Rechte und Befugnisse und insbesondere des Gewerbes zu erkennen verpflichtet seien, oder sich nach ihrem Ermessen auch auf die bloße Untersagung der Ausübung derselben für einige Zeit beschränken können?" Zweifel und ungleichförmige Entscheidungen der Gerichtshöfe ergeben haben, so findet das Justizministerium zu erklären, daß sowohl dem Sprachgebrauche und der Vergleichung des §. 242 mit dem nächstfolgenden §. 243 des Strafgesetzes zu Folge, als nach dem Sinne, welcher sich hinsichtlich dieser Gesetzesstelle aus den §§. 286, 305 und 427 der neuen Strafprozeß-Ordnung vom 29. Juli 1853 ergibt, unter der Strafe des Verlustes von Rechten, Befugnissen oder Gewerben in allen Fällen, wo das Gesetz nicht eine besondere Bestimmung oder Beschränkung beifügt, nur der beständige Verlust derselben zu verstehen sei. Eine gänzliche oder theilweise Nachsicht dieser Strafe kann von dem Zeitpunkte angefangen, wo in den einzelnen Kronländern die neue Strafprozeß-Ordnung in Wirksamkeit treten wird, nach Vorschrift der §§. 286, 305, 311 und 427 derselben nur von dem obersten Gerichtshofe bewilliget werden.

Wenn daher von diesem Zeitpunkte angefangen, die Strafgerichte erster und zweiter Instanz in einzelnen Fällen dafür halten, daß ein Verurtheilter, gegen welchen nach dem Gesetze auf die Strafe des Verlustes von Rechten, Befugnissen oder Gewerben zu verhängen ist, einer gänzlichen oder theilweisen Nachsicht dieser Strafe würdig sei, so steht denselben frei, ihre, nach dem Gesetze gefällten Erkenntnisse zum Behufe einer außerordentlichen Milde rung, nach Maßgabe der §§. 294, 306 und 427 der neuen Strafprozeß-Ordnung, von Amtswegen an den obersten Gerichtshof vorzulegen.

In den Königreichen Ungarn, Kroatien und Slavonien ist diese Vorschrift zu Folge der Verordnung vom 2. Mai 1854, Nr. 109 des Reichs-Gesetzblattes, und in jenen Kronländern, in welchen das Strafverfahren noch nach dem Strafgesetzbuche vom 3. September 1803 zu pflegen ist, vermöge der daselbst bestehenden Gesetze, auch schon gegenwärtig, und nur im lombardisch-venezianischen Königreiche mit der Abweichung zu beobachten, daß daselbst die sonst dem obersten Gerichtshofe, als dritter Instanz, zukommenden Befugnisse in Beziehung auf Uebertretungen von den Oberlandes-Verichten auszuüben sind.

Wenn endlich derlei Fälle noch vor Einführung der neuen Strafprozeß-Ordnung bei den Strafgerichten derjenigen Kronländer vorkommen, für welche derzeit noch die Strafprozeß-Ordnung vom 17. Jänner 1850 in Wirksamkeit ist, so steht es den unteren Strafgerichten frei, die gänzliche oder theilweise Nachsicht der erwähnten Strafe im Begnadigungswege in Antrag zu bringen.

**Rozrządzenie Ministerstwa Handlu i Finansów
z dnia 31. Maja 1854.,**

(Dziennik praw Państwa, część XLVIII., nr. 135., wydana dnia 2. Czerwca 1854.),
o zakazie wywozu i przewozu broni i amunicyi.

Dla pogodzenia postanowień co do wywozu i przewozu broni i amunicyi ze stanowiskiem, jakie Państwo Austryackie zajęło do Mocarstw wojujących, w skutek najwyższej uchwały Jego C. K. Apostolskiej Mości z dnia 30. Maja 1854. obwieszcza się, co następuje:

1.

Wywóz broni i amunicyi, do których, — jak dalece wyraźne w tym przedmiocie rozporządzenie nie stanowi nic innego, — wedle zwyczajnego użycia należą przedmioty, bezpośrednio ku temu służące, zakazanym jest w kierunku przez granicę Państwa Austryackiego ku Państwom Rosyjskim i Ottomańskim.

2.

Przewóz tychże przedmiotów przez Państwa Austryackie, z którejbądź strony wstępujących, równie zakazanym jest z chwilą wystąpienia onychże przez granice, pod 1. wskazane.

3.

Znoszą się niniejszém poszczególne rozrządzenia dotychczasowe o zakazie wywozu broni i amunicyi do krajów, pod 1. wskazanych.

4.

Istniejące szczególnie postanowienia co do legitymacyi i kontrolowania transportów broni we wnętrzu Państwa zostają nienaruszone.

5.

Okrętom z portów morskich austryackich w podróż odbijającym, wolno mieć na pokładzie broń i amunicję w ilości, ograniczającą się do własnej potrzeby. Większe ilości broni wywozić mogą okręty, oddalające się w podróż, tylko za pozwoleniem specyjalnie zasięgnioném i pozyskaném. Udzielanie pozwoleń takowych należy do Ministerstwa Handlu w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Zewnętrznych, które w miarę miejsca przeznaczenia broni i stosunków ówczesnie zachodzących, albo mogą być udzielone, albo odmówione.

6.

Postanowienia niniejszego rozporządzenia wchodzą w życie z dniem obwieszczenia.

143.

Erlaß des Handels- und Finanzministeriums vom 31. Mai 1854,

(im Reichs-Gesetzblatte, XLVIII. Stück, Nr. 135, ausgegeben am 2. Juni 1854),

über das Aus- und Durchfuhr-Verbot von Waffen und Munition.

Um die Bestimmungen über die Ausfuhr und Durchfuhr von Waffen und Munition mit der Stellung, welche der österreichische Kaiserstaat zu den kriegführenden Mächten eingenommen hat, in Einklang zu setzen, wird mit Allerhöchster Genehmigung Seiner k. k. Apostolischen Majestät vom 30. Mai 1854 Folgendes bekannt gemacht:

1.

Die Ausfuhr von Waffen und Munition, worunter — soweit nicht mit einer ausdrücklichen Anordnung etwas Anderes festgesetzt wird, — alle nach ihrem gewöhnlichen Gebrauche unmittelbar hierzu verwendbare Gegenstände verstanden werden, ist in der Richtung über die österreichische Staatsgränze gegen die russischen und osmanischen Staaten bis auf Weiteres verboten.

2.

Die Durchfuhr derselben Gegenstände durch das österreichische Staatsgebiet, sie mögen in dasselbe von was immer für einer Seite eintreten, ist mit dem Austritte über die oben zu 1. bezeichneten Gränzstrecken ebenfalls verboten.

3.

Die bisherigen einzelnen Erlässe über das Waffen- und Munitions-Ausfuhr-Verbot nach den ad 1. bezeichneten Ländern treten hiermit außer Wirksamkeit.

4.

Die besonderen bestehenden Bestimmungen über die Legitimierung und Beaufsichtigung der Waffentransporte im Inneren des Staatsgebietes bleiben unverändert aufrecht.

5.

Den aus den österreichischen Seehäfen abreisenden Schiffen ist nur gestattet, Waffen und Munition in der auf den eigenen Bedarf beschränkten Menge an Bord zu nehmen. Größere Quantitäten von Waffen dürfen durch die absegelnden Schiffe nur gegen speziell eingeholte und erlangte Bewilligung ausgeführt werden. Derlei Bewilligungen zu ertheilen, liegt dem Handelsministerium im Einvernehmen mit dem Ministerium des Aeußeren ob, und können solche nach Maßgabe des Bestimmungsortes der Waffen und der obwaltenden Verhältnisse ertheilt oder verweigert werden.

6.

Die Bestimmungen der gegenwärtigen Verordnung treten vom Tage der Kundmachung in Wirksamkeit.

Baumgartner m. p.

144.

Rozrządzenie Ministerstwa Skarbu z dnia 31. Maja 1854.,

tyczące się wprowadzania wolnego od cła zboża do Królestwa Lombardzko - Weneckiego do końca Czerwca 1854. roku.

Obacz Dziennik praw Państwa, część L., nr. 138., wydaną dnia 10. Czerwca 1854.

145.

Rozrządzenie Ministerstwa Skarbu z dnia 2. Czerwca 1854.,

(Dziennik praw Państwa, część L., nr. 139., wydana dnia 10. Czerwca 1854.),

mocą którego podaje się bliższe przepisy co do odbywać się mającej przestrzeni drogi i przewyżki na wadze przy podróżach służbowych urzędników rządowych, na kolejach żelaznych.

Z powodu uczynionego zapytania wskazuje się następujące przepisy do zastosowania:

1. Przy podróżach służbowych na kolejach żelaznych urzędnik winien jest, w myśl przepisu z dnia 10. Marca i 26. Grudnia 1849. r. l. 4,467-496. 33,110-3,927., jeździć nieprzerwanie pociągami dziennymi, jadącymi w kierunku ku miejscu jego przeznaczenia. Rozumić się samo przez się, iż tam, gdzie tego wymaga ważność i nagłość komisji, lub gdzie to w rozporządzeniu wysyłającym szczegółowo jest nakazanem, także pociągami nocnymi podróży odbywać można.

2. Przy podróżach kolejami żelaznymi, należących do zwyczajnych obowiązków urzędnika, ograniczonych zatem do miejsc w zakresie jego czynności urzędowej będących, nie wolno jest liczyć należitości od przewyżki na wadze, ponieważ nie ma powodu brania z sobą pakunku takiej objętości. Jeżeli zaś urzędnik, z szczególnego polecenia odbyć ma podróż komisyjną do miejsca więcej oddalonego, koleją żelazną, w takim przypadku dozwala mu się policzyć należitość od przewyżki na wadze, przenoszącej wagę normalną wolną od opłaty na mocy porządku jazdy, lecz tylko o tyle, o ile takowa (przewyżka) nie przenosi jednego cetnara jako cyfry najwyższej.

3. W sposobie dopiero co wyrażonym należy postępować z urzędnikami, przeniesionymi z urzędu i bez zysku *in utili*. jeżeli odbywają podróż przesiedlenia koleją żelazną, co do policzenia należitości za przewyżkę pakunku, przezco rozumić się prawo wynagrodzenia za meble zostaje nietkniętym.

144.

Erlaß des Finanzministeriums vom 31. Mai 1854,

betreffend die zollfreie Getreide-Einfuhr in das lombardisch-venezianische Königreich bis Ende Juni 1854.

Siehe Reichs-Gesetzblatt L. Stück, Nr. 138, ausgegeben am 10. Juni 1854.

145.

Erlaß des Finanzministeriums vom 2. Juni 1854,

(im Reichs-Gesetzblatte, L. Stück, Nr. 139, ausgegeben am 10. Juni 1854),

womit hinsichtlich der zurückzuliegenden Wegestrecke und des Gepäck-Uebergewichtes bei Dienstreisen der Staatsbeamten auf Eisenbahnen nähere Bestimmungen vorgezeichnet werden.

Aus Anlaß einer vorgekommenen Anfrage werden folgende Bestimmungen zur Nachachtung vorgezeichnet:

1. Bei Dienstreisen auf Eisenbahnen hat sich der Beamte im Sinne der Vorschrift vom 10. März und 26. Dezember 1819, Z. 4467-496 und 33110-3927, der in der Richtung seines Bestimmungsortes gehenden Tagezüge stets ununterbrochen zu bedienen. Es versteht sich, daß dort, wo es die Wichtigkeit und Dringlichkeit der Kommission erfordert, oder in der Ausfendungs-Verordnung besonders aufgetragen wird, auch die Nachttrains benützt werden müssen.

2. Bei Dienstreisen auf Eisenbahnen, welche zu den gewöhnlichen Verpflichtungen eines Beamten gehören, sich daher auf Orte innerhalb seiner Amtswirkksamkeit beschränken, ist eine Aufrechnung für Gepäck-Uebergewicht nicht gestattet, weil zur Mitnahme eines Gepäcks von solchem Umfange keine Veranlassung vorhanden seyn kann. Wenn dagegen ein Beamte über besonderen Auftrag eine Kommissionsreise an einen weiter entfernten Ort mittelst der Eisenbahn vorzunehmen hat, so kann ihm die Aufrechnung des Gepäck-Uebergewichtes über das nach der Fahrordnung tarifrige Normalgewicht in soweit passirt werden, als dasselbe (das Uebergewicht) die Maximalziffer von einem Zentner nicht überschreitet.

3. Auf die letztgedachte Weise sind auch die von Amtswegen und ohne Gewinn in utili versetzten Beamten im Falle der mittelst der Eisenbahn vorzunehmenden Ueberführungsreisen hinsichtlich der Aufrechnung für das Gepäck-Uebergewicht zu behandeln, wodurch selbstverständlich der Anspruch auf Meubel-Entschädigung nicht beirrt wird.

146.

Obwieszczenie Ministerstwa Skarbu z dnia 3. Czerwca 1854.,

(Dziennik praw Państwa, część L., nr. 140., wydana dnia 10. Czerwca 1854.),

obowiązujące w krajach koronnych, objętych w powszechnym Związku celnym,

o podniesieniu urzędu celnego głównego klasy II. w Bregencyi do stopnia urzędu celnego głównego klasy I.

Urząd celny główny klasy II. w Bregencyi (w obrębie administracyjnym Dyrekcji skarbowej krajowej dla Tyrolu i Foraribergu) podniesionym zostaje do stopnia urzędu celnego głównego klasy I.

Baumgartner m. p.

147.

Rozporządzenie Ministerstw Spraw Wewnętrznych, Sprawiedliwości i Finansów z dnia 3. Czerwca 1854.,**dotyczące politycznej i sądowej organizacyi Królestw Kroacyi i Sławonii.**

Obacz Dziennik praw Państwa, część XLIX., nr. 136., wydaną dnia 3. Czerwca 1854.

148.

Rozporządzenie Ministrów Spraw Wewnętrznych, Sprawiedliwości i Finansów z dnia 4. Czerwca 1854.,**dotyczące politycznej i sądowej organizacyi Wielkiego Księstwa Siedmiogrodzkiego.**

Obacz Dziennik praw Państwa część LI., nr. 141., wydaną dnia 13. Czerwca 1854.

146.

Kundmachung des Ministeriums der Finanzen vom 3. Juni 1854,

(im Reichs-Gesetzblatte L. Stück, Nr. 140, ausgegeben am 10. Juni 1854),

giltig für die im allgemeinen Zollgebiete begriffenen Kronländer,

wegen Erhebung des Hauptzollamtes II. Klasse zu Bregenz zum Hauptzollamte I. Klasse.

Das Hauptzollamt II. Klasse zu Bregenz (im Verwaltungsgebiete der Finanz-Landes-Direktion für Tirol und Vorarlberg) wird zu einem Hauptzollamte I. Klasse erhoben.

Baumgartner m. p.

147.

Verordnung der Ministerien des Innern, der Justiz und der Finanzen vom 3. Juni 1854,

betreffend die politische und gerichtliche Organisirung der Königreiche Kroazien und Slavonien.

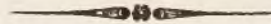
Siehe Reichs-Gesetzblatt, XLIX. Stück, Nr. 136, ausgegeben am 3. Juni 1854

148.

Verordnung der Minister des Innern, der Justiz und der Finanzen vom 4. Juni 1854,

betreffend die politische und gerichtliche Organisirung des Großfürstenthumes Siebenbürgen.

Siehe Reichs-Gesetzblatt LI. Stück, Nr. 141, ausgegeben am 13. Juni 1854.

MEMORANDUM FOR THE RECORD

DATE: _____

SUBJECT: _____

TO: _____

FROM: _____

INDEXED

FILED

DATE

APPROVED: _____

SPECIAL AGENT IN CHARGE

UNIT: _____

REMARKS: _____

